Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

19 ВЕРАСНЯ 2014 г. ПЯТНІЦА № 178 (27788) Кошт 1800 рублёў

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Як журналісты «елі мыла» ў тэлеэфіры

СТАР.3

Праграма тэлебачання на наступны тыдзень

20 КАНАЛАЎ

«Белыя плямы» спаленых вёсак

СТАР.6

■ На думку парламентарыя

ПАДАТКІ ПЛАЦІМ ДЛЯ САМІХ СЯБЕ

Не так даўно Міністэрства фінансаў агучыла планы аб магчымым павышэнні падаходнага падатку з 12 да 13 працэнтаў. На пасяджэнні Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі Анатоль РУБІНАЎ, старшыня верхняй палаты парламента, выказаў прэсе сваю думку па гэтай тэме.

Фота БЕЛТА.

— Я заўсёды лічыў, што 12% — гэта вельмі нізкі падатак, — сказаў Анатоль Рубінаў. — Больш за тое, у нас плоская шкала падаткаабкладання — усе плацяць аднолькава. У іншых краінах мільянер абавязаны аддаваць палову сваіх даходаў на падаткі. Па гэтай прычыне там і займаюцца дабрачыннасцю. Калі даход у багатага чалавека перавышае пэўны ўзровень, ён, каб зменшыць яго, аддае грошы на нейкія добрыя справы. Падатак змяншаецца, а мільянер атрымлівае яшчэ і пэўныя дывідэнды ў плане грамадскай папулярнасці.

Старшыня Савета Рэспублікі падкрэсліў, што ў нас прывыклі да невысокага падатку яшчэ з савецкіх часоў, калі людзі жылі дастаткова сціпла.

— Сёння сітуацыя радыкальна змянілася, — заўважыў Анатоль Рубінаў. — Тым не менш мы шмат патрабуем ад дзяржавы. А што такое дзяржава? Яна ж не робіць грошай, а толькі рэгулюе, як іх правільна атрымаць і куды накіраваць. Але калі мы іх не сабралі, то як тады можна казаць пра бясплатную адукацыю, медыцыну, пенсійны ўзрост?..

Анатоль Рубінаў упэўнены, што павышэнне падатку — гэта абсалютна нармальная з'ява. Ён таксама не выключае магчымасці ўвядзення дыферэнцаванага падатку ў будучыні.

— Са свайго пункту гледжання, я ўвёў бы дыферэнцаваны падатак. Праўда, у нас пакуль не вельмі шмат зарабляюць, а дыферэнцаваны падатак мае сэнс ужо тады, калі ёсць па-сапраўднаму багатыя людзі. Такіх жа, я думаю, у нас няшмат. Таму пакуль што да дыферэнцаванага падатку мы не прыйшлі. Але ў будучыні, калі мы пабагацеем, ён павінен быць. Трэба ж дзяліцца: у некага ёсць больш магчымасцяў для гэтага, у некага — менш.

Надзея ЮШКЕВІЧ.

Мінск — Салігорск — Мінск.

ПАДТРЫМАЦЬ СЯМ'Ю, ПАДТРЫМАЦЬ ДЗЯЦЕЙ

Рашэнне аб павелічэнні падаходнага падатку, хутчэй за ўсё, будзе прынята

Аб гэтым заявіў намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Пётр Пракаповіч, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Паводле яго слоў, рашэнне аб павышэнні падаходнага падатку з 12 працэнтаў да 13 працэнтаў абмяркоўвалася і, хутчэй за ўсё, будзе прынята. «Усе грошы будуць накіраваны на сям'ю, на падтрымку дзяцей», — сказаў віцэ-прэм'ер.

Адказваючы на пытанне аб плануемым павелічэнні ПДВ і зніжэнні падатку на прыбытак, Пётр Пракаповіч адзначыў, што «заўсёды абмяркоўваецца шмат варыянтаў». «Канчатковае рашэнне будзе прынята на пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў», — дадаў ён.

На думку віцэ-прэм'ера, у цэлым трэба не павышаць падаткі для прадпрыемстваў, а ствараць умовы, каб прадпрыемствы станавіліся больш плацежаздольнымі.

Раней паведамлялася, што ўрад разглядае законапраект, які прадугледжвае павелічэнне ПДВ з 20 да 22 працэнтаў, падаходнага падатку з 12 да 13 працэнтаў і зніжэнне падатку на прыбытак з 18 да 15 працэнтаў.

ВОСЕНЬСКІЯ КВЕТКІ

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЛІЧБА ДНЯ

Br293,3 трлн

склаў агульны аб'ём грашовых даходаў насельніцтва ў краіне ў студзені-ліпені 2014 года (у разліку на аднаго чалавека насельніцтва — Br4 млн 426 тыс. у месяц). У агульным аб'ёме грашовых даходаў насельніцтва традыцыйна пераважаюць аплата працы (64% у студзені — ліпені гэтага года супраць 64,2% у студзені — ліпені 2013-га) і трансферты насельніцтву (20,9% супраць 21,4%). Даходы ад прадпрымальніцкай і іншай дзейнасці, якая прыносіць даход, склалі 10% (9,7%), даходы ад уласнасці і іншыя даходы — 5,1% (4,7%). Паводле аператыўных статыстычных звестак, рэальныя наяўныя грашовыя даходы (грашовыя даходы за вылікам падаткаў, збораў і ўзносаў, скарэкціраваныя на індэкс спажывецкіх цэн на тавары і паслугі) у студзені — ліпені 2014 года ў параўнанні з адпаведным леташнім перыядам павялічыліся на 3,6%.

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+21°
Віцебск	+19°
Гомель	+19°
Гродна	+20°
Магілёў	+19°
Мінск	+19°

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 19.09.2014 г.

Долар ЗША	10530,00	▼
Еўра	13560,00	▼
Рас. руб.	274,50	▼
Укр. грыўня	812,91	▲

■ Актуальная праблема

БОЛЬШ КАНТЭЙНЕРАЎ — БОЛЬШ АДХОДАЎ

Ці навучыліся мінчане выкідваць смецце паасобна?

На працягу некалькіх гадоў у сталіцы актыўна праводзіцца праца па раздзельным зборы камунальных адходаў. Спецыяльныя кантэйнеры жоўтага, сіняга і зялёнага колераў, прызначаныя для шкла, пластыку і макулатуры, з'явіліся амаль ва ўсіх мінскіх дварах. «Сёння іх налічваецца каля 12 тысяч, — распавяла намеснік генеральнага дырэктара дзяржаўнага аб'яднання «Мінская гарадская жыллёвая гаспадарка» Галіна ГІЛЕВІЧ. — Сёлета мы плануем закупіць яшчэ паўтары тысячы кантэйнераў і два аўтамабілі для своечасовага вывазу запоўненых «скрынак». Неўзабаве з'явяцца дзве сартавальныя лініі, на якіх будуць дасартоўвацца адходы, сабраныя на прыдваровых тэрыторыях». Логіка простая — чым больш кантэйнераў, тым больш адходаў будзе сабрана.

Праблема збору, сартавання і перапрацоўкі адходаў для Беларусі даволі сур'ёзная з эканамічнага, экалагічнага і сацыяльнага бакоў, лічыць спецыяліст. Вырашыць яе можна толькі ў комплексе.

У краіне зацверджана Дзяржаўная праграма па нарыхтоўцы, зборы і перапрацоўцы адходаў, разлічаная на 2009—2015 гады, акрамя таго, дзейнічае штогадовая гарадская праграма і дзяржаўны заказ, згодна з якім ад раёнаў да перапрацоўчых прадпрыемстваў пастаўляюцца папера, кардон, шкло, тэкстыль, палімерныя адходы. Асноўным нарыхтоўшчыкам з'яўляецца камунальнае ўнітарнае прадпрыемства «ЭКАРЭС». Але, як адзначыў кіраўнік упраўлення гарадской гаспадаркі і энергетыкі Мінгарвыканкама Дзмітрый ЯНЧЫК, планавыя паказчыкі па шклу і тэкстылю не выконваюцца. А прадпрыемствы-спажыўцы не заўжды выплачваюць абяцаныя грошы, чым адбіваюць ахвоту да збору і нарыхтоўкі адходаў.

СТАР.2

■ Надвор'е

ГЭТА — ВОСЕНЬ...

У панядзелак сур'ёзныя дажджы, а з аўторка — холадна

Гэтымі днямі на тэрыторыі нашай краіны будзе і надалей гаспадарыць антыцыклон, таму ападкаў не будзе, паведаміла рэдакцыі спецыяліст Рэспубліканскага гідраметцэнтра Мінпрыроды Вольга ФЯДОТАВА.

Тэмпература паветра ўдзень складзе 16-21 цяпла. І ў суботу ў нас захаваецца павышаны фон атмасфернага ціску, аднак у паўднёва-заходніх рэгіёнах краіны пачне адчувацца ўплыў атмасферных франтоў, якія рухаюцца да нас з боку Заходняй Еўропы. Уначы па крайнім захадзе, а ўдзень і ўвогуле па паўднёва-заходняй палове краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы. Раніцай месцамі туман. Тэмпература паветра ўначы на суботу складзе ад 1 цяпла па ўсходзе, да плюс 11 градусаў па захадзе краіны. На ўсходзе Беларусі ўначы на глебе магчымы слабыя замаразкі да 0 — мінус 2 градусаў. Удзень будзе плюс 13-20 градусаў. У нядзелю франтальны раздзел працягне рухацца далей на ўсход. Таму месцамі там чакаюцца кароткачасовыя дажджы. Тэмпература ўначы на нядзелю складзе плюс 3-10 градусаў, а ўдзень — 12-20 цяпла.

Паводле доўгатэрміновых прагнозаў айчынных спецыялістаў, на пачатку наступнага тыдня надвор'е пагоршыцца. У панядзелак дажджы чакаюцца амаль па ўсёй тэрыторыі Беларусі. Удзень месцамі прагназуюцца сапраўды моцныя дажджы, часам з навальніцамі і моцным ветрам. Уначы на панядзелак будзе плюс 5-11 градусаў, удзень — толькі 10-17 цяпла, у Гомельскай вобласці да плюс 20 градусаў. Бліжэй да сярэдзіны наступнага тыдня ў Беларусь прыйдзе халоднае паветра з боку Скандынавіі. Чакаецца ветранае надвор'е, месцамі з кароткачасовымі дажджамі. Тэмпература паветра ўначы складзе плюс 1-6 градусаў, а ўдзень — усяго 7-14 цяпла. Згадзіцеся, што гэта ўжо сур'ёзна. Аднак сіноптыкі разлічваюць, што недзе праз тыдзень нас яшчэ парадуе бабіна лета.

Сяргей КУРКАЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Рэферэндум у Шатландыі узрушыў Еўропу

Больш за чатыры мільёны шатландскіх выбаршчыкаў прыйшлі ў чацвер на выбарчыя ўчасткі, каб прагаласаваць на рэферэндуме аб незалежнасці краіны. Як адзначаюць эксперты, незалежна ад вынікаў плебісцыт назаўжды зменіць Вялікабрытанію. Калі большасць шатландцаў адказалі «так» на адзінае пытанне ў бюлетэні для галасавання: «Ці павінна Шатландыя быць незалежнай?», то прыйдзе канец 300-гадоваму саюзу краіны з Вялікабрытаніяй. Аднак і ў выпадку, калі большасць выбаршчыкаў сказала «не» аддзяленню, будуць вялікія перамены. Брытанскія ўлады абяцалі пры захаванні статусу Шатландыі выдзеліць ёй дадатковыя сродкі і даць больш правоў мясцоваму кіраўніцтву. На рэферэндуме адзначана рэкордна высокая яўка выбаршчыкаў — для ўдзелу ў галасаванні зарэгістравалася 4,3 млн чалавек (97% электарату). Як паказваюць папярэднія даследаванні, думкі насельніцтва падзяліліся практычна пароўну. Аднак нават калі шатландцы прагаласавалі за аддзяленне ад Вялікабрытаніі, незалежнасць будзе афіцыйна аб'яўлена не раней за 24 сакавіка 2016 года. Да таго часу Эдынбург і Лондан павінны будуць абмеркаваць умовы раздзелу саюза. Каментатары заяўляюць, што незалежнасць Шатландыі можа мець сур'ёзныя наступствы для ўсёй Еўропы не толькі з-за страты Вялікабрытаніяй часткі тэрыторыі. Рэферэндум, магчыма, акажа ўплыў на лёс Каталоніі, дэпутаты якой раней прынялі закон аб правядзенні рэферэндуму аб выхадзе са складу Іспаніі.

У Сірыі няякасная вакцына ад адру забіла каля 100 дзяцей

У падкантрольных сірыйскай апазіцыі раёнах паўночна-заходняй правінцыі Ідліб, дзе пры падтрымцы ААН праводзілася вакцынацыя ад адру, загінула каля 100 дзяцей. Пра гэта заявіў пастаянны прадстаўнік Сірыі пры ААН Башар Джаафары. Раней СМІ паведамлялі пра 40 загінулых. «Па нашых звестках, загінула 100 дзяцей», — сказаў дыпламат. Паводле слоў Джаафары, няякасная вакцына была выраблена ў Турцыі. «Мы папрасілі Сусветную арганізацыю аховы здароўя расследаваць інцыдэнт», — заявіў пастаянны прадстаўнік САР. Ён усклаў адказнасць за гібель дзяцей на намесніка генеральнага сакратара ААН па гуманітарных пытаннях Валеры Амос. «Уся гэтая трагічная сітуацыя ўзнікла з-за Амос. Менавіта яна настаяла на тым, каб мець справу з тэрарыстамі ў гэтым раёне», — падкрэсліў Джаафары.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Калі вы дрэнна засынаеце, перагледзьце меню на вячэру

На думку японскіх вучоных, калі ўвечары з'есці вялікую порцыю рысу, то моцны сон забяспечаны. А вось макарона, наадварот, перашкодзіць сну, піша The Daily Mail. Пры гэтым белы хлеб, бліны і піца ніяк не ўплываюць на сон. Наогул, прадукты з высокім глікемічным індэксам (ГІ) накшталт рысу звязаны з моцным сном. Такія прадукты хутка вызваляюць у кроў цукар. І рацыён з высокім ГІ можа ўплываць на сон з-за трыптафану — амінакіслаты, якая валодае заспакаяльнымі ўласцівасцямі і звязана з гармонам сну — мелатанінам. Эфект уплыву рысу на сон людзей быў прааналізаваны на прыкладзе 1164 мужчын і 684 жанчын. Улічваліся якасць сну, час, патрэбны чалавеку, каб заснуць пасля выключэння святла, працягласць сну, наколькі чалавек адпачываў, як часта прачынаўся, ці піў лекі і якім чынам адчуваў сябе ўдзень. Аказалася, людзі, якія спажываюць шмат рысу, мелі добрыя паказчыкі сну. А вось любоў да локшыны негатыўна адбівалася на якасці сну — людзі часта прачыналіся, дрэнна адчувалі сябе ўдзень, пілі снатворныя, даўжэй засыналі.

КОРАТКА

Чарговая сустрэча кантактнай групы па Украіне адбудзецца ў Мінску 19 верасня. Адпаведную інфармацыю БЕЛТА пацвердзілі ў прэс-службе МЗС Беларусі.

Рознічны тавараабарот у студзені-жніўні 2014 года склаў Br197,7 трлн, што ў супастаўных цэнах на 9,7% больш, чым за аналагічны перыяд 2013 года. Доля продажу харчовых тавараў у рознічным тавараабароце склала 49,7%, нехарчовых тавараў — 50,3%.

У Беларусі 825 наймальнікаў гатовы прыняць на работу 7,8 тыс. грамадзян Украіны, прычым 3 тыс. вакансій — з прадастаўленнем жылля.

V Міжнародны фестываль тэатраў агню пройдзе 20 верасня ў Гомелі ў час святкавання Дня горада.

Беларуская каманда адправіцца на Мальту для ўдзелу ў міжнародным дзіцячым конкурсе песні «Еўрабачанне-2014» 8 лістапада.

■ Я зноў выбіраю «Звязду»

ВЕЛЬМІ ЧАЛАВЕЧНАЯ

Галіна ПЯТКУН, настаўніца малодшых класаў гімназіі горада Дзяржынска:

— Колькі гадоў я чытаю «Звязду», дакладна не скажу, бо яшчэ мае бацькі яе выпісвалі. Памятаю, як мама заўсёды вельмі чакала гэту газету, з задавальненнем яе гартала. Паступова і я ўключылася ў гэты працэс. На той розум не ўсё мне было зразумела, ды і сама газета была іншая, але цяпер я жыць без сваёй «Звязды» не змагу.

Па-першае, працую настаўніцай у гімназіі, выкладаю прадметы на беларускай мове і часта свой слоўнікавы запас папаўняю дзякуючы «Звяздзе». Па-другое, не буду таіць, што больш за ўсё чакаю рубрыкі Валянціны Доўнар. Яны вельмі чалавечныя, пабудаваныя на чалавечых каштоўнасцях. З не меншым задавальненнем чытаю «Ігуменскі тракт» з яго цікавінкамі роднага краю. Люблю падарожнічаць, але не заўсёды хапае часу, таму вандрую часта разам з вашай газетай. Заўсёды чакаю паэтычныя фотазамалёўкі Яўгена Пясецкага. Не прапускаю публікацыі Надзеі Нікалаевай, якія маюць прамое дачыненне да маёй працы...

Усё пералічыць немагчыма. Я прачытваю газету цалкам — з першай старонкі да апошняй. Знаходжу там карысныя парады. У пачатку навучальнага года, напрыклад, газета надрукавала каляровы каляндарык, дзе паказала ўсе канікулы і працоўныя дні, і ён мне вельмі дапамог скласці планы.

Аднойчы на сустрэчы з супрацоўнікамі маёй любімай газеты мне падарылі паветраны шарык, на якім было напісана «Звязда», і потым я ішла з гэтым шарыкам па горадзе і адчувала сябе сапраўднай «зоркай»!

Хачу пажадаць вашай газеце поспехаў і заставацца такімі, якія вы ёсць. Мне якраз хапае ўсяго: і сур'ёзных тэм, і гумару, і душэўнасці. Настолькі гэта ўсё цудоўна, што я ніколі не адмоўлюся ад «Звязды»!

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ISSN 1990 - 763X

Ідзе падпіска на газету «Звязда» на IV квартал.
Заставайцеся з намі — мы пішам пра тое, што сапраўды важна!

■ Бліжэй да людзей

НЕЛЬГА ДЗЯЛІЦЬ НА СВАІХ І ЧУЖЫХ

Чым кіраўніка Мінскай вобласці здзівілі людзі, якія прыйшлі на прыём?

Навошта патрэбна ўлада? Для вырашэння праблем людзей, якія гэту ўладу выбіралі. Аднак часта бывае, што некаторыя ўспрымаюць гэты абавязак занадта літаральна. Даходзіць да смешнага, калі ледзь не падгарэлую яечню выстаўляюць як недапрацоўку начальства. Вось толькі смешна не заўсёды. Днямі старшыня Мінскага абласнога выканаўчага камітэта Сямён ШАПІРА праводзіў прыём грамадзян у горадзе Узда. Ішлі з рознымі пытаннямі і скаргамі: хто дом газіфікаваць не можа, хто чакае асфальтаваную дарогу, каму з жыллём дапамагчы трэба, а хто і на роднага брата гатовы вайной ісці з-за бацькоўскага дома. Частай парадай губернатара былі словы: «У першую чаргу глядзіце на сябе, якія вы самі, а ўжо потым гаварыце, што вам нехта нешта абавязаны». Аднак з сапраўднымі праблемамі кіраўнік аблвыканкама пастараўся дапамагчы.

АДНЫМ МОЖНА, ІНШЫМ — НЕ?

— Сітуацыя такая: за кошт ЗАТ «Вітэкс» пабудаваны газаправод высокага і нізкага ціску. Да яго ў асноўным падключаны дамы жыхароў, якія працуюць на прадпрыемстве або ў гаспадарцы-філіяле, — стаў тлумачыць **старшыня Уздзенскага раённага выканаўчага камітэта Вячаслаў ПАХОЛЬЧЫК.** — Паколькі заяўнікі не з'яўляюцца работнікамі, то ім адмаўляюць у падключэнні да «трубы». Кажуць, калі пяройдуць на працу ў гаспадарку ЗАТ «Вітэкс», тады дазволяць.

Сямён Шапіра здзіўляецца:

— Людзі ж працуюць на нашу краіну? Працуюць. Яны абавязаны ўсе працаваць у гаспадарцы? Не. Вы задумайцеся, што вы робіце? Вы ўзялі і падзялілі грамадзян на сваіх і чужых. Адным можна карыстацца выгодамі цывілізацыі, а іншым нельга?

— Газаправод будаваўся для развіцця прамысловасці ў малых гарадах і сельскай мясцовасці. А таксама для сацыяльных патрэб работнікаў прадпрыемства і гаспадаркі, — адстойваюць сваю пазіцыю прадстаўнікі прадпрыемства.

— А чаго вы да газавай трубы краіны падключыліся? Гэта ж нацыянальны скарб, — зноў пытае губернатар.

— А мы заплацілі. З чыстага прыбытку, між іншым.

— Зразумела, што заплацілі. Але магчымасць падключыцца да газу павінны мець усе. Таму з заўтрашняга дня ўсе ахвотныя з той вёскі павінны атрымаць такую магчымасць. Вядома, не бясплатна. Мы вашу гаспадарку ведаем і вельмі ёю задаволены, але такіх паводзін я не магу зразумець. Калі газавікі разлічваюць аб'ём трубы, яны ўлічваюць усё мясцовае насельніцтва, таму хопіць на ўсіх.

АСФАЛЬТА-БЕТОННАЕ НЕПАРАЗУМЕННЕ

З аднаго мясцовага садовага таварыства прыйшоў старшыня і папрасіў, каб заасфальтавалі ўчастак дарогі каля леціішчаў. Як высветлілася, той участак дарогі ўяўляе сабою нармальную, дагледжаную гравійку і цалкам прыдатны для выкарыстання. Ды і рэдка ў якім дачным пасёлку можна ўбачыць заасфальтаваныя дарогі. Аднак старшыня настойваў, гаворачы, што яму надакучыла дыхаць пылам, які падымаецца пасля праезду па дарозе машын.

— У нас сёння столькі грунтовых дарог, што мы ўсе іх не заасфальтуем. Адразу кажу: дарогу гэту рабіць не будуць. У кожным горадзе ёсць гравійкі. Мы займаемся больш перакладкай старога асфальту, бо па ім зусім немагчыма ехаць, — патлумачыў Сямён Шапіра.

Наступнай на прыём зайшла кабета са справай аб калодзежы.

— Вёска Каменка. Прыватны дом. Калодзеж на балансе ЖКГ. Але ён знаходзіцца на тэрыторыі домаўладання, і гаспадыня прывяла ў парадак калодзеж, абнесла яго плотам і накрыла дахам, — зноў праясняе пытанне старшыня райвыканкама. — Ніякіх запорных сродкаў там няма: заходзь і бяры ваду. Тым больш, іншыя суседзі гавораць, што доступ да калодзежа заўсёды вольны. А заяўніца хоча, каб быў адкрыты доступ менавіта з вуліцы.

— Нічога, зойдзеце і з іншага боку, — сказаў губернатар. — Дай Божа, каб ва ўсіх быў такі калодзеж, а вы незадаволены...

ІДЭЙ ШМАТ, А СПРАВЫ МАЛА

— У 2011 годзе вы прыносілі бізнес-планы і прасілі дапамогі ў выкупе будынкаў, каб разводзіць там птушак. Цяпер жа адзін будынак перапрадалі. Мы аддалі вам гэтыя пабудовы па добрай цане, бо будаўніцтва было незавершана, і вы фактычна заплацілі кошт будаўнічых матэрыялаў. Потым вы прасілі возера ў арэнду для развядзення рыбы. Вадаём далі. Там за два гады практычна нічога не зроблена. Калі вы яго зарыблялі, то чаму там няма рыбакоў? Цяпер вы просіце каля 7 га лясных масіваў для будаўніцтва базы адпачынку. Я падтрымліваю рашэнне аблвыканкама аб адмове і глыбока сумняваюся, што ваша ідэя будзе ажыццёўлена. Вы нават не плацілі арэнды па тым юрыдычным адрасе, дзе былі зарэгістраваны. Ідэй у вас шмат, але справы ніякай няма, — так Вячаслаў Пахольчык апісаў сітуацыю з дзейнасцю адной сялянска-фермерскай гаспадаркі.

— Фермер павінен працаваць, і яго праца павінна быць заўважнай. Што вы за гэты час зрабілі? — пытаецца Сямён Шапіра ў дырэктара СФГ.

— Так, адкрывалася фермерская гаспадарка пад будынак для гадавання птушак. Чаму Вячаслаў Вячаслававіч не расказвае вам, колькі гадоў мы куплялі гэтыя будынкі? Рабілі ўсе дакументы самі, куплялі на працягу 1,5 года. За гэты час рынкавая цана кармавой базы вырасла, і сэнсу займацца развядзеннем птушак без сваёй зямлі не было. Вырашылі прадаць гэтыя будынкі. У адным з іх цяпер размяшчаецца вытворчасць. А возера мы, дарэчы, вычысцілі.

— Я вам магу прывесці ў прыклад дзясяткі прадпрыемстваў, якія разводзяць птушак і не маюць зямлі. Значыць, вам проста не захацелася гэтым займацца. Пры гэтым усе гады птушкагадоўля была самай рэнтабельнай. Дарэчы, хто вы па прафесіі?

— Будаўнік. Мы хочам, каб нам далі магчымасць паказаць сябе.

— Вам ужо адзін раз яе далі. Вы сябе паказалі. А за кошт чаго вы жывяце? — пацікавіўся губернатар.

— Я інжынер.

— Ліквідуйце фермерскую гаспадарку, — звярнуўся да кіраўніка райвыканкама Сямён Шапіра і сказаў заяўніку: — Працуйце інжынерам, а да кіраўніка ўласнага прадпрыемства вы яшчэ не дараслі.

НЕДАПРАЦОЎКІ ЗАКАНАДАЎСТВА

На вялікі жаль, у пэўных пытаннях нават улада дапамагчы не можа. Напрыклад, губернатар вельмі хацеў бы вырашыць праблему з пераводам аднаго інтэрната ў жылы фонд і прыватызацыяй яго жыхарамі, аднак заканадаўча гэта немагчыма пасля прыняцця новай рэдакцыі Жыллёвага кодэкса.

— Трэба напісаць ліст у Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі, што ўзнікаюць пытанні, — вырашыў Сямён Шапіра. — Можа быць, нешта і зменіцца.

***

Аднымі з апошніх на прыём прыйшлі муж з жонкай. Гаваркая жанчына эмацыйна апісала сітуацыю аб тым, што яе родны брат (які асабіста для яе ўжо больш не брат) незаконна зрабіў прыбудову да сваёй паловы дома. Гэты факт настолькі раззлаваў кабету, што яна не стрымалася і выпаліла: «Калі б мела зброю, то застрэліла б. Бо ён проста не дае нам спакойна жыць». Увогуле, прыбудова была прызнана законнай, таму губернатар толькі даў даручэнне разабрацца з плотам, які быццам той брат паставіў няправільна.

Карацей, перад тым, як выносіць свае праблемы з хаты на ўсеагульны агляд, падумайце, ці варта гэта рабіць...

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.
Фота аўтара.

■

■ Фінансы

ПЕРШЫЯ «ЛАСТАЎКІ» ЎЖО ЗАРЭГІСТРАВАЛІСЯ

У спажывецкім лізінгу выкарыстанне замежнай валюты Нацбанкам нават не разглядаецца

Учора 12 лізінгавых арганізацый краіны атрымалі пасведчанне аб уключэнні ў рэестр Нацбанка. Вядома, што з першых дзён верасня юрыдычныя асобы, якія маюць намер ажыццяўляць лізінгавую дзейнасць на сістэматычнай аснове, абавязаны ў вызначаным парадку звярнуцца ў Нацыянальны банк з заявай аб уключэнні ў рэестр лізінгавых арганізацый. Пры гэтым юрыдычныя асобы, якія ажыццяўлялі лізінгавую дзейнасць на гэтую дату, маюць права займацца лізінгам без уключэння ў рэестр да 1 сакавіка 2015 года.

Намеснік старшыні праўлення Нацбанка Сяргей ДУБКОЎ патлумачыў кіраўнікам гэтых кампаній, што лізінгавым арганізацыям з моманту ўключэння ў рэестр будуць прад'яўляцца патрабаванні па раскрыцці інфармацыі аб лізінгавай дзейнасці ў парадку, вызначаным Нацбанкам.

Сяргей Дубкоў таксама адзначыў, што зараз актыўна вядзецца распрацоўка адпаведнага заканадаўства, якое дазволіць выкарыстоўваць так званы спажывецкі лізінг здзелак па нерухомасці. Аднак спецыяліст падкрэсліў, што выкарыстанне замежнай валюты па такіх здзелках на цяперашнім этапе цалкам выключаецца. Спецыяліст тут жа патлумачыў, што будзе зроблена ў бліжэйшы час для таго, каб знізіць стаўкі па лізінгавых аперацыях. Нагадаю, што цяпер яны аказваюцца для фізічных асоб значна даражэйшымі за крэдыт, у першую чаргу за кошт выплаты па такіх аперацыях падатку на дабаўленую вартасць (ПДВ) у памеры 20%.

Пытанне аб адмене ПДВ для «фізікаў» будзе вырашана ўжо сёлета, бо праект адпаведных змен у Грамадзянскім кодэксе ўжо ўзгоднены і накіраваны ў Палату прадстаўнікоў. На восеньскай сесіі дэпутаты разлічваюць прыняць яго ў двух чытаннях, паведаміў Сяргей Дубкоў.

Адмена ПДВ — не адзіны неабходны крок. «Заканадаўства дзейнічае часта па прынцыпе «што не дазволена, то забаронена». Таму нам трэба практычна ва ўсе лакальныя дакументы ўнесці змены аб магчымасці лізінгу для фізічных асоб. І гэта не механічная работа, а глабальная перапрацоўка», — адзначыў суразмоўца.

Намеснік старшыні Нацбанка асобна спыніўся на тэме псеўдавалютнага лізінгу, па якім у спецыялістаў ёсць дакладнае разуменне, што гэта пэўны сурагат валютнага крэдытавання, якое банкам забаронена.

Першымі ў рэестр лізінгавых кампаній, у прыватнасці, уключаны акцыянерныя таварыствы «АСБ Лізінг», «Інтэрксалтлізінг», «РЕСТ-Бел-Лізінг», «Астра-Лізінг», ТАА «Фінпрафіт», «Дэн Інвест», «Смарт Партнёр», «Белрасаграсэрвіс», «Райфайзен-Лізінг», «Прыват-Лізінг», «Авангард-Лізінг» і «Цэнтрыус-Лізінг».

Сяргей КУРКАЧ

■

■ Меркаванне

УСХОДНЯЕ ПЕРАКРЫЖАВАННЕ

Няўзважаная стратэгія ЕС па аднабаковым уцягванні краін Усходняга партнёрства ў сферу сваіх інтарэсаў без улічвання інтарэсаў Расіі прывяла да эскалацыі грамадскага супрацьстаяння ва Украіне, якое пасля вылілася ва ўзброены канфлікт. Сёння на парадку дня стаіць выпрацоўка новай дарожнай карты для ўзаемадзеяння ЕС і краін Усходняга партнёрства.

АНАЛІЗ ПАМЫЛАК

Ідэя новай стратэгіі ЕС у дачыненні да ўсходніх суседзяў паўстала пасля далучэння да Еўрасаюза краін Цэнтральнай Еўропы ў 2004 годзе. Новыя члены ЕС мелі даволі глыбокія і стабільныя сувязі з краінамі Усходняй Еўропы як у гаспадарчай, так і ў гуманітарнай сферах. Задача захаваць гэтыя стасункі і стала прычынай стварэння праекта «Усходняе партнёрства».

Першапачаткова праект прадугледжваў пашырэнне эканамічных і гуманітарных сувязяў ЕС з краінамі Усходняй Еўропы і Закаўказзя. Аднак адразу ўзнікла праблема палітызацыі працэсу. На першы план выйшлі задачы прасоўвання Еўрасаюзам дэмакратыі, правоў чалавека сярод дзяржаў-партнёраў, у той час як эканамічнае ўзаемадзеянне насіла другарадны і сімвалічны характар.

Разам з тым адзінства не было і з боку саміх краін Усходняга партнёрства. Іх адрозныя стратэгіі развіцця, прыярытэты і вектары паставілі пад сумненне намер ЕС прымяняць да ўсіх аднолькавую палітыку. Першапачатковая задума кіраўніцтва ЕС падпісаць дагаворы аб асацыяцыі з усімі членамі Усходняга партнёрства была пастаўлена пад пытанне. Праекты дагавораў не ўлічвалі інтарэсаў Расіі як самага буйнога геапалітычнага гульца, а таксама структурных асаблівасцяў эканомік розных краін.

Да гэтага дадалося ігнараванне інтэграцыйных працэсаў на еўразійскай прасторы. Аднак не заўважаць стварэнне ў 2010 годзе Мытнага саюза і яго перафарміраванне ў 2014-м у Еўразійскі эканамічны саюз далей становіцца немагчымым.

НОВЫЯ ЭТАПЫ

Цяпер Беларусь засталася адзінай краінай ва Усходнім партнёрстве, якая не мае тэрытарыяльных прэтэнзій і ў стане забяспечыць бяспеку на ўсёй сваёй тэрыторыі. Беларусь з самага пачатку канкрэтна акрэсліла свой еўразійскі геапалітычны выбар. Арменія гэта зрабіла летась. Відавочна, што Беларусь і Арменія ў перспектыве ўсё больш шчыльна будуць уключацца ў еўразійскія інтэграцыйныя працэсы. Таму першапачатковы фармат іх узаемадзеяння з ЕС у межах Усходняга партнёрства аказваецца неактуальным.

Магчымым вырашэннем праблемы магло б стаць стварэнне асобнага фармату ўзаемадзеяння паміж ЕС і ЕАЭС. І першы зачын у гэтым кірунку ўжо быў зроблены. 26 жніўня ў Мінску ўпершыню ў гісторыі здарылася сустрэча кіраўніцтва ЕС і краін ЕАЭС. Гэта азначала фактычнае прызнанне Еўрасаюзам еўразійскіх інтэграцыйных працэсаў.

Дзве другія краіны Усходняга партнёрства — Грузія і Малдова — падпісалі дагавор аб асацыяцыі з ЕС і рухаюцца ў геапалітычным дыскурсе Еўрасаюза. Менавіта Грузія і Малдова найбольш адпавядаюць першапачатковаму праекту Усходняга партнёрства.

Асобна стаіць пытанне Азербайджана, які з'яўляецца энергетычна самадастатковай краінай. Таму ўзаемадзеянне ЕС і Азербайджана, хутчэй за ўсё, перафарміруецца ў двухбаковыя адносіны.

УКРАІНСКІ ФАКТАР

Асаблівую пазіцыю займае Украіна, дзе эканамічныя, палітычныя і гуманітарныя праблемы не даюць магчымасці адназначна вырашыць яе геапалітычны статус. Падпісанне Украінай дагавора аб асацыяцыі з ЕС стварыла пагрозу інтарэсам краін Мытнага саюза, а таксама інтарэсам значнай колькасці прамысловцаў самой Украіны. Гуманітарны і цывілізацыйны складнік прывёў да эскалацыі канфлікту паміж рознымі групамі насельніцтва, арыентаванымі на процілеглыя геапалітычныя цэнтры.

У такой сітуацыі фармат «Мытны саюз — Украіна — Еўрасаюз» падчас сустрэчы 26 жніўня 2014 года ў Мінску акрэсліў магчымую формулу па выхадзе Украіны з геапалітычнага тупіка і вяртанню бяспекі ў рэгіён. Усе бакі зразумелі, што ўкраінскі крызіс не можа вырашацца ў аднабаковым парадку. Былі абазначаны эканамічныя і энергетычныя фактары бяспекі і стабільнасці ў рэгіёне. 12 верасня Масква, Брусель і Кіеў дамовіліся адкласці на год дзеянне дагавора аб асацыяцыі паміж Украінай і ЕС. А 13 верасня еўрапейскі камісар па пытаннях пашырэння і палітыкі добрасуседства Штэфан Фюле выказаў думку пра патрэбу стварэння зоны свабоднага гандлю паміж ЕС і ЕАЭС.

Такім чынам чыноўнік Еўрасаюза паўтарыў словы двухгадовай даўнасці, выказаныя прэзідэнтамі еўразійскай тройкі аб патрэбе стварэння агульнай зоны свабоднага гандлю ад Лісабона да Уладзівастока (праект больш вядомы як «інтэграцыя інтэграцый»). Напэўна, цяпер надышоў час размаўляць пра падобную дарожную карту. І пачынаць трэба з сітуацыі вакол Украіны. На яе прыкладзе з забеспячэннем інтарэсаў як ЕС, так і краін ЕАЭС, трэба знайсці рэцэпт эканамічнага інтэграцыйнага ўзаемадзеяння паміж ЕС, Украінай і ЕАЭС. Гэта стала б пераадоленнем геапалітычнага крызісу ва Усходняй Еўропе.

Мінскі фармат узаемадзеяння з антыкрызіснай сустрэчы па пераадоленні супрацьстаяння ва Украіне мае ўсе шанцы перарасці ў перспектыўную пляцоўку па стварэнні новага кантынентальнага інтэграцыйнага працэсу, дзе Беларусь змагла б выступіць пунктам збору агульных сіл ад Лісабона да Уладзівастока.

Пётр ПЯТРОЎСКІ, палітолаг

■

БОЛЬШ КАНТЭЙНЕРАЎ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Іншая карціна назіраецца ў жыллёвых рамонтна-эксплуатацыйных аб'яднаннях, якія выконваюць планы па зборы адходаў. Розніца адчуваецца: калі два гады таму было сабрана 9 тысяч тон смецця, летась гэтая лічба вырасла да 25 тысяч тон, а сёлета плануецца атрымаць ужо 29 тысяч тон. Паступова з'яўляюцца актыўныя людзі, якія дапамагаюць ЖЭСам арганізоўваць збор адходаў і падтрымліваць у належным стане кантэйнерныя пляцоўкі, але пакуль што гэта адзінкавыя выпадкі. Дарэчы, па словах Галіны Гілевіч, за бягучы год рабочым па комплекснай прыборцы жыллёвых арганізацый, якія займаліся зборам і нарыхтоўкай другаснай сыравіны, дадаткова да зарплаты ўсяго было выдаткавана больш за 20 мільёнаў рублёў. Гэты перспектыўны напрамак плануецца развіваць далей і заахвочваць насельніцтва да здачы адходаў. Акрамя таго, у хуткім часе адчыняцца 147 нарыхтоўчых пунктаў у гандлёвых арганізацыях сталіцы.

У канцы наступнага года ў прамзоне Шабаны плануецца пабудаваць завод па перапрацоўцы адходаў будаўнічых матэрыялаў. Падобнае прадпрыемства ўжо існуе ў Мінску — гэта вытворчае камунальнае ўнітарнае прадпрыемства «Жылкамплект», якое некалькі гадоў займаецца перапрацоўкай адходаў рубероіднага пакрыцця. Мяркуецца, што на новым прадпрыемстве будуць не толькі перапрацоўваць будаўнічыя адходы, а таксама вырабляць парашок для новага рубероіднага пакрыцця і, магчыма, само пакрыццё.

Галіна Гілевіч дала некалькі парад. Па-першае, не трэба выкідваць ў спецыялізаваныя кантэйнеры, прызначаныя для асобнага віду адходаў, іншае смецце — так ствараецца сметнік на сартавальнай лініі, а самі «скрыні» хутка запаўняюцца. Адходы трэба ўшчыльняць: папяровыя і кардонныя каробкі не запіхваць цалкам, а раздзіраць і складваць. У ПЭТ-бутэлек абавязкова варта адкруціць накрыўку, а саму бутэльку прымяць — у такім выглядзе яна зойме менш месца ў кантэйнеры.

Кацярына РАДЗЮК.

■ З нагоды

СВЕТЛЫ ДОМ НАШЫХ ДУМ

Літаратурны музей Янкі Купалы святкуе сваё 70-годдзе

Сёння ў скарбніцы памяці пра народнага песняра Беларусі — урачысты вечар «Яшчэ адзін крок наперад». «Цяпер стаіць тут светлы дом,/ Музей славутага паэта./ Народнай ласкай і цяплом/ К яму сцяжынкі ўсе сагрэты», — менавіта гэтымі словамі Анатоля Астрэйкі музейшчыкі-купалаўцы запрашаюць у свой Дом гасцей. З пытаннем пра тое, што значыць для іх справа ўшанавання памяці пра Паэта, што значыць сам музей яго памяці, мы звярнуліся да сучасных беларускіх паэтаў і празаікаў.

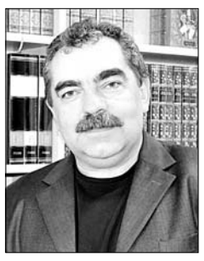

Алесь БАДАК, намеснік дырэктара Выдавецкага дома «Звязда» — галоўны рэдактар часопіса «Полымя»:

— Купалаўскі музей для мяне — своеасаблівы літаратурны храм, куды я прыходжу, каб паспавядацца перад Паэтам, каб адчуць яго прысутнасць і ў жыцці, і ў самім сабе, у сваёй душы. Кожны з нас, пісьменнікаў, напэўна, час ад часу думае пра сваю значнасць, а як прыходзіш у музей Купалы — тады адчуваеш сапраўдную значнасць літаратуры, тады правільна вызначаеш сваё ўласнае месца. Купала надзвычай сучасны і неабходны сённяшняму грамадству.

Анатоль БУТЭВІЧ, празаік, публіцыст:

— Унікальны выпадак... Ідзе Вялікая Айчынная вайна. 1944 год. А ў вызваленым ад фашыстаў Мінску пачынае сваю працу музей Янкі Купалы. Які клопат пра выхаванне грамадства сіламі, сродкамі мастацкай літаратуры!.. Гэта ўражвае, прымушае адпаведным чынам ставіцца да літаратурнай гісторыі, да гісторыі нашай Айчыны ўвогуле. Музей за многія дзесяцігоддзі стаў своеасаблівым цэнтрам выхавання павагі да слова, да чытання. Мяне прываблівае сённяшняя экспазіцыя. Тут граматна спалучаны традыцыі, праўда гісторыі і інтэрактыўныя сродкі. У музей цікава прыходзіць па некалькі разоў на год. Заўсёды адкрываеш нешта новае. Прыемна, што ададзена даніна павагі і жонцы паэта і стваральніцы музея — цётцы Уладзі, Уладзіславе Францаўне Луцэвіч. Міністэрства культуры, адміністрацыя музея ў наш няпросты час зрабілі ўсё магчымае, каб музей класіка нацыянальнай літаратуры выглядаў годна.

Таццяна СІВЕЦ, галоўны рэдактар газеты «Літаратура і мастацтва», паэт:

— Купала для мяне — гэта і маладыя памкненні нашага грамадства, жаданне зазірнуць у заўтра. Мне імпануе, што ў музей з рознымі творчымі ідэямі ідзе літаратурная моладзь. Відавочна, што натхняюць не толькі імя і памяць пра паэта, але і сама атмасфера музейнага жыцця. Музей Янкі Купалы робіць не толькі постаць паэта прывабнай, але і набліжае ўсё наша грамадства да літаратуры.

Навум ГАЛЬПЯРОВІЧ, паэт, празаік, галоўны дырэктар радыёстанцыі «Беларусь»:

— Купалаўскі музей — сапраўды сакральнае месца для кожнага, хто любіць не толькі беларускую літаратуру, але і наш край. Янка Купала — гэта гонар, светач народа, краіны. Яго радкі — гонар для беларусаў. Я даўно з'яўляюся сябрам музея. І прыходжу ў дом Купалы не толькі, каб пазнаёміцца з новымі матэрыяламі пра генія, а каб сустрэць многіх людзей, хто шануе жыццё і творчасць песняра. Купалаўцы беражліва захоўваюць лепшае, што ёсць у нашым народзе. На купалаўскіх вечарынах пануе шчырая атмасфера. Тут пабывалі шматлікія госці, прачыталі вершы паэта на самых розных мовах. Уражвае і ініцыятыва славутага спартсмена Вадзіма Дзевятоўскага, які арганізоўвае ў музеі вечар чытальнікаў твораў Купалы — школьнікаў з Полацка і Наваполацка.

Са святам, Купалаўскі музей! Са святам усіх, хто чытае і шануе Купалу!

Сяргей ШЫЧКО.
Фота Наталлі АСМОЛЫ

■

■ Ну і ну

ФЕРМЕР ВЫКАПАЎ «УЛАСНЫ» ВАДАЁМ

Яшчэ ў ліпені супрацоўнікі Брэсцкай аблінспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету выявілі факт нямэтавага выкарыстання прылеглага да Дняпроўска-Бугскага канала зямельнага ўчастка. Кобрынскі райвыканкам перадаў землі мясцоваму фермеру. Той раскапаў дамбу і, праклаўшы трубу, запоўніў нізінны ўчастак вадой, утварыўшы забалочаны вадаём.

— На гэтай тэрыторыі, паводле слоў фермера, ён планаваў займацца рыбаводствам. Аднак ні праектавання, ні будаўніцтва сістэмы сажалак не праводзіў. Не было ў яго і дагавора на арэнду створанага вадаёма, хоць па законе гэтая ўмова з'яўляецца абавязковай для ажыццяўлення рыбагаспадарчай дзейнасці, — распавяла **прэс-сакратар Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь Вольга ГРАМОВІЧ.** — Дарэчы, пра тое фермер быў праінфармаваны яшчэ год таму. Але замест таго, каб прывесці ў парадак свае справы, мужчына ўстанавіў на пад'ездзе да ўчастка агароджу з калючага дроту. Дзяржінспектары вырашылі трымаць пытанне на кантролі. У дачыненні да арандатара распачаты адміністрацыйны працэс за самавольнае правядзенне гідратэхнічных работ. Райвыканкаму, які працяглы час не ажыццяўляў кантроль за мэтавым выкарыстаннем участка, выдадзена прадпісанне з патрабаваннем спыніць такое нядбайнае землекарыстанне.

Сяргей РАСОЛЬКА.

■ Футбол. Ліга чэмпіёнаў

РАЗГРАМІЛІ...

Барысаўскі клуб БАТЭ пацярпеў скрышальнае паражэнне ў першым матчы групавой стадыі Лігі чэмпіёнаў

Імя пераможцы — партугальскі «Порту». Клуб з традыцыямі, які, па вялікім рахунку, уваходзіць у тузін наймацнейшых камандаў Еўропы. На сваім полі, стадыёне «Драгаў», партугальцы літаральна знішчылі нашага чэмпіёна і адправілі ў вароты Сяргея Чэрніка 6 мячоў! Такога ліха ў еўракубкавых баталіях БАТЭ не было даўно...

Пасля кваліфікацыйных раўндаў, дзе барысаўчане сустракаліся з камандамі прыкладна аднаго ўзроўню, беларусы натрапілі на сапраўднага футбольнага драпежніка. Пірэнейцы ў кожным кампаненце гульні былі на галаву вышэйшыя за саперніка. Хлопцы Хулена Лапатэгі прадэманстравалі футбол, у які ў Беларусі, на жаль, не гуляюць, аднак да якога трэба імкнуцца. Безумоўна, не трэба ўсю адказнасць за разгром перакладаць на плечы варатара Сяргея Чэрніка, дзякуючы памылцы якога партугальцы адкрылі лік у матчы. Калі на табло гараць балючыя лічбы 0:6, наўрад ці вінаваты толькі галкіпер. Але кіснуць у гэтай сітуацыі нікому не трэба. У падапечных Аляксандра Ермаковіча ёсць яшчэ 5 паядынкаў групавой стадыі, каб даказаць і сабе, і ўсім, што падобныя паражэнні — выпадковасць і не больш за тое.

Аляксандр ЕРМАКОВІЧ, галоўны трэнер барысаўскага БАТЭ:

— Не вельмі хочацца размаўляць аб гэтым матчы. Было цяжка чакаць добры вынік у гэтай сустрэчы. Праўда, лічу, падрыхтаваліся вельмі добра. Ведалі, што едзем гуляць да класнай каманды. Хачу выбачыцца перад балельшчыкамі. Спадзяюся, такое больш не паўторыцца. Правядзём работу над памылкамі і ў наступным хатнім матчы пастараемся зрабіць усё магчымае, каб дамагчыся добрага выніку.

Ліга чэмпіёнаў. Групавы этап. 1-ы тур. Група A. «Алімпіякас» (Грэцыя) — «Атлетыка» (Іспанія) — 3:2, «Ювентус» (Італія) — «Мальмё» (Швецыя) — 2:0. **Група B.** «Ліверпуль» (Англія) — «Лудагорац» (Балгарыя) — 2:1, «Рэал» (Іспанія) — «Базэль» (Швейцарыя) — 5:1. **Група C.** «Манака» (Францыя) — «Баер» (Германія) — 1:0, «Бенфіка» (Партугалія) — «Зеніт» (Расія) — 0:2. **Група D.** «Галатасарай» (Турцыя) — «Андэрлехт» (Бельгія) — 1:1, «Барусія» (Германія) — «Арсенал» (Англія) — 2:0. **Група E.** «Рома» (Італія) — ЦСКА (Расія) — 5:1, «Баварыя» (Германія) — «Манчэстэр Сіці» (Англія) — 1:0. **Група F.** «Барселона» (Іспанія) — АПАЭЛ (Кіпр) — 1:0, «Аякс» (Галандыя) — ПСЖ (Францыя) — 1:1. **Група G.** «Чэлсі» (Англія) — «Шальке-04» (Германія) — 1:1, «Марыбор» (Славенія) — «Спортынг» (Партугалія) — 1:1. **Група H.** «Порту» (Партугалія) — БАТЭ (Беларусь) — 6:0, «Атлетык» (Іспанія) — «Шахцёр» (Украіна) — 0:0.

Тарас ШЧЫРЫ

■

ЗА ХАБАР — ВЫСЫЛКА ЗА МЕЖЫ КРАІНЫ

Грамадзянін Лівана — студэнт-пяцікурснік аднаго са сталічных ВНУ — з мэтай спрыяльнага вырашэння пытання аб невыкананні дадатковага пакарання па прыгаворы суда, звязанага з пазбаўленнем права кіравання транспартным сродкам, спрабаваў даць хабар у памеры 500 долараў службовай асобе крымінальна-выканаўчай інспекцыі. Па факце заведзена крымінальная справа. У выпадку, калі віна замежнага студэнта будзе прызнана, пасля, натуральна, адбыцця пакарання фігурант будзе высланы за межы Рэспублікі Беларусь.

Сяргей РАСОЛЬКА.

■ Медыяперсона

ЦЯЖКА БЫЦЬ БОСАМ

Намеснік дырэктара тэлеканала «Беларусь 1» Вольга ШЛЯГЕР — пра новы сезон і вечныя тэмы, важнасць каманды і «тэлебачанне ў сабе»

Эпоха жанчын-кіраўнікоў, якіх падначаленыя за спінай называлі «мымрамі», здаецца, мінула беспаваротна. Цяпер дамы на пасадах здольныя адначасова ўнікаць у нюансы справы і разумець чалавечыя слабасці падначаленых, падтрымліваць найстражэйшы ўзровень адказнасці і дысцыпліны і заставацца прывабнымі жанчынамі. Узяць хоць Вольгу Шлягер: у крэсле кіраўніка адчувае сябе ўпэўнена і ведае, што адбываецца з карэспандэнтамі «ў полі», адной левай спраўляецца з маштабнымі творчымі праектамі і знаходзіць час і сілы на выхаванне сына Георгія. Ды яшчэ сюрпрызамі новага тэлесезона інтрыгуе.

ПРА ПОШУК НОВАГА

— Шмат чутак ходзіць пра тэлепраект «Я магу!» — калі ды як будзе адбывацца пошук беларусаў, адметных незвычайнымі талентамі, і калі гэта пакажуць па тэлевізары? З першага погляду, шчыра кажучы, нагадвае «Хвіліну славы»...

— Ідэя стварэння праекта ляжыць на паверхні, і разам з тым у Беларусі раней нічога падобнага не рабілі. Мы спяваем, танцуем, але ўсё гэта неяк паасобку... Апошнім часам я шмат езджу, бачу мноства канцэртаў, фестываляў, і ў мяне склалася адчуванне, што мы вельмі адарваліся ад звычайных людзей, не чуем і не бачым, колькі сярод іх насамрэч цікавых, самабытных, таленавітых. Проста ў іх няма магчымасці выйсці на шырокую публіку. Каб пра іх даведаліся, патрэбен тэлеэфір. Уласна, у гэтым і ёсць сутнасць новага праекта, таму, безумоўна, могуць узнікаць аналогіі. Але ёсць і адметнасці. Мы вырашылі не праводзіць адбор тут, у тэлестудыі. Я была катэгарычна супраць гэтага. Бо ва ўсіх людзей розны характар і тэмперамент: хтосьці шалёна таленавіты, але саромеецца выйсці перад камерамі (і я ведаю, такія людзі ёсць!), хтосьці ў сілу ўзросту не паедзе ў Мінск з аддаленай вёскі ці горада. Таму мы прыедзем да гэтых людзей самі. Удзельнікам праекта не трэба папярэдне запаўняць форму ці анкету на сайце, бо не ва ўсіх ёсць доступ у інтэрнэт — проста прыходзьце!

— Ужо сама магчымасць трапіць на экран — для многіх мара, але ў наш меркантыльны час не магу не спытацца пра галоўны прыз. Будзе такі?

— Абавязкова. Дыпломы — гэта добра, але мусіць быць і матэрыяльны складнік. У нашым выпадку ён будзе сапраўды значны і варты таго, каб за яго паспаборнічалі — 100 мільёнаў беларускіх рублёў!

— Калі ж пачнуцца адборы ў праект і дзе яны адбудуцца — ці толькі ў абласных цэнтрах?

— Стартуем ужо ў верасні, аб'едзем з дзясятак абласных і раённых цэнтраў. Анансуем праект загадзя, каб людзі паспелі падрыхтавацца. Бо хочацца адшукаць таленавітых беларусаў, якія раней ніколі і нідзе не паказваліся. Вельмі спадзяюся знайсці новыя ідэі, новых людзей, магчыма, новых тэлевядучых, бо творчы кірунак праекта не абмежаваны: нашы героі могуць спяваць, танцаваць, па-мастацку свістаць, віртуозна валодаць целам, рабіць незвычайныя вырабы — ды ўсё, што заўгодна! Да канца года, мяркую, адбор ужо будзе завершаны, і ў студзені—лютым наступнага года пачнем здымаць шоу — масавае, цікавае, вясёлае.

ПРА КАМАНДУ

— Апошнія некалькі гадоў вы берацеся за маштабныя праекты: «Еўрабачанне», дзённікі «Славянскага базару ў Віцебску», цяпер вось талент-шоу. Гэта ўпэўненасць у сваіх сілах ці ў камандзе?

— Адзін чалавек, нават калі ён суперпрафесіянал і геніяльны прадзюсар, не зможа зрабіць нічога. Тэлебачанне — выключна калектыўная праца. І я вельмі рада, што падабралася каманда, у якой, без лішняй сціпласці скажу, працуе самы лепшы аператар-пастаноўшчык, самы лепшы рэжысёр, найлепшая адміністрацыйная група... Мая пазіцыя па жыцці — незаменных людзі ёсць. Сапраўды таленавітым людзям часам можна прабачыць нейкія капрызы, не заўжды зручныя для іншых паводзіны, бо сваю працу яны выконваюць бездакорна. Як правіла, я працую з аднымі і тымі ж людзьмі. А да кожнага навічка, якога прыводжу, спачатку прыглядаюся: атрымліваецца працаваць у камандзе — ідзём далей разам, не выходзіць — нічога страшнага, развітваемся.

— Памятаю, у адным з інтэрв'ю чытала, што галоўны ваш прынцып як кіраўніка — «не перашкаджаць творчым людзям працаваць». З такім дэмакратычным падыходам не бывае спроб сесці вам на шыю?

— Так, безумоўна. Па-першае, я ж жанчына, мяне лёгка расчуліць у прынцыпе, угаварыць даць шанц... Па-другое, немагчыма прасканаваць чалавека і зразумець, што ў яго ў душы, за кароткі час — для гэтага трэба разам папрацаваць, а яшчэ лепш — з'ездзіць у камандзіроўку. Напрыклад, пасля працы беларускай дэлегацыі на «Еўрабачанні» ў Швецыі тая ж каманда паехала налета ў Данію, бо яны ўсе прайшлі праверку і прыцірку, паказалі, хто чаго варты. А вось пасля сёлетняй працы на «Славянскім базары ў Віцебску» таксама зрабіла высновы: ёсць некалькі чалавек, пра якіх дакладна ведаю — у праектах, якімі буду кіраваць я, іх не будзе. ...Я даўно на тэлебачанні, 15 гадоў, і ведаю, як могуць агаварыць за спінай, выставіць чалавека ў нявыгадным святле — таму ўсе такія рэчы правяраю сама. Натуральна, без гузакоў не абыходзіцца, але гэта карысны вопыт. З людзьмі, якія сябе праявілі адмоўна, мы вітаемся, а з некім нават не вітаемся — і на гэтым усё, выкрэсліваем. Бо кіраўнік рызыкуе не толькі сабой, але агульнай справай, лёсам праектаў.

— За час працы на тэлебачанні вы вельмі перамяніліся — летуценная паненка з «Беларускай часінкі» мала падобна на цяперашняга адказнага кіраўніка з кароткай стрыжкай. Унутрана ж як адчуваеце ў сабе гэтыя перамены і пераход з маладзёжна-забаўляльнага канала «Беларусь 2» на больш сур'ёзную, афіцыйную «першую кнопку»?

— Насамрэч я вельмі рада, што ў мяне быў гэты вопыт. Цяпер дакладна ведаю, што крэсла дырэктара не для мяне. Мабыць, я неблагі намеснік, калі мой цяперашні кіраўнік запрасіў на гэту пасаду (дарэчы, мы раней таксама працавалі з ім у такім тандэме). Я наогул супраць жанчын-кіраўнікоў высокага рангу. Бо, на мой погляд, у жанчыне прыродай закладзены дзве асноўныя задачы: стварыць сям'ю і нарадзіць дзіця. А на кіруючай пасадзе, калі ў цябе мноства падначаленых, калі 24 гадзіны на суткі трэба быць на сувязі, калі ты ўвесь дзень чымсьці заняты, але ўвечары не разумееш, што канкрэтна зрабіў — як быццам ідзеш супраць прыроды. Я заўжды вельмі баялася нават вонкава стаць гэткай жалезабетоннай лэдзі, «мужчынам у спадніцы». Таму чым больш мне складана і цяжка, тым лепш я мушу выглядаць. І на пасадзе намесніка мне вельмі камфортна, бо тут я не аддаляюся ад астатніх удзельнікаў каманды, ад якіх залежыць праца, і магу займацца творчасцю.

ПРА САМАЕ ГАЛОЎНАЕ

— Кожны раз, калі бачу вас у рабоце, здзіўляюся: што б ні здарылася — усмешка, пазітыўны роўны настрой, вочы гараць натхненнем. У напружаным рытме працы ці застаецца час на сям'ю, або сын часцей бачыць маму па тэлевізары?

— Ён насамрэч вялікі малайчына. За шэсць гадоў Гоша ўжо прывык, што мама вельмі занятая. Мабыць, таму перад сном крыху больш мяне абдымае, чым іншыя дзеці, часцей праяўляе пяшчоту — я ўсведамляю, што гэта перадусім з-за недахопу ўвагі. Але, з іншага боку, ён усё разумее. Цяпер у мяне няпросты перыяд, і літаральна за адзін дзень адбылася вельмі істотная пераацэнка каштоўнасцяў. Заўжды як быццам ведаеш і памятаеш, але ў такія моманты асабліва выразна разумееш, што сям'я, дзіця — самае галоўнае і дарагое ў жыцці. Праца ж — толькі частка жыцця, далёка не асноўная. Яе, безумоўна, трэба выконваць добра, але не ахвяраваць дзеля гэтага бясцэннымі момантамі стасункаў з блізкімі людзьмі.

— Не ўзнікае жадання махнуць рукой, маўляў, гары ўсё сінім полымем, буду займацца сям'ёй?

— Раз на тыдзень дакладна. Але, з іншага боку, калі мяне моцна прыпякае, аналізую, чым займаюцца і як працуюць іншыя людзі, і пачынаю любіць сваю працу яшчэ больш. Як «перазагрузіцца», пераключыцца з працоўных спраў на дамашнія? У мяне атрымалася так: паколькі я вельмі далёка жыву, то машына стала неабходнасцю; дзякуючы гэтаму штодня з'явілася па 2—2,5 гадзіны дадатковага часу, за які столькі ўсяго можна паспець зрабіць — проста неверагодна! Насамрэч калі правільна размеркаваць стандартны 8-гадзінны працоўны дзень — менш часу адвесці на перакуры, кава-паўзы, менш пляткарыць з калегамі і больш часу менавіта працаваць — я вас запэўніваю, усё паспееце.

Гутарыла Вікторыя ЦЕЛЯШУК

ВЫ — МОЖАЦЕ? ПАКАЖЫЦЕ!

У пошуках герояў народнага шоу «Я магу!» творчая група Белтэлерадыёкампаніі аб'едзе ўсю краіну, наведаўшы як абласныя, так і буйныя раённыя цэнтры.

Першы папярэдні кастынг адбудзецца **ўжо 23—24 верасня ў Магілёве** (Цэнтр культуры, вул. Першамайская, 34/1). Да канца верасня таленавітых у самых розных сферах людзей чакаюць і **ў Бабруйску (26 верасня,** Палац мастацтваў, вул. Ульянаўская, 35/31), **Гродне (29—30 верасня,** Цэнтр культуры, вул. Ажэшкі, 30).

Адрасы наступных кастынгаў такія: **2 кастрычніка — Баранавічы** (Дом культуры, вул. Леніна, 4а); **3—4 кастрычніка — Брэст** (Цэнтр маладзёжнай творчасці, вул. Маскоўская, 123); **8—9 кастрычніка — Віцебск** (канцэртная зала «Віцебск», парк імя Фрунзэ, 1); **13—14 кастрычніка — Гомель** (Палац культуры чыгуначнікаў імя Леніна, вул. Прывакзальная, 4); **16 кастрычніка — Маладзечна** (Палац культуры, пл. Цэнтральная, 4). Завяршальным жа акордам стане адбор **у Мінску,** дзе кастынгі пройдуць **27—29 кастрычніка** ў Маладзёжным тэатры эстрады (вул. Маскоўская, 18а).

Ва ўсіх гарадах арганізатары чакаюць удзельнікаў з 12 да 20 гадзін.

P.S. ПРА «ЕЎРАБАЧАННЕ»

— Хоць яшчэ толькі верасень, у артыстычнай тусоўцы ўжо абмяркоўваюць наступны конкурс «Еўрабачанне» — што ды як будзе сёлета і ці будзе наогул...

— І мне тэлефануюць, расказваюць, што пішуць песні альбо пытаюцца, ці варта паўдзельнічаць і праспяваць. Я адказваю: «Безумоўна, удзельнічайце!» Дзе яшчэ спяваць, калі вы спецыяльна рыхтуецеся, набываеце песні, ставіце нумары, як не на такой сцэне? Мне вельмі падабаецца, што цяпер артысты вельмі сур'ёзна падыходзяць да конкурсу, што кожны год чымсьці новым здзіўляюць, што адкрываюцца новыя імёны. Безумоўна, «Еўрабачанне» ніхто не адмяняў, Беларусь у ім удзельнічае. Як толькі ўзгоднім усе неабходныя дакументы — апублікуем палажэнне і з нецярпеннем будзем чакаць удзельнікаў адбору. І хоць з году ў год многія сцвярджаюць, што гэты конкурс нікому не цікавы і яго беларусы не глядзяць — асабіста я, ведаючы рэйтынгі «Еўрабачання», рэагую на такія заявы з усмешкай.

■ За кадрам

ТАКІЯ ВОСЬ «БАЛЯСЫ»

Як журналісты «елі мыла» ў тэлеэфіры і правяралі веданне роднай мовы

Удзельнічаць у праграме рэспубліканскага тэлеканала «Беларусь-3» «Размаўляем па-беларуску» мяне запрасілі не таму, што быццам бы добра ведаю беларускую мову. Апошняе магло стаць нават перашкодай, бо праграма створана менавіта для тых, хто яе ведае недасканала або ўвогуле ніяк, але цікавіцца і вельмі хоча гаварыць. Проста мне практычна нічога не трэба было растлумачваць — на Гомельскім абласным тэлебачанні прайшла асноўная частка майго працоўнага жыцця.

З камандай аднадумцаў таксама пашанцавала: за гульнявы стол са мной сталі Аляксандр Яўсеенка — загадчык аддзела гомельскай гарадской газеты «Советский район», з якім мы калісьці вучыліся ў адной школе, і Тамара Суботка, мая былая студэнтка, а сёння галоўны рэдактар гарадской газеты «Гомельские ведомости». Сябры і калегі, адным словам.

Прыадкрыю сакрэт для тых, хто ніколі не быў на студыі тэлебачання, але вельмі хоча трапіць у кадр. Чорнае і белае не надзявайце, клетачку-палосачку таксама, бо гэтым створыце праблемы для аператараў і рэжысёраў. Прычоску вам зробіць непасрэдна ў студыі чароўная дзяўчына Галя Хаткоўская. Дарэчы, бліскучую галаву Сашы Яўсеенкі прыйшлося добра прыпудрыць — каб не блікавала. Ён крыху бурчаў штосьці пра сваю «правільную арыентацыю», але ўрэшце аддаўся прафесіяналам ТБ.

Падчас запісу праграмы.

Вось такімі нафарбаванымі нас запусцілі ў студыю на запіс праграмы. Між тым адтуль толькі выйшлі калегі з іншых выданняў. У іх эмоцый было праз край, але ж мы прыйшлі па сваю дозу адрэналіну.

Мікрафоны на нас прымацоўвала яркая бландзінка — гукарэжысёр Наташа Гаваруўская-Белянкова. Агульную «карцінку» з нябачнага для нас боку кантралявала рэжысёр праграмы, сур'ёзная Віка Дубавец. Мы высвятлялі дробязі, без якіх ніводная праграма не можа адбыцца: куды глядзець, як стаяць, якой рукой ціснуць кнопку. Працэсам у студыі кіравала вядучая праграмы — абаяльная Алена Трацэнка.

І тут (для нас упершыню) высветлілася, што тры цудоўныя жанчыны, якія прыйшлі ў студыю ў якасці нашых саперніц, яшчэ і прафесіяналы нашай агульнай моўнай справы. Журналісты ўступалі ў няроўны бой супраць чытачак, а па сумяшчальніцтве — выкладчыц рускай і беларускай мовы. Адна з іх, Таццяна Фіцнэр — дацэнт кафедры беларускай літаратуры Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Францыска Скарыны. Трэба сказаць, тут мы ў сваіх сілах моцна засумняваліся. І недарма.

— Мы ствараем шоу ці як? — спытаў Саша Яўсеенка і прапанаваў назваць каманду журналістаў «Балясы». Выкладчыцы сябе сціпла назвалі «Паляшучкамі» — бо ўсе родам з глыбінкі Палесся.

Трэба сказаць, першае заданне, як гэта бывае заўсёды, было не проста лёгкім, а звышлёгкім. Мы займаліся перакладам з рускай на беларускую слоў: «петух», «тыква», «забор», «бусы», «ружьё», «ангел». Выйграваў той, хто хутчэй ціснуў на вялізную кнопку. У другім конкурсе каманды перакладалі ўжо словазлучэнні і сказы. У трэцім конкурсе Алена Трацэнка прапанавала нам патлумачыць сэнс рэдкаўжывальных беларускіх слоў. Словы былі сапраўды не самыя штодзённыя: «цвыркун», «разынкі», «прусак», «ядловец», «камізэлька», «каліва».

І ўсё ж, як вы разумееце, гэта былі «кветачкі». Бо справа дайшла да фразеалагізмаў і нашага ўмення да месца іх ужываць. Тут усе мы «паплылі». Журналістам дастаўся выраз «як мыла з'еўшы». Фантазія разгулялася, і мы прапанавалі рускі аналаг «как аршин проглотил». У ходзе невялічкай дыскусіі прыйшлі да высновы, што лепшым аналагам будзе «с кислой миной». Пры гэтым сказ, які прыдумаў Саша, выклікаў выбух смеху: «Я адчуў сябе як мыла з'еўшы, калі пабачыў лічбы ў квітку па аплаце кватэры». Тым часам у гульню ўключыўся эксперт — пісьменнік Святаслаў Крупенька:

— На самой справе, тут размова ідзе хутчэй не пра мыла, а пра мыльную траву. У ветэрынарных даведніках адзначана, што калі карова з'есць такога «мыла», то становіцца вялая і прыгнечаная.

Ну а на апошнім конкурсе ўсе мы заспявалі. Прычым нават тыя, у каго ні слыху няма, ні голасу. Так што даруйце, калі пачуеце гэтыя спевы ў эфіры. Лепшым знаўцам літаратуры сярод удзельнікаў нашай каманды была Тамара Суботка: яна памятала не толькі вядомыя песні, але і вершы беларускіх паэтаў. Тым не менш мы дакладна «затармазілі» на ўрыўку з паэмы «Курган» Янкі Купалы.

Прызнаюся: мы прайгралі, але ўсё ж ніхто не палічыў, што час змарнаваны. Хаця б таму, што ў падарунак ад тэлеканала «Беларусь 3» і выдавецтва «Беларусь» атрымалі вялізную кнігу «Традыцыйная мастацкая культура беларусаў». Вось пачытаем усе 1200 старонак — і будзем больш дасведчанымі. І тады зноў папросімся ў гульню «Размаўляем па-беларуску».

Ірына АСТАШКЕВІЧ

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

ПАНЯДЗЕЛАК, 22 ВЕРАСНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.15** Навіны.
7.05, 8.05 Дзелавое жыццё.
7.10, 8.10, 19.40, 23.55 Зона Х.
9.10 Галоўны эфір.
10.05 Меладрама «Цячэ рака Волга».
11.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
12.10 Дзень у вялікім горадзе.
13.15, 15.25 Меладрама «Калі б я была Царыца...».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
17.20 Нашы.
17.30 Беларуская часінка.
19.20 Арэна.
19.55 Форум.
21.00 Панарама.
21.45 Серыял «След».
23.40 Актуальнае інтэрв'ю.
0.30 Дзень спорту.
0.45 Камедыя «Кіраванне гневам».

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
9.00, 10.05, 21.30 Тэлебарометр.
9.05, 16.40 Серыял «Сашка».
11.00 Кіпень.
11.25 Камедыя «Беражыце жанчын».
13.50 Дэтэктыў «Марыя Верн: Снежныя мары».
15.35 «Comedy Батл. Без межаў».
17.50, 23.55 Серыял «Трыццацігадовыя».
18.50 Серыял «Універ».
19.50 Серыял «Фізрук».
20.55 Рэальны свет.
21.25 КЕНО.
21.35 Серыял «Віртуозы».
22.45 Дэтэктыў «Кулінар».
23.50 Хачу ў тэлевізар!

БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабраранак».
7.50 «Хачу ўсё ведаць!».
8.00, 12.05, 18.55, 23.35 «Калейдаскоп».
8.10, 22.00 «Дыя@блог P.S.».
8.40 Сусветнае кіно. «Чачара».
10.20 «Горад майстроў». Маст. фільм.
11.40 «Старыя казкі». Гісторыя стварэння фільма-казкі «Горад майстроў».
12.20 «Кутузаў». Маст. фільм.
14.05 «Камертон». Актрыса тэатра і кіно, тэлевядучая, народная артыстка Расіі Марыя Аронава.
14.30 «Свет прыроды». Заказнік «Гараднянскі мох».
14.55 «Леанард Бернстайн. Роздум». Дак. фільм.
15.55 Серыял «Атланты і карыятыды».1-я серыя.
16.40 «Калі нараджаўся Новы свет...». Пісьменнік Максім Лужанін.
17.25, 19.10 «Белыя ночы». Маст. фільм.
20.45 Калыханка.
21.10 Хіт-парад. «Сто песень для Беларусі».
22.25 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
22.55 «Подых струн».

БЕЛАРУСЬ 5

8.00, 13.00, 22.10 Тэніс. Турнір ВТА. Ухань.
12.00 Фактар сілы.
12.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
16.45 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Манчэстэр Сіці» — «Чэлсі».
18.40 Час футбола. Прэв'ю.
18.55 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. БАТЭ (Барысаў) — «Дынама» (Мінск). (У перапынку і пасля заканчэння трансляцыі — Час футбола.)
21.15 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 Контуры.
10.00 «Жыць здорава!».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Фазэнда».
11.55 Серыял «Вер мне».
13.10 «Модны прыгавор».
14.15 «Сам-насам з усімі».
15.15 «Час пакажа».
16.15 «Рассмяшы коміка».
16.50 «Давай пажэнімся!».
18.20 «Адваротны адлік. «Манеўры 1936-га. Абвінавачваюцца генералы...». Фільм першы.
19.00 «Чакай мяне».
20.00 Час.
21.05 «Справа прынцыпу».
22.15 «Легенды Live. «Кіно».
23.00 «Вячэрні Ургант».
23.40 Маст.фільм «Забіраючы жыцці».
1.30 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Мінішчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
8.30 «Тыдзень».
9.45 «Чыстая работа».
10.40, 17.30 «Званая вячэра».
11.35 «Сямейныя драмы».
12.35 «Не хлусі мне!».
13.50 «Вялікі горад».
14.30 «Тайны сэнсэю». Відэафільм аб чэмпіянаце свету па дзюдо.
15.00 «Уявіце сабе».
15.30 «Іншая краіна». «Казахстан. Дзе юрты суседнічаюць з хмарачосамі».
16.20 «Наша справа».
16.50 «Следакі».
18.30 «Дзіўная справа».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Маст. фільм «600 кг золата».
22.10 «Глядзець усім!».
23.00 «Ваенная тайна».

МІР

5.00 «180 хвілін».
7.45, 23.40 «Беларусь сёння».
8.10 Маст. фільм «Біч божы».
9.30 Маст. фільм «Барвовы колер снегападу».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.15 Серыял «Ваш гонар».
14.05 Серыял «Тайныя знакі».
15.15 Ток-шоу «Слова за слова».
16.05 Серыял «Круіз».
18.20, 2.45 Серыял «Склі-фасоўскі».
21.00 Маст. фільм «Здзелка».
22.40 «Навіны культуры».
23.30 Навіны (бягучы радок). Галоўная тэма.
0.05 Серыял «Раман імператара».
2.15 Серыял «Спальны раён».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
13.50, 16.50, 19.50, 0.20 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.
15.40 «Ад Пампеі да Ісландыі. Хто наступны?».
16.40 «Касманаўтыка».
17.40 Серыял «Сэрца зоркі».
18.40 Серыял «Пакуль станіца спіць».
20.50 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».
21.45 Серыял «Земскі доктар. Каханне насуперак».
0.30 Серыял «Жанчыны на мяжы».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.05 «Да суда».
9.05, 10.20 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.30, 17.30 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
11.55 «Суд прысяжных».
13.20 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.30 «Пракурорская праверка».
15.30 «Ядзім дома».
16.35 Дэтэктыў «Іржа».
18.00 «Гаворым і паказваем». Ток-шоу.
20.00 Серыял «Мянтоўскія войны».
22.00 Анатомія дня.
23.00 Серыял «Шаман».
0.45 Серыял «Глухар. Вяртанне».

8 КАНАЛ

7.00, 12.15, 19.00, 21.00, 23.45 «Надвор'е».
7.05, 16.05 Мультпарад.
7.30 «Сёння клюе».
8.00 Камедыя «Прышэльцы ў Амерыцы».
9.30, 17.55 Серыял «Каралева Поўдня».
11.00 Трылер «Інтэрв'ю з вампірам».
12.25 Дак. серыял «Кошак не любіць нельга».
13.15 Серыял «Кузей Гюней».
15.20, 18.45 «Тэлемагазін».
16.30 «VR-дайджэст».
17.00 Серыял «Чатыры тысячы чатырыста».
19.05 Серыял «Амерыканцы».
20.45 «Вечарніца».
21.05 Баявік «Місія невыканальная-2».
23.15 Серыял «Блудлівая Каліфорнія».

ВТВ

6.00, 4.30 «PLAY».
8.00 М/ф «Смяшарыкі».
8.30, 0.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00, 13.00, 19.30 Серыял «Кухня».
9.30, 13.30, 19.00 Серыял «Аднойчы ў міліцыі».
10.00, 20.00 Серыял «Два бацькі і два сыны 2».
11.00, 3.30 «Гульні лёсу».
12.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
12.30, 23.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
14.00, 2.30 Серыял «Метад Лаўровай».
15.00, 1.45 Серыял «90210: Новае пакаленне».
16.00 Меладрама «Змяркание. Сага. Зацьменне».
18.30, 0.30 «Лаві момант».
19.00 Серыял «Аднойчы ў міліцыі».
19.30 Серыял «Кухня».
20.00 Серыял «Два бацькі і два сыны 2».
21.10 Камедыя «Рэальныя дзяўчынкі».
1.00 Серыял «Зачараваныя».

КУЛЬТУРА

6.00 «Еўраньюс».
9.00, 14.00, 18.00, 22.40 Навіны культуры.
9.20, 23.45 Спецпраект «УДІКу — 95!». Наглядальнік.
10.15, 23.00 Фільмы Майстэрні Вадзіма Абдрашытава.
11.00 «Твары неба і зямлі». Дак. фільм.
11.10 «Рыцар аперэты. Рыгор Ярон». Дак. фільм.
11.50, 0.40 «Цуды жыцця». Дак. серыял. 1-я серыя.
12.45 «Хаджэнне па пакутах». Маст. фільм.
14.10 Academia.
14.55 «Эзоп». Дак. фільм.
15.05 «Горад М». Дак. фільм.
15.55 «Суаўтар-жыццё. Барыс Палявы». Дак. фільм.
16.25 XX стагоддзе. Выбраныя сімфоніі. А. Скрабін. Сімфонія №2.
17.15 «Хлеб і голад». Дак. праект.
18.15 Галоўная роля.
18.30 «Саці. Нясумная класіка...».
19.10 «Правілы жыцця».
19.40 «Добрай ночы, малыя!».
19.50 «Астравы». Юрый Візбар.
20.30 «Тым часам».
21.15 Да 80-годдзя Алега Басілашвілі. «Пра сяброў-таварышаў, пра час і пра сябе». Дак. фільм. Частка 1-я.
21.45 Прыступкі цывілізацыі. «Гісторыя свету». Дак. серыял. 1-я серыя.
1.35 Pro memoria. «Лютэцыя Дэмарэ».

НАСТАЛЬГІЯ

5.00 «Тэатральны канцэрт». 1986 год.
6.10 Капітал-шоу «Поле цудаў». 1992 год.
6.50 «Поры года. Восеньскі вернісаж». Фільм-канцэрт. 1984 год.
8.00 Дак. фільм «Служэнне народу».
8.30, 22.40 Канцэрт замежнай эстрады.
8.55 Камедыя «...А чалавек іграе на трубе».
10.05 «Песня-75».
11.00 «Аншлаг! Аншлаг!». 1989 год.
12.20 Канцэрт Барыса Грабеншчыкова і гурта «Акварыум». 1993 год.
13.30 Тэлеспектакль «Дэфіцыт на Мазаева». 1979 год.
14.25 «Джэм». Хард-рок-шоу. 1993 год.
15.00 «Па той бок рампы». 1991 год.
15.50 «Шэсць песень на біс». Гран-пры. 1996 год.
17.00 «Кліч джунгляў». 1993 год.
17.40 «Песні Яўгена Пцічкіна». 1981 год.
18.35 Маст. фільм «Тры вясёлыя змены». 1-я серыя.
19.45 «Прэс-экспрэс» ад 8 ліпеня 1993 года.
20.00, 2.00 «Мінулы час».
21.00 «Народжаныя ў СССР».
22.00 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год.
23.00 «Міжнародная панарама». 1979 год.
23.50 «Ранішняя пошта». 1986 год.
0.25 Тэлефільм «Следства вядуць ЗнаТаКі».
1.30 Музычны фільм «Песню дружбы запявае моладзь». 1977 год.
3.00 «Колба часу».
4.00 «Кінапанарама». Фрагменты выпускаў 1968/69 гг.

EUROSPORT

9.30, 14.00, 19.15 Спідвей. Чэмпіянат Еўропы.
10.45 Аўта- і мотаспорт.
11.00, 15.30, 1.30 Скачкі на лыжах з трампліна. Летні Гран-пры.
12.30, 17.00 Веславанне на байдарках і каноэ. Чэмпіянат свету.
13.45, 21.45 WATTS.
18.00 All Sports.
18.30, 0.45 Футбол. Еўрагалы.
20.15 Дартс. Адкрыты чэмпіянат Вялікабрытаніі.
22.00 Пра рэслінг.
23.30 Конны спорт. Скачкі.
23.45 Баявыя майстэрствы.

КАМЕДЫЯ

5.00, 9.05, 13.30 Серыял «Старыя перцы».
6.00 Камедыя «Мая любімая брунэтка».
7.30 Камедыя «Правадыр разнаскурых».
10.05 Камедыя «Новы хлопец маёй мамы».
11.45 Камедыя «Містар Магу».
14.30 Камедыя «У джазе толькі дзяўчаты».
16.30, 21.00 Серыял «Прападобны».
17.30 Камедыя «Канікулы ў Грэцыі. Усё ўключана».
19.20 Камедыя «Будзьце як дома».
22.10 Прыгоды «Ас з асаў».
23.55 Скетчком «Паміж намі».
0.15 Камедыя «Рымскія прыгоды».
2.05 Серыял «Сваты 3».
3.00 Меладрама «Звычка жаніцца».

ТБ3

6.00 М/ф.
8.05, 18.55, 2.50 «Цудоўнае стагоддзе». Серыял.
9.45 «Паненка і кулінар».
10.20, 4.25 «Па справах няпоўнагадовых». Дак. серыял.
12.05, 17.55 «Справа Астахава». Дак. серыял.
13.00 «Свая праўда».
13.55 «Жонка. Гісторыя кахання». Наталля Басоўская.
15.15 «Сто пытанняў дарослым». Ірына Радніна.
16.00, 22.40 «Зорныя гісторыі». Дак. серыял.
16.55 «Шчырая размова з Аленай Дзмітрыевай».
20.45 «Тут нехта ёсць». Серыял.
21.45, 2.05 «Курсанты». Серыял.
23.30 «Быць чалавекам». Серыял.
0.30 «Часова даступны». Максім Нікулін.
1.25 «Без падману».

ТБ1000

5.00, 10.50 Драма «Прах Анжэлы».
7.30 Камедыя «Тайны знак».
9.20, 15.30 Драма «Я спакусіў Эндзі Уорхала».
13.20 Драма «Дзівосная прыхільнасць».
17.00 Дэтэктыў «Начны цягнік да Лісабона».
19.00 Драма «Усё самае лепшае».
20.40 Трылер «Жанчына ў чорным».
22.20 Меладрама «Настрой індыга».
0.55 Меладрама «Нешта новенькае».
2.40 Баявік «Чалавек-павук 3».

ТБ1000 РУСКАЕ КІНО

5.20 Дэтэктыў «Падвойная пастка».
7.45 Камедыя «Самка».
9.20 Камедыя «Наша Russia. Яйкі Лёсу».
11.00 Прыгоды «Два капітаны».
12.50 Прыгоды «Вяртанне мушкецёраў, або Скарбы кардынала Мазарыні».
15.30 Драма «Арэлі».
17.10 Драма «Адмірал».
19.20 Драма «Duxless».
21.15 Драма «Забава».
22.55 Драма «Выгнанне».
1.30 Камедыя «Двайная страта».
3.35 Драма «Салодкая жанчына».

NATIONAL GEOGRAPHIC

5.00 Непаражальныя канструкцыі.
6.00, 12.00 Гульні розуму.
6.30, 12.30 Займальная навука.
7.00 Зрабі або памры.
7.30, 19.00 Навуковыя недарэчнасці.
8.00, 13.00 Апакаліпсіс: Першая сусветная вайна.
9.00, 14.00 Апакаліпсіс: Другая сусветная вайна.
10.00 Мегазаводы.
11.00 Скарбашукальнікі.
15.00 Тайны гуансійскіх пячор.
16.00 Самыя небяспечныя жывёлы.
17.00 Сакрэтная атака Гітлера на Амерыку.
18.00 Машыны: разабраць і прадаць.
20.00, 0.00, 3.00 Паветраныя асы вайны.
21.00, 1.00, 4.00 Вялікія рэйды Другой сусветнай вайны.
22.00 Космас: Прастора і час.
23.00 Расследаванні авіякатастроф.
2.00 Хто патапіў «Бісмарк».

DISCOVERY

7.00, 9.35 Залатая ліхаманка.
7.50 Акулы аўтатаргоў з Даласа.
8.40, 13.15, 20.35 Як гэта ўстроена?
9.10, 13.40, 20.05, 4.45 Як гэта зроблена?
10.30, 5.10 Што было далей?
11.25, 16.25 Каралі аўкцыёнаў.
12.20, 0.55 Top Gear.
14.10, 3.55 Хуткія і гучныя.
**

АЎТОРАК, 23 ВЕРАСНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.50** Навіны.
7.05, 8.05 Дзелавое жыццё.
7.10, 8.10, 19.40, 0.10 Зона Х.
9.10, 21.45 Серыял «След».
11.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.05, 20.00 Серыял «Земскі доктар. Жыццё нанова».
12.10 Дзень у вялікім горадзе.
13.15, 16.35 Серыял «Сямейныя меладрамы-2».
14.05 Серыял «Такое звычайнае жыццё».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25, 1.20 Серыял «Маша ў законе!».
17.30 Беларуская часінка.
19.20, 0.30 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
23.40 Вечар цяжкага дня.
1.05 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
9.00, 21.30 Тэлебарометр.
9.05, 16.40 Серыял «Сашка».
10.10 «Два з паловай кухары»
10.45, 22.50 Дэтэктыў «Кулінар».
11.50, 21.35 Серыял «Віртуозы».
13.00 Кіпень.
13.20, 18.50 Серыял «Універ».
14.30, 19.50 Серыял «Фізрук».
15.35 «Comedy woman».
17.50 Серыял «Трыццацігадовыя».
20.55 Рэальны свет.
21.25 КЕНО.
23.55 Хачу ў тэлевізар!
0.00 Хакей. КХЛ. «Тарпеда» (Ніжні Ноўгарад) — «Дынама» (Мінск).

БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабраранак».
7.50 «Хачу ўсё ведаць!».
8.00, 13.20, 19.05, 1.00 «Калейдаскоп».
8.15, 19.20, 1.10 «Галасы з мінулага». 90 гадоў з дня нараджэння паэта Артура Вольскага.
8.20 «Белыя ночы». Маст. фільм.
9.50, 17.15, 22.40 «Дыя@блог». «Пра літаратуру».
10.20 «Легенды кіно». Гісторыя стварэння легендарнага фільма «Шукальнікі шчасця».
10.35 «Шукальнікі шчасця». Маст. фільм.
11.55, 0.30 «Святло далёкай зоркі». Памяці заслужанага дзеяча мастацтваў БССР Сяргея Пятроўскага.
12.25, 13.30 «Вар'яцкае жыццё Сальвадора Далі». Спектакль.
14.40 «Чароўная мелодыя для сяброў». Канцэрт джазавага музыканта Анатоля Кальварскага.
15.55 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
16.25 Серыял «Атланты і карыятыды».
17.40 «Гамбрынус». Маст. фільм.
19.25 «Дзелавыя людзі». Маст. фільм.
20.45 Калыханка.
21.15, 23.05 «Даурыя». Маст. фільм.

БЕЛАРУСЬ 5

8.00, 13.00, 22.50 Тэніс. Турнір ВТА. Ухань.
12.05 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
17.55 Хакей. КХЛ. «Тарпеда» (Ніжні Ноўгарад) — «Дынама» (Мінск).
20.20 Спорт-кадр.
20.55 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Дынама» (Маладзечна) — «Шахцёр» (Салігорск).

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!».
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Фазэнда».
11.55 Серыял «Вер мне».
13.10 «Модны прыгавор».
14.15 «Сам-насам з усімі».
15.15, 16.15 «Час пакажа».
16.50 «Давай пажэнімся!».
18.20 Серыял «Зайцаў+1».
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Абдымаючы неба».
23.15 Драма «Доказ жыцця».
1.40 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
9.00 «Дзіўная справа».
10.00 «Цэнтральны рэгіён».
10.40, 17.30 «Званая вячэра».
11.35 «Сямейныя драмы».
12.35 «Не хлусі мне!».
13.50 Маст. фільм «Непакорны».
16.10 «Далёкія сваякі».
16.50 «Следакі».
18.30 «Дакументальны спецпраект»: «Тытанік». Сакрэт вечнага жыцця». 1-я частка.
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Камедыя «Паліцэйская акадэмія 6: абложаны горад».
22.00 «Глядзець усім!».
23.00 «Разумней не прыдумаеш».
23.55 «Аўтапанарама».
0.15 Більярд. Minsk open 2014. Паўфінал.
1.20 «Водбліскі». Серыял.

МІР

5.00 «180 хвілін».
7.45, 23.40 «Агульны інтарэс».
8.10 Маст. фільм «Цэнтравы з паднябесся».
9.30 Маст. фільм «Здзелка».
11.10 Серыял «У свеце прыгажосці».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.15 Серыял «Ваш гонар».
14.05 Серыял «Тайныя знакі».
15.15, 22.40 Ток-шоу «Слова за слова».
16.05 Серыял «Круіз».
18.20, 2.45 Серыял «Скліфасоўскі».
21.00 Маст. фільм «Закаханы і бяззбройны».
23.30 Навіны (бягучы радок). Галоўная тэма.
0.05 Серыял «Раман імператара».
2.15 Серыял «Спальны раён».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
13.50, 16.50, 19.50, 23.35 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.
15.40 «Асаблівы аддзел. Контрразведка».
16.40 «Факты».
17.40 Серыял «Сэрца зоркі».
18.40 Серыял «Пакуль станіца спіць».
20.50 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».
21.45 Серыял «Земскі доктар. Каханне насуперак».
23.45 «Нарыльская Галгофа».
0.35 Серыял «Жанчыны на мяжы».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.05 «Да суда».
9.05, 10.20 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.30, 17.30 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
20.50 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».
21.45 Серыял «Земскі доктар. Каханне насуперак».
23.45 «Нарыльская Галгофа».
0.35 Серыял «Жанчыны на мяжы».

8 КАНАЛ

7.00, 12.15, 18.55, 20.55, 23.30 «Надвор'е».
7.05, 16.05 Мультпарад.
7.30, 19.00 Серыял «Амерыканцы».
9.10, 15.20 «Тэлемагазін».
9.30, 17.40 Серыял «Каралева Поўдня».
10.20 «Неверагодная магія».
10.30 Баявік «Аднойчы ў Мексіцы».
12.20 Дак. серыял «Кошак не любіць нельга».
13.10 Серыял «Кузей Гюней».
16.30 «Золата маўчання».
16.50 Серыял «Чатыры тысячы чатырыста».
18.30 «Тваё здароўе». «Дэпрэсія».
20.45 «Вечарніца».
21.00 «Даведнік па краінах і кантынентах».
21.10 Драма «Дзяўчына з жамчужнай завушніцай».
23.00 Серыял «Блудлівая Каліфорнія».

ВТБ

6.00, 4.30 «PLAY».
8.00 М/ф «Смяшарыкі».
8.30, 18.15, 0.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00, 13.00, 19.30 Серыял «Кухня».
9.30, 13.30, 19.00 Серыял «Аднойчы ў міліцыі».
10.00, 20.00 Серыял «Два бацькі і два сыны 2».
11.00, 3.30 «Гульні лёсу».
12.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
12.30, 23.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
14.00, 2.30 Серыял «Метад Лаўровай».
15.00, 1.45 Серыял «90210: Новае пакаленне».
16.00 Камедыя «Рэальныя дзяўчынкі».
18.30, 0.30 «Лаві момант».
21.10 Камедыя «100 мільёнаў еўра».
1.00 Серыял «Зачараваныя».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраньюс».
9.00, 14.00, 18.00, 22.40 Навіны культуры.
9.20, 23.45 Спецпраект «УДІКу — 95!». Наглядальнік.
10.15, 23.00 Фільмы Майстэрні Сяргея Салаўёва.
11.00 «Андрэіч». Дак. фільм.
11.25 «Эрмітаж — 250».
11.50, 0.55 «Цуды жыцця». Дак. серыял.
12.45 «Хаджэнне па пакутах». Маст. фільм.
14.10 Academia.
14.55 «Саці. Нясумная класіка...».
15.40 «Астравы». Юрый Візбар.
16.25 XX стагоддзе. Выбраныя сімфоніі. С. Рахманінаў. «Сімфанічныя танцы».
17.00, 0.40 «Сусветныя скарбы культуры».
17.15 «Хлеб і грошы». Дак. праект.
18.15 Галоўная роля.
18.30 Штучны адбор.
19.10 «Правілы жыцця».
19.40 «Добрай ночы, малыя!».
19.50 «Больш, чым каханне». П'ер Абеляр і Элаіза Фульбер.
20.30 «Гульня ў бісер».
21.15 «Пра сяброў-таварышаў, пра час і пра сябе». Дак. фільм.
21.45 Прыступкі цывілізацыі. «Гісторыя свету». Дак. серыял.
1.50 «Лаа-цзы». Дак. фільм.

НАСТАЛЬГІЯ

5.00 «Аншлаг! Аншлаг!». 1989 год.
6.20 Канцэрт Барыса Грабеншчыкова і гурта «Акварыум». 1993 год.
7.30 Тэлеспектакль «Дэфіцыт на Мазаева». 1979 год.
8.25 «Джэм». Хард-рок-шоу. 1993 год.
9.00 «Па той бок рампы». 1991 год.
9.50 «Шэсць песень на біс». Гран-пры. 1996 год.
11.00 «Кліч джунгляў». 1993 год.
11.40 «Песні Яўгена Пцічкіна». 1981 год.
12.35, 18.35 Маст. фільм «Тры вясёлыя змены».
13.45 «Прэс-экспрэс» ад 8 ліпеня 1993 года.
14.00, 20.00 «Мінулы час».
15.00, 21.00 «Народжаныя ў СССР».
16.00 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год.
16.40, 2.30 Канцэрт замежнай эстрады.
17.00 «Яловая субмарына». «Гісторыя рускага рока». 2005 год.
18.05 «Ноч». Італьянскі кінарэжысёр Мікеланджэла Антаніёні. 1990 год.
18.25 «Інтэрв'ю пасля канцэрта». Яўген Маргуліс.
19.45 «Прэс-экспрэс» ад 30 ліпеня 1993 года.
22.00 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год.
22.35 «50 гадоў на эстрадзе. Аруцюн Акапян». 1993 год.
23.00 «Тэатральны канцэрт». 1986 год.
0.10 Капітал-шоу «Поле цудаў». 1992 год.
0.50 «Поры года. Восеньскі вернісаж». Фільм-канцэрт. 1984 год.
2.00 Дак. фільм «Служэнне народу».
2.55 Камедыя «...А чалавек іграе на трубе».
4.05 «Песня-75».

EUROSPORT

9.30, 14.00, 18.00, 1.55 Скачкі на лыжах з трампліна. Летні Гран-пры.
11.00, 17.45, 19.30 WATTS.
12.00, 17.00 Футбол. Еўрагалы.
12.45 Спідвей. Чэмпіянат Еўропы.
15.30, 22.30 Дартс. Адкрыты чэмпіянат Вялікабрытаніі.
20.30 Бокс. Чэмпіянат свету па версіі WBA. J. Braehmer (Германія) — R. Feliciano Bolonti (Аргенціна).
23.30, 0.05, 1.50 Аўта- і мотаспорт.
23.35 Аўтагонкі. Чэмпіянат свету па эндуранс.
0.20 Аўтагонкі. Серыя Blancpain Endurance.
1.20 Ралі. За кулісамі ERC.

КАМЕДЫЯ

5.00, 9.00, 2.05 Серыял «Старыя перцы».
6.00 Камедыя «Правадыр разнаскурых».
7.35 Камедыя «Містар Магу».
10.00 Камедыя «У джазе толькі дзяўчаты».
12.00 Камедыя «Канікулы ў Грэцыі. Усё ўключана».
13.40, 16.30, 21.00 Серыял «Прападобныя».
14.40 Прыгоды «Ас з асаў».
17.30 Камедыя «Будзьце як дома».
19.20 Камедыя «Рэстаран спадара Септыма».
20.45, 23.55, 1.50 Скетчком «Паміж намі».
22.10 Камедыя «Пазнаёмцеся з Уолі Спарксам».
0.15 Камедыя «Новы хлопец маёй мамы».
3.05 Камедыя «Рымскія прыгоды».

ТБ3

6.00 М/ф.
7.50, 14.30 «Доктар І.».
8.20, 18.50, 2.05 «Цудоўнае стагоддзе». Серыял.
10.00, 4.25 «Па справах няпоўнагадовых». Дак. серыял.
11.45, 17.55 «Справа Астахава». Дак. серыял.
12.40, 16.55 «Шчырая размова з Аленай Дзмітрыевай».
13.35, 20.45 «Тут нехта ёсць». Серыял.
15.00, 0.35 «Тайны следства». Серыял.
16.00, 22.40, 3.40 «Зорныя гісторыі».
21.45, 1.20 «Курсанты». Серыял.
23.35 «Быць чалавекам». Серыял.

ТБ1000

5.00, 1.35 Драма «Сёстры Магдаліны».
7.20, 14.50 Баявік «Чалавек-павук 3».
9.50 Меладрама «Нешта новенькае».
11.40 Камедыя «10 крокаў да поспеху».
13.10 М/ф «Гномеа і Джульета».
17.20 Камедыя «Мой маленькі анёл».
19.00, 3.35 Меладрама «Сумны Валянцін».
21.00 Драма «Вялікія надзеі».
23.15 Трылер «Прэстыж».

ТБ1000 РУСКАЕ КІНО

5.20 Прыгоды «Два капітаны».
7.05 Дэтэктыў «Смерць пад ветразем».
9.25 Камедыя «Скарбы О.К.».
11.20 Прыгоды «Стрэлы Робін Гуда».
12.45 Драма «З каханымі не расставайцеся».
14.10 Меладрама «Неідэальная жанчына».
15.55 Драма «Dyxless».
17.45 Меладрама «Розыгрыш».
19.20 Камедыя «Аб чым маўчаць дзяўчыны».
21.00 Камедыя «Пра што гавораць мужчыны».
22.50 Камедыя «Пра што яшчэ гавораць мужчыны».
0.50 Меладрама «Кароткія сустрэчы».
3.00 Драма «Паляванне на Вервольфа».

NATIONAL GEOGRAPHIC

5.00 Непаражальныя канструкцыі.
6.00, 12.00, 20.00, 0.00, 3.00 Гульні розуму.
6.30, 12.30 Займальная навука.
7.00 Зрабі або памры.
7.30, 22.00 Навуковыя недарэчнасці.
8.00, 13.00 Паветраныя асы вайны.
9.00, 14.00 Вялікія рэйды Другой сусветнай вайны.
10.00 Мегазаводы.
11.00 Скарбашукальнікі.
15.00 Як змей марскі.
16.00 Самыя небяспечныя жывёлы.
17.00 Дзень «Д».
18.00 Машыны: разабраць і прадаць.
19.00 Паядынак непераможных.
21.00, 1.00, 4.00 Картачны фокуснік.
23.00 Ліхтугі за мяжой.
2.00 Сакрэтная атака Гітлера на Амерыку.

DISCOVERY

7.00, 9.35 Залатая ліхаманка.
7.50, 16.25, 19.10 Хуткія і гучныя.
8.40, 13.15, 20.35 Як гэта ўстроена?
9.10, 13.40, 20.05, 4.45 Як гэта зроблена?
10.30, 5.10 Горад навыварат.
11.25 Паляўнічыя на рэлікві — ламбард.
12.20, 0.55 Top Gear.
14.10, 3.55 Паляўнічыя на аўтамабілі.
15.05, 22.00, 6.05 Махінатары.
16.00 Пятая перадача.
23.00 Вулічныя гонкі.
0.00, 3.05 Склады.
1.50 Сапраўдныя аферысты.
2.40 Маланкавыя катастрофы.

СЕРАДА, 24 ВЕРАСНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.15 Навіны.
7.05, 8.05 Дзелавое жыццё.
7.10, 8.10, 19.40, 23.55 Зона Х.
9.10, 21.45 Серыял «След».
11.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.05, 20.00 Серыял «Земскі доктар. Жыццё нанова».
12.10 Дзень у вялікім горадзе.
13.15, 16.35 Серыял «Сямейныя меладрамы-2».
14.05 Серыял «Такое звычайнае жыццё».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25, 0.45 Серыял «Маша ў законе!».
17.30 Беларуская часінка.
19.20 Спецыяльны рэпартаж.
21.00 Панарама.
23.40 Актуальнае інтэрв'ю.
0.30 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
9.00, 21.35 Тэлебарометр.
9.05, 16.40 Серыял «Сашка».
10.10 «Два з паловай кухары. Адкрытая кухня».
10.40, 22.55 Дэтэктыў «Кулінар».
11.50, 21.40 Серыял «Віртуозы».
13.05 Вышэй за дах.
13.35, 18.50 Серыял «Універ».
14.45, 19.55 Серыял «Фізрук».
15.50 Рэпарцёр.
17.50, 0.05 Серыял «Трыццацігадовыя».
20.55 Рэальны свет.
21.25 Спортлато 5 з 36.
21.30 КЕНО.
0.00 Хачу ў тэлевізар!
0.55 Пад грыфам «Вядомыя».

БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабраранак».
7.50 «Хачу ўсё ведаць!».
8.00, 13.30, 19.05, 0.55 «Калейдаскоп».
8.10 «Гамбрынус». Маст. фільм.
9.35, 17.40, 22.35 «Дыя@блог». «Пра прыгожае».
10.05 «Даурыя». Маст. фільм.
13.05, 0.30 «Святло далёкай зоркі». Памяці жывапісца Івана Карасёва.
13.40 «Палацы Крамля». Дак. фільм.
14.10 «Без эпітафіі». Дак. фільм.
15.00 «Лошыцкі парк». Дак. фільм.
15.30 «Галіна Адамовіч. Завядзёнка». Дак. фільм.
16.00 «Дзелавыя людзі». Гісторыя горада Пінска і беларускага купецтва.
16.20 «Азёрная Адысея». Браслаўскае Паазер'е.
16.50 Серыял «Атланты і карыятыды».
18.10 «Джаз і класіка». Канцэрт біг-бэнда Нацыянальнага канцэртнага аркестра Беларусі.
19.20 «Папугай, што гаворыць на ідыш». Маст. фільм.
20.45 Калыханка.
21.10, 23.00 «Фатаграфіі на сцяне». Маст. фільм.

БЕЛАРУСЬ 5

6.00, 13.00, 18.55, 22.55 Тэніс. Турнір ВТА. Ухань.
12.05 Козел пра футбол.
12.25 Спорт-кадр.
17.05 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. БАТЭ (Барысаў) — «Дынама» (Мінск).
21.00 Хакей. КХЛ. «Тарпеда» (Ніжні Ноўгарад) — «Дынама» (Мінск).

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!».
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Фазэнда».
11.55 Серыял «Вер мне».
13.10 «Модны прыгавор».
14.15 «Сам-насам з усімі».
15.15, 16.15 «Час пакажа».
16.50 «Давай пажэнімся!».
18.20 Серыял «Зайцаў+1».
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Абдымаючы неба».
23.15 «Вячэрні Ургант».
23.55 Маст.фільм «Галоўнае — не баяцца».
1.50 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
9.00, 18.30 «Дакументальны спецпраект»: «Тытанік». Сакрэт вечнага жыцця».
10.00 «Афрамасквіч 2». Серыял.
10.40, 17.30 «Званая вячэра».
11.35 «Сямейныя драмы».
12.35 «Не хлусі мне!».
13.50 Маст. фільм «Гісторыя папялушкі».
15.35 «Мае цудоўныя...».
16.50 «Следакі».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Маст. фільм «Гісторыя папялушкі».
22.10 «Глядзець усім!».
23.00 «Сакрэтныя тэрыторыі».
23.55 «Скардзіцца дазваляецца».
0.15 Більярд. Minsk open 2014. Жанчыны. Фінал.
1.20 «Водбліскі». Серыял.

МІР

5.00 «180 хвілін».
7.45 «Зроблена ў СССР».
8.10 Маст. фільм «Сёння — новы атракцыён».
9.30 Маст. фільм «Закаханы і бяззбройны».
11.10 Серыял «У свеце ежы».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.15 Серыял «Ваш гонар».
14.05 Серыял «Тайныя знакі».
15.15, 22.40 Ток-шоу «Слова за слова».
16.05 Серыял «Таксістка».
18.20, 2.45 Серыял «Скліфасоўскі».
21.00 Маст. фільм «Інды».
23.30 Навіны (бягучы радок). Галоўная тэма.
23.40 «Любімыя акцёры».
0.05 Маст. фільм «Мусульманін».
2.15 Серыял «Спальны раён».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
13.50, 16.50, 19.50, 0.20 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.
15.40 «Па той бок жыцця і смерці. Рай».
16.40 «Факты».
17.40 Серыял «Сэрца зоркі».
18.40 Серыял «Пакуль станіца спіць».
20.50 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».
21.45 Серыял «Земскі доктар. Каханне насуперак».
23.45 «Вера, надзея, каханне Алены Сяровай».
0.35 Серыял «Жанчыны на мяжы».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.05 «Да суда».
9.05, 10.20 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.30, 17.30 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
11.55 «Суд прысяжных».
13.20 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.30 «Пракурорская праверка».
15.30 «Справа густу».
16.35 Дэтэктыў «Іржа».
18.00 «Гаворым і паказваем». Ток-шоу.
20.00 Серыял «Мянтоўскія войны».
22.00 Анатомія дня.
23.00 Серыял «Шаман».
0.45 Серыял «Глухар. Вяртанне».

8 КАНАЛ

7.00, 12.30, 18.55, 20.55, 23.55 «Надвор'е».
7.05, 16.05 Мультпарад.
7.30, 19.00 Серыял «Амерыканцы».
9.10 «Тваё здароўе». «Дэпрэсія».
9.35, 17.55 Серыял «Каралева Поўдня».
10.20 «Кінаблакнот».
10.30 «Адшукваецца адпачынак».
11.00 Камедыя «Знесеныя морам».
12.35 Дак. серыял «Кошак не любіць нельга».
13.25 Серыял «Кузей Гюней».
15.20, 18.40 «Тэлемагазін».
16.30 «Золата маўчання».
17.00 Серыял «Чатыры тысячы чатырыста».
20.45 «Вечарніца».
21.00 Драма «Сцягі нашых бацькоў».
23.25 Серыял «Блудлівая Каліфорнія».

ВТБ

6.00, 4.30 «PLAY».
8.00 М/ф «Смяшарыкі».
8.30, 18.10, 0.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00, 13.00, 19.30 Серыял «Кухня».
9.30, 17.45 Серыял «Каралева Поўдня».
10.15 «Падарожжа з густам».
10.45 Драма «Эпідэмія».
12.35 Дак. серыял «Кошак не любіць нельга».
13.25 Серыял «Кузей Гюней».
15.20 «Тэлемагазін».
16.30 «Тваё здароўе». «Восень».
16.55 Серыял «Чатыры тысячы чатырыста».
18.35 «Фэшн is ту прафэшн».
18.50 Серыял «Тыран».
20.50 «Вечарніца».
21.10 «Даведнік па краінах і кантынентах».
21.20 Трылер «Трыццаць дзён ночы».
23.20 Серыял «Блудлівая Каліфорнія».

НАСТАЛЬГІЯ

5.00 «Кліч джунгляў». 1993 год.
5.40 «Песні Яўгена Пцічкіна». 1981 год.
6.35, 12.35, 18.35 Маст. фільм «Тры вясёлыя змены».
7.45 «Прэс-экспрэс» ад 8 ліпеня 1993 года.
8.00, 14.00, 20.00 «Мінулы час».
9.00, 15.00, 21.00 «Народжаныя ў СССР».
10.00 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год.
10.40, 22.35 Канцэрт замежнай эстрады.
11.00 «Яловая субмарына». «Гісторыя рускага рока». 2005 год.
12.05 «Ноч». Італьянскі кінарэжысёр Мікеланджэла Антаніёні. 1990 год.
12.25 «Інтэрв'ю пасля канцэрта». Яўген Маргуліс.
13.45 «Прэс-экспрэс» ад 30 ліпеня 1993 года.
16.00 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год.
16.35 «50 гадоў на эстрадзе. Аруцюн Акапян». 1993 год.
17.00 Дак. фільм «Немагчымы Бескаў».
18.10 Вакальны цыкл «Сузор'е Гагарына». 1973 год.
19.45 «Прэс-экспрэс» ад 1 верасня 1993 года.
22.00 «Рок-н-рол ТБ». Канцэрт гурта «Ліга блюза» ў тэатры Эстрады. 1992 год.
23.00 «Аншлаг! Аншлаг!». 1989 год.
0.20 Канцэрт Барыса Грабеншчыкова і гурта «Акварыум». 1993 год.
1.30 Тэлеспектакль «Дэфіцыт на Мазаева». 1979 год.
2.25 «Джэм». Хард-рок-шоу. 1993 год.
3.00 «Па той бок рампы». 1991 год.
3.50 «Шэсць песень на біс». Гран-пры. 1996 год.

EUROSPORT

9.30 Аўта- і мотаспорт.
9.45, 14.00, 17.45, 1.45 Скачкі на лыжах з трампліна. Летні Гран-пры.
11.00, 17.00 WATTS.
12.00, 0.20 All Sports.
12.30 Дартс. Адкрыты чэмпіянат Вялікабрытаніі.
15.30 Спідвей. Чэмпіянат Еўропы.
18.45 Футбол. «Вольфсбург» (Германія) — «Баварыя Мюнхен» (Германія).
21.00 Кампус.
21.35, 1.30 Выбранае па серадах.
21.40 Конны спорт. Вялікі шлем Ролекс.
23.30 Гольф. Еўрапейскі тур.
0.15 Гольф-клуб.
0.25 Парусны спорт. Экстрэмальная серыя.
0.55 Парусны спорт. Махі Yacht Rolex Cup.
1.25 Яхт-клуб.

КАМЕДЫЯ

5.00, 2.15 Серыял «Старыя перцы».
6.00 Камедыя «Містар Магу».
7.25 Камедыя «Канікулы ў Грэцыі. Усё ўключана».
9.00, 13.30, 16.30, 21.00 Серыял «Прападобныя».
10.00 Прыгоды «Ас з асаў».
11.45 Камедыя «Будзьце як дома».
14.30 Камедыя «Пазнаёмцеся з Уолі Спарксам».
16.15, 19.00, 23.50 Скетчком «Паміж намі».
17.30 Камедыя «Рэстаран спадара Септыма».
19.20 Меладрама «Спачатку каханне, потым вяселле».
22.10 Камедыя «Махляры».
0.15 Камедыя «У джазе толькі дзяўчаты».
3.15 Камедыя «Новы хлопец маёй мамы».

ТБ3

6.00 М/ф.
7.50, 14.30 «Доктар І.».
8.20, 18.50, 2.05 «Цудоўнае стагоддзе». Серыял.
10.00, 4.25 «Па справах няпоўнагадовых». Дак. серыял.
11.45, 17.55 «Справа Астахава». Дак. серыял.
12.40, 16.55 «Шчырая размова з Аленай Дзмітрыевай».
13.35, 20.45 «Тут нехта ёсць». Серыял.
15.00, 0.35 «Тайны следства». Серыял.
16.00, 22.40, 3.40 «Зорныя гісторыі».
21.45, 1.15 «Курсанты». Серыял. Заключная серыя.
23.30 «Быць чалавекам». Серыял.

ТБ1000

5.50 М/ф «Гномеа і Джульета».
7.30 Камедыя «Джэк і Джыл: Каханне на чамаданах».
9.10 Камедыя «Сцюарт Літл 2».
10.50 Меладрама «Блакітная хваля».
12.50 Меладрама «Сумны Валянцін».
14.50 Драма «Усё самае лепшае».
16.40 Трылер «Прэстыж».
19.00 Драма «Месца пад соснамі».
21.30 Трылер «Вобласці цемры».
23.20 Камедыя «Піпец».
1.20 Мюзікл «У рытме сэрца».
3.00 Камедыя «Ходзяць чуткі...».

ТБ1000 РУСКАЕ КІНО

5.20 Драма «З каханымі не расставайцеся».
6.50 Трагікамедыя «Пяць зорак».
8.40 Меладрама «Розыгрыш».
10.15 Камедыя «Апельсінавы сок».
12.05 Казка «Прыгоды жоўтага чамаданчыка».
13.40 Камедыя «Двайная страта».
15.50 Драма «Забава».
17.35 Камедыя «Пра што гавораць мужчыны».
19.20 Драма «Бедуін».
21.10 Драма «Выгнанне».
0.00 Меладрама «Атамны Іван».
1.50 Прыгоды «Стрэлы Робін Гуда».
3.30 Казка «Кароль-алень».

NATIONAL GEOGRAPHIC

5.00 Непаражальныя канструкцыі.
6.00, 8.00, 12.00, 13.00 Гульні розуму.
6.30, 12.30 Займальная навука.
7.00 Зрабі або памры.
7.30, 19.00 Навуковыя недарэчнасці.
9.00, 14.00 Картачны фокуснік.
10.00 Мегазаводы.
11.00 Скарбашукальнікі.
15.00 Жанчына, выхаваная малпамі.
16.00 Самыя небяспечныя жывёлы.
17.00, 2.00 Дзень «Д».
18.00 Машыны: разабраць і прадаць.
20.00, 0.00, 3.00 Золата Юкана.
21.00, 1.00, 4.00 Незвычайныя промыслы.
22.00 Паядынак непераможных.
23.00 Расследаванні авіякатастроф.

DISCOVERY

7.00, 9.35 Залатая ліхаманка.
7.50 Паляўнічыя на аўтамабілі.
8.40, 13.15, 20.35 Як гэта ўстроена?
9.10, 13.40, 20.05, 4.45 Як гэта зроблена?
10.30, 5.10 Уладары розуму.
11.25, 16.25, 21.00 Склады.
12.20, 0.55 Top Gear.
14.10, 3.55 Калекцыянеры аўто.
15.05, 18.15, 6.05 Махінатары.
16.00 Пятая перадача.
17.20 Вулічныя гонкі.
19.10 Хуткія і гучныя
22.00 Гаражнае золата.
23.00 У пагоні за выгадай.
1.50 Сапраўдныя аферысты.
2.40 Маланкавыя катастрофы.
3.05 Грошы ў засеках.

ЧАЦВЕР, 25 ВЕРАСНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.50** Навіны.
7.05, 8.05 Дзелавое жыццё.
7.10, 8.10, 19.40, 0.10 Зона Х.
9.10, 21.45 Серыял «След».
11.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.05, 20.00 Серыял «Земскі доктар. Жыццё нанова».
12.10 Дзень у вялікім горадзе.
13.15, 16.35 Серыял «Сямейныя меладрамы-2».
14.05 Серыял «Такое звычайнае жыццё».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25, 1.20 Серыял «Маша ў законе!».
17.30 Беларуская часінка.
19.20, 0.30 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
23.40 Вечар цяжкага дня.
1.05 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
9.00, 21.35 Тэлебарометр.
9.05, 16.40 Серыял «Сашка».
10.10 Беларуская кухня.
10.45, 22.50 Дэтэктыў «Кулінар».
11.55, 21.40 Серыял «Віртуозы».
13.35 Кіпень.
13.55, 18.50 Серыял «Універ».
15.00, 19.55 Серыял «Фізрук».
16.00 Пад грыфам «Вядомыя».
17.50 Серыял «Трыццацігадовыя».
20.55 Рэальны свет.
21.25 КЕНО.
0.00 Хачу ў тэлевізар!
0.05 Хакей. КХЛ. «Поўначсталь» — «Дынама» (Мінск).

БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабраранак».
7.50 «Хачу ўсё ведаць!».
8.00, 13.30, 18.45, 23.35 «Калейдаскоп».
8.10 «Папугай, што гаворыць на ідыш». Маст. фільм.
9.35, 22.40 «СССР — музыка пад забаронай». Гурт «Наутилус Помпилиус».
10.00 «Фатаграфіі на сцяне». Маст. фільм.
13.00, 23.05 «Святло далёкай зоркі». Памяці опернай

ПЯТНІЦА, 26 ВЕРАСНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.05** Навіны.
7.05, 8.05 Дзелавое жыццё.
7.10, 8.10, 19.20 Зона Х.
9.10 Серыял «След».
11.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.05, 20.00 Серыял «Земскі доктар. Жыццё нанова».
12.10 Дзень у вялікім горадзе.
13.15, 16.35 Серыял «Сямейныя меладрамы-2».
14.05 Серыял «Такое звычайнае жыццё».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25, 0.35 Серыял «Маша ў законе!».
16.25 Серыял «Сямейныя меладрамы-2».
17.20 «Зорнае жыццё». «Дараваць здрадніку».
18.10 «Terra incognita». Беларусь невядомая.
21.00 Панарама.
21.45 Трылер «Тайнае акно».
23.35 «Беларусь у развіцці».
0.20 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
9.00, 21.30 Тэлебарометр.
9.05, 16.45 Серыял «Сашка».
10.10 Беларуская кухня.
10.45 Дэтэктыў «Кулінар». Заключная серыя.
11.55 Серыял «Віртуозы».
13.20 Я хачу гэта ўбачыць!
13.55 Серыял «Універ».
15.00 Серыял «Фізрук».
16.05 Вось гэта дзіва!
17.55 Серыял «Трыццацігадовыя».
19.00 Прыгоды «Легенда Зора».
21.25 КЕНО.
21.35 «Бітва экстрасэнсаў».
23.15 Рэпарцёр.
0.05 Меладрама «Полымя запалу».

БЕЛАРУСЬ 3

7.20 «Дабраранак».
7.50 «Хачу ўсё ведаць!».
8.00, 12.45, 18.30, 0.05 «Калейдаскоп».
8.15 «Атэла». Маст. фільм.
9.55 «Навукаманія». Палімеры: мінулае, сучаснасць, будучыня.
10.20 «Яўгенія Грандэ». Маст. фільм.
12.00 «Персона». Іван Краско.
12.20 «Святло далёкай зоркі». Памяці акцёра тэатра і кіно Дзмітрыя Арлова.
13.00 «Аўтограф». Квартэт віртуозаў.
13.30 «У тыле ворага». Кароткаметражны фільм.
14.25 «Скарбніца Магілёўшчыны». Схаваная святыня.
14.55 «Роднае слова». Жыццё і творчасць пісьменніка Каруся Каганца.
15.20 «Спрадвечнае». Абрад «Вялікдзень. Валачобніцтва». Дак. фільм.
15.35 «Уладзімір Высоцкі. Беларускі след». Дак. фільм.
16.05 «Росчырк часу». Мастакі Бартлавы.
16.15 Серыял «Атланты і карыятыды».
17.05 «Гісторыя аднаго горада». Дак. фільм.
17.35 «Подых струн». «Вольга Залеская і яе асяроддзе».
18.50 «Героі Шыпкі». Маст. фільм.
20.45 Калыханка.
21.00 Сусветнае кіно. «Сталкер».
23.35 «АРТіШОК». Музыкант Алесь Плотка.

БЕЛАРУСЬ 5

7.40 Авертайм.
8.05 Хакей. КХЛ. «Поўначсталь» (Чарапавец) — «Дынама» (Мінск).
10.00, 14.00 Тэніс. Турнір ВТА. Ухань. 1/2 фіналу.
12.05 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Групавы этап. 1-ы тур. «Барусія» (Дортмунд) — «Арсенал».
15.55 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. «Нафтан» (Наваполацк) — БАТЭ (Барысаў).
18.00, 20.00 Мастацкая гімнастыка. Чэмпіянат свету.
19.10 Рэаліці-шоу «Міх Fight» — Новыя гарызонты».
22.55 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. «Нафтан» (Наваполацк) — БАТЭ (Барысаў).
0.40 Еўрапейскі покерны тур.

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!».
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Фазэнда».
11.55 Серыял «Вер мне».
13.10 «Модны прыгавор».
14.15 «Жанчыны ў пошуках шчасця».
15.30 «Вучыцца жыць».
16.15 Маст. фільм «Любоў да сабак абавязковая».
18.20 «Чакай мяне. Беларусь».
18.55 «Поле цудаў».
20.00 Час.
21.05 «Вячэрні Мінск».
22.10 «Голас».
0.20 Трылер «Жанчына-котка».
2.10 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
9.00 «Дакументальны спецпраект»: «Тытанік». Сакрэт вечнага жыцця».
10.00 «Афрамасквіч 2». Серыял.
10.40, 17.30 «Званая вячэра».
11.35 «Сямейныя драмы».
12.35 «Не хлусі мне!».
13.50 Баявік «Спаўн».
15.35 «Мае цудоўныя...».
16.50 «Следакі».
18.30 «Ежа багоў».
20.00 «Сталічныя падрабязнасці» .
20.15 Камедыя «Мае блакітныя нябёсы».
22.10, 23.00 «Глядзець усім!».
23.55 «Вялікая гульня». Покер-дуэль.
0.40 Маст. фільм «Штыль».

МІР

5.00 «180 хвілін».
7.45 «Сардэчна запрашаем».
8.10 Маст. фільм «Усё выраслае імгненне».
9.40 Маст. фільм «Вяртанне блуднага мужа».
11.10, 2.20 Серыял «У свеце ежы».
12.00, 15.00, 18.00 Навіны (бягучы радок).
12.15 Серыял «Ваш гонар».
14.05, 1.30 Серыял «Тайныя знакі».
15.15 «Злачынства і пакаранне».
15.40 «Сакрэтныя матэрыялы».
16.05 Серыял «Таксістка».
18.15 Серыял «Бесталковая нявестка».
21.35 Маст. фільм «Старыя-разбойнікі».
23.15 Ток-шоу «Яшчэ не разам».
23.50 Канцэрт «Аўтарадыё 20 гадоў. Лепшае».
3.10 «Прыгоды Македонскай».
3.25 Маст. фільм «Свінарка і пастух».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Прамы эфір».
12.55 Серыял «Гаспадыня майго лёсу».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.
15.30 «Валянціна Церашкова. Чайка і Ястраб».
16.30 «Уся Расія».
17.40 Серыял «Сэрца зоркі».
18.40 Серыял «Пакуль станіца спіць».
21.00 «Спецыяльны карэспандэнт».
23.10 Маст. фільм «Ты будзеш маёй».
0.50 Серыял «Жанчыны на мяжы».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай».
8.05 «Да суда».
9.05, 10.20 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
11.30, 17.30 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
11.55 «Суд прысяжных».
13.20 «Суд прысяжных. Канчатковы вердыкт».
14.30 «Пракурорская праверка».
15.30 «Справа густу».
16.35 Дэтэктыў «Іржа».
18.00 «Гаворым і паказваем». Ток-шоу.
19.50 Серыял «Мянтоўскія войны».
23.20 «Спіс Норкіна».
0.10 Серыял «Глухар. Вяртанне».

8 КАНАЛ

7.00, 13.15, 18.55, 20.55, 23.40 «Надвор'е».
7.05, 16.05 Мультпарад.
7.30 Серыял «Тыран».
9.30, 18.45 «Тэлемагазін».
9.50, 17.55 Серыял «Каралева Поўдня».
10.40 «Тваё здароўе». «Восень».
11.00 Баявік «Шаравая маланка».
13.20 «TUT.BY прадстаўляе».
14.00 Серыял «Кузей Гюней».
16.30 «Адшукваецца адпачынак».
17.00 Серыял «Чатыры тысячы чатырыста».
19.05 Серыял «Страла».
20.45 «Вечарніца».
21.00 Фантастыка «Чорная дзірка».
23.05 Серыял «Блудлівая Каліфорнія».

ВТБ

6.00, 4.30 «PLAY».
8.00 М/ф «Смяшарыкі».
8.30, 18.15, 0.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
9.00, 13.00, 19.30 Серыял «Кухня».
9.30, 13.30, 19.00 Серыял «Аднойчы ў міліцыі».
10.00, 20.00 Серыял «Два бацькі і два сыны 2».
11.00, 3.30 «Гульні лёсу».
12.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх».
12.30, 23.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
14.00, 2.30 Серыял «Метад Лаўровай».
15.00, 1.45 Серыял «90210: Новае пакаленне».
16.00 Меладрама «Чаго чакаць, калі чакаеш дзіця».
18.30, 0.30 «Лаві момант».
21.10 Меладрама «Па той бок».
1.00 Серыял «Зачараваныя».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраньюс».
9.00, 14.00, 18.00, 22.15 Навіны культуры.
9.20 Шэдэўры старога кіно. «Вяртанне». Маст. фільм.
10.50 «Філолаг. Мікалай Лібан». Дак. фільм.
11.15 «Пісьмы з правінцыі». Стары Аскол (Белгародская вобласць).
11.45, 0.55 «Цуды жыцця». Дак. серыял.
12.35 «Мальва». Маст. фільм.
14.10 Анастасія Цвятаева. «Мне 90 гадоў, яшчэ лёгкая паходка...». Дак. фільм.
15.10 «Хто мы?».
15.40 Квіток ў Вялікі.
16.20 «Канцэрт летнім вечарам у Шонбрунскім палацы». Ланг Ланг, Крыстоф Эшанбах і Венскі філарманічны аркестр.
18.15 «Жаночы космас». Дак. фільм.
19.00 «Жывы труп». Маст. фільм.
21.20 «Лінія жыцця». Аляксандр Міта.
22.35 Джазавы фестываль у Актэбелі.
23.50 «Шукальнікі». «Залатыя вароты Уладзіміра».
0.35 «Вяртанне з Алімпа». М/ф для дарослых.
1.50 «Эрнан Картэс». Дак. фільм.

НАСТАЛЬГІЯ

5.00 Дак. фільм «Немагчымы Бескаў».
6.10 Вакальны цыкл «Сузор'е Гагарына». 1973 год.
6.35, 0.35 Маст. фільм «Тры вясёлыя змены».
7.45 «Прэс-экспрэс» ад 1 верасня 1993 года.
8.00, 14.00, 20.00, 2.00 «Мінулы час».
9.00, 15.00, 3.00 «Народжаныя ў СССР».
10.00 «Рок-н-рол ТБ». Канцэрт гурта «Ліга блюза» ў тэатры Эстрады. 1992 год.
10.35, 22.40 Канцэрт замежнай эстрады.
11.00 «Ступені». «Да чаго вядзе дэфіцыт духоўнай ежы». 1989 год.
12.20 М/ф «Воўк і сямёра казлянят на новы лад».
12.35 Маст. фільм «Позняе дзіця».
13.45 «Прэс-экспрэс» ад 3 лістапада 1993 года.
16.00 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год.
17.00 «Міжнародная панарама». 1978 год.
17.25 «Гэты фантастычны свет». «Абсалютная абарона». 1989 год.
18.10 Тэлефільм «Следства вядуць ЗнаТаКі».
19.45 «Прэс-экспрэс» ад 30 снежня 1993 года.
21.00 «Колба часу».
22.00 «Рок-н-рол ТБ». 1993 год.
23.00 «Яловая субмарына». «Гісторыя рускага рока». 2005 год.
0.05 «Ноч». Італьянскі кінарэжысёр Мікеланджэла Антаніёні. 1990 год.
0.25 «Інтэрв'ю пасля канцэрта». Яўген Маргуліс.
1.45 «Прэс-экспрэс» ад 30 ліпеня 1993 года.
4.00 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год.
4.35 «50 гадоў на эстрадзе. Аруцюн Акапян». 1993 год.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ
19 верасня 2014 г.

EUROSPORT

9.35, 13.15, 18.00, 1.15 Скачкі на лыжах з трампліна. Летні Гран-пры.
11.00, 19.30 WATTS.
12.30, 17.00 Спідвей. Чэмпіянат Еўропы.
15.30, 20.30 All Sports.
16.00 Дартс. Адкрыты чэмпіянат Вялікабрытаніі.
20.45 Конны спорт. Скачкі.
21.00 Баявыя майстэрствы.
22.00 Бокс. Спаборніцтвы ў паўцяжкай вагавой катэгорыі.
0.00 Наймацнейшыя людзі планеты. Ліга чэмпіёнаў.
1.00 Аўта- і мотаспорт.

КАМЕДЫЯ

5.00, 9.00, 13.30, 16.30, 21.00, 2.10 Серыял «Прападобны».
6.00 Камедыя «Будзьце як дома».
7.30 Камедыя «Рэстаран спадара Септыма».
10.00 Камедыя «Махляры».
11.45 Меладрама «Спачатку каханне, потым вяселле».
14.30 Баявік «Кілеры».
16.15, 23.55 Скетчком «Паміж намі».
17.30 Мюзікл «Дарога на Балі».
19.20 Камедыя «К-9: Калядныя прыгоды».
22.10 Меладрама «Каханне з акцэнтам».
0.15 Камедыя «Пазнаёмцеся з Уолі Спарксам».
3.10 Прыгоды «Ас з асаў».

ТБ3

6.00 М/ф.
7.50, 14.30, 3.55 «Доктар І.».
8.20, 18.50, 2.20 «Цудоўнае стагоддзе». Серыял.
10.00, 4.25 «Па справах няпоўнагадовых». Дак. серыял.
11.45, 17.55 «Справа Астахава». Дак. серыял.
12.40, 16.55 «Шчырая размова з Аленай Дзмітрыевай».
13.35 «Тут нехта ёсць». Серыял.
15.00, 0.45 «Тайны следства». Серыял.
16.00, 22.40, 1.30 «Зорныя гісторыі».
20.40 «Дзяўчына майго лепшага сябра». Камедыя.
23.30 «Гісторыі выратавання».
0.00 «Белы каўнерык». Серыял.

ТБ1000

5.00 Фантастыка «Вяртанне Супермена».
7.40 Драма «Мы — адна каманда».
10.00, 3.00 Баявік «Нацыянальная бяспека».
11.35 Камедыя «Піпец».
13.30 Трылер «Сакавіцкія іды».
15.15 Драма «Баец».
17.15 Трылер «Вобласці цемры».
19.05 Меладрама «Дзённік памяці».
21.15 Камедыя «Сэрцаед».
23.05 Драма «Валодаючы табой».
1.00 Камедыя «Сур'ёзны чалавек».

ТБ1000 РУСКАЕ КІНО

5.20 Драма «Салодкая жанчына».
7.15 Камедыя «Двайная страта».
9.30 Меладрама «Будзь са мной».
11.00 Драма «Адпачынак у верасні».
13.45 Драма «Верабей».
15.30 Драма «Бедуін».
17.25 Драма «Жыві і памятай».
19.20 Драма «Сібір. Монамур».
21.10 Камедыя «Апельсінавы сок».
23.00 Драма «Юнкеры».
1.45 Прыгоды «Два капітаны».
3.20 Драма «Агні прытону».

NATIONAL GEOGRAPHIC

5.00, 10.00 Мегазаводы.
6.00, 12.00 Гульні розуму.
6.30, 12.30 Займальная навука.
7.00 Зрабі або памры.
7.30, 19.00 Навуковыя недарэчнасці.
8.00, 13.00 Сіла племені.
9.00, 14.00 Злавіць сома.
11.00 Скарбашукальнікі.
15.00 Блізкія ворагі.
16.00 Самыя небяспечныя жывёлы.
17.00 Дагістарычныя монстры Гітлера.
18.00 Машыны: разабраць і прадаць.
20.00, 0.00, 3.00 Страчаны лінкор Гітлера.
21.00, 1.00, 4.00 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха.
22.00 Паядынак непераможных.
23.00 Расследаванні авіякатастроф.
2.00 Нямецкая армія Чэрчыля.

DISCOVERY

7.00, 9.35 Залатая ліханманка.
7.50 Новае жыццё хот-родаў.
8.40, 13.15, 20.35 Як гэта ўстроена?
9.10, 13.40, 20.05, 4.45 Як гэта зроблена?
10.30, 5.10 Дынама — неверагодны ілюзіяніст.
11.25, 16.25 Ліквідатар.
12.20, 0.55 Top Gear.
14.10, 3.55 Акулы аўтаргоў з Даласа.
15.05, 6.05 Махінатары.
16.00 Пятая перадача.
17.20 Героі сярод нас.
18.15 Сібірская рулетка.
19.10 Портэр-Рыдж.
21.00 Паўстанне машын.
22.00 Скрозь кратовую нару.
23.00 Што было далей?
0.00, 3.05 Каралі аўкцыёнаў.
1.50 Сапраўдныя аферысты.
2.40 Маланкавыя катастрофы.

СУБОТА, 27 ВЕРАСНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

7.05 Існасць.
7.30 Слова Мітрапаліта Паўла на свята Узвышэння Святога Крыжа.
7.40, 9.10 Меладрама «Вясна на Зарэчнай вуліцы».
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.40, 23.40 Серыял «Сваты 6».
10.50 «Пра ежу!».
11.25 Кулінарная дыпламатыя.
12.10 Дача.
12.45 «Здароўе». Ток-шоу.
13.25 Давярай і правярай.
14.00 «Зорнае жыццё». «Дараваць здрадніку».
15.15 Навіны рэгіёна.
15.30 «Беларусь у развіцці».
16.05, 0.55 «Вялікая розніца».
17.15 Меладрама «Праязны білет».
21.00 Панарама.
21.40 Меладрама «Каханне пад прыкрыццём».
0.45 Дзень спорту.

БЕЛАРУСЬ 2

7.05 Фільм — дзецям «Прынц і жабрак».
8.30 М/с «Клуб Вінкс. Школа чараўніц».
9.50 Беларуская кухня.
10.25, 20.55 Тэлебарометр.
10.30 «Два з паловай кухары».
11.05, 21.40 Серыял «Універ. Новы інтэрнат».
12.15 «Бітва экстрасэнсаў».
13.50 Вось гэта дзіва!
14.30 Дэтэктыў «Марыя Верн: Смерць можа спаць».
16.25 Баскетбол. Чэмпіянат свету. Жанчыны. Паўднёвая Карэя — Беларусь.
18.15, 22.50 «Comedy woman».
19.15 Ваша лато.
19.55 Латарэя «Пяцёрачка».
20.10 Пад грыфам «Вядомыя».
21.00 КЕНО.
21.05 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
23.50 Камедыя «Шпіёнскія страсці».

БЕЛАРУСЬ 3

8.00, 12.45, 16.10, 23.40 «Калейдаскоп».
8.15, 12.55, 16.25 «Размовы пра духоўнае».
8.25 «Героі Шыпкі». Маст. фільм.
10.20 «АРТіШОК». Музыкант Алесь Плотка.
10.45 «Легенды кіно». Гісторыя стварэння знакамітага фільма-спектакля «Паўлінка».
11.00 «Паўлінка». Маст. фільм.
12.15 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
13.05 «Дама з папугаем». Маст. фільм.
14.45 «Апачы». Маст. фільм.
16.35 «Палацы Крамля». Дак. фільм.
16.50 «Кветкі на раялі». Канцэрт савецкага і ўкраінскага кампазітара і спевака Ігара Дзямарына.
18.05 «Дыя@блог P.S.».
18.35 «Цяжка быць богам». Маст. фільм.
20.45 Калыханка.
21.10 Сусветнае кіно. «Даверся сябрам».
22.30 «Лёсы палонных генералаў». «Беларускія катлы». Дак. фільм.

БЕЛАРУСЬ 5

8.10 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. «Нафтан» (Наваполацк) — БАТЭ (Барысаў).
10.00 Тэніс. Турнір ВТА. Ухань. Фінал.
12.05 Рэаліці-шоу «Міх Fight» — Новыя гарызонты».
12.55 Еўрапейскі покерны тур.
13.55 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. «Дынама» (Мінск) — «Тарпеда-БелАЗ» (Жодзіна).
15.55 Хакей. КХЛ. ЦСКА (Масква) — «Дынама» (Мінск).
18.20 Фактар сілы.
18.55 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
19.25 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Арсенал» — «Тотэнхэм».
21.30 Мастацкая гімнастыка. Чэмпіянат свету.
23.35 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Ліверпуль» — «Эвертан».

АНТ

7.00 «Суботняя раніца».
8.00, 9.00, 16.00, 20.30 Нашы навіны.
9.05 М/с «Смяшарыкі». Новыя прыгоды.
9.20 «Здароўе».
10.25 «Смак».
11.05 «Ідэальны рамонт».
12.05 «ТБ-таксі».
12.30 «Вольга Астраумава. Вельмі асабістае».
13.40 «Тры акорды».
16.15, 21.00 Навіны спорту.
16.20 «Вялікія гонкі».
17.45 «100 мільёнаў».
18.40 Камедыя «Няўдачлівыя».
21.05 «Хачу да Меладзэ».
23.05 «Сёння ўвечары».
0.45 Маст. фільм «Пятля часу».

СТБ

6.15 «Фірмовая гісторыя». Серыял.
7.45 «Анфас».
8.00 Камедыя «Мае блакітныя нябёсы».
9.50 «Чыстая работа».
10.45 «Уявіце сабе».
11.30 «Мінск і мінчане».
12.05 «Прыгоды дылетанта».
12.40 «Сакрэтныя тэрыторыі».
13.40 Маст. фільм «Маладая жонка».
15.30 «Ваенная тайна».
16.30, 19.30 «24 гадзіны».
16.45 «Наша справа».
17.00 «Вялікі горад».
17.40 «Такі лёс».
18.35 «Разумней не прыдумаеш».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 Маст. фільм «Ідэальны шторм».
22.30 «Зорны рынг». Любімыя песні ў новым гучанні.
23.30 Маст. фільм «Лепшы сабака».

МІР

5.00, 7.35 М/ф.
5.25 Маст. фільм «Усё выраслае імгненне».
7.10 «Саюзнікі».
8.15 «Эксперыментатары».
8.30 «Мар! Дзейнічай! Будзь!».
9.00, 15.00 Навіны (бягучы радок).
9.15 «Любімыя акцёры».
9.40 Маст. фільм «Старыя-разбойнікі».
11.15 Серыял «Бесталковая нявестка».
14.30 Серыял «Тайныя знакі».
15.15 Серыял «Выклік 2».
18.30 Серыял «Ленінград».
22.15 Маст. фільм «Вадзіцель для Веры».
23.15 Маст. фільм «72 метры».
2.40 Маст. фільм «Музычная гісторыя».
4.05 Серыял «У свеце прыгажосці».

РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 Маст. фільм «Любоў да блізкага».
8.25 Маст. фільм «Адзінокі анёл».
10.20 «Ранішняя пошта».
11.00, 14.00 Весткі.
11.10 «Суботнік».
11.50 «Планета сабак».
12.20 Серыял «Мора па калена».
14.15 «Шлях дадому».
14.50 «Танкавы біятлон».
16.00 «Аншлаг і Кампанія».
17.40 «Суботні вечар».
19.00 «Карціна свету».
19.55 Надвор'е на тыдзень.
20.00 Весткі ў суботу.
20.45 Маст. фільм «Тата для Сафіі».
0.15 Маст. фільм «Начны госць».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.25 Серыял «Дарожны патруль».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00 Сёння.
8.20 «Урачэбныя тайны плюс».
8.55 «Агляд».
9.25 «Справа густу».
10.20 «Галоўная дарога».
10.55 «Кулінарны паядынак».
11.55 «Кватэрнае пытанне».
13.20 Серыял «Тры зоркі».
14.15 «Я худзею».
15.10 «Жаночыя штучкі».
16.20 «Новае жыццё».
17.10 «Тайны кахання».
18.05 «Кантрольны званок».
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.05 «Новыя рускія сенсацыі».
21.10 Баявік «Былых не бывае».
23.15 Серыял «Глухар. Вяртанне».
0.20 «Мужчынская годнасць».

8 КАНАЛ

9.00, 12.15, 19.00, 21.05, 23.50 «Надвор'е».
9.05 «Мультпарад».
9.30 Серыял «Страла».
11.00 «Даведнік па краінах і кантынентах».
11.10 Фантастыка «Чорная дзірка».
12.20 Камедыя «50 першых пацалункаў».
14.15 Меладрама «Цені ў раі».
15.30 «Тэлемагазін».
16.00 «Адшукваецца адпачынак».
16.30 Камедыя «Мая жудасная няня».
18.15 Серыял «Чатыры тысячы чатырыста».
19.05 Трылер «Гарадскія легенды-2».
20.50 «Вечарніца».
21.10 «Фэшн is my прафэшн».
21.20 Трылер «Штурм Белага Дома».

ВТБ

6.00, 2.00 «PLAY».
8.30 М/ф «Смяшарыкі».
9.00 Серыял «Татавы дочкі».
10.00 «Міксер».
12.00 «Сябры па кухні».
12.30 Серыял «Каралёк — птушка пеўчая».
15.00 Меладрама «Па той бок».
17.15, 23.05 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
17.30 «Уральскія пельмені».
19.00 Серыял «Васьмідзясятыя».
20.30 Меладрама «Змярканне. Сага. Світанне. Частка 1».
23.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
23.30 «Ленінградскі STAD-UP».
0.30 «Лаві момант».
1.00 «Нерэальная гісторыя».
1.30 «Людзі ХЭ».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраньюс».
9.00 «Святы». Узвядзенне Крыжа Гасподняга.
9.35 «Жывы труп». Маст. фільм.
11.55 Вялікая сям'я. Ларыса Маляваная.
12.50 Пернікавы домік. «Пляценне з саломкі».
13.15, 23.10 «У каралеўстве раслін». Дак. серыял.
14.10 Да 100-годдзя пачатку Першай сусветнай вайны. «Нефрантавыя нататкі». Дак. серыял.
14.40 Да 80-годдзя Алега Басілашвілі. А.П. Чэхаў. «Дзядзька Ваня». Фільм-спектакль ВДТ.
17.25, 0.55 «Вялікае рассяленне чалавека». Дак. серыял.
18.15 «Машанька». Маст. фільм.
19.30 Стас Намін і гурт «Кветкі». Канцэрт у Маскве.
21.10 Кіно на ўсе часы. «Бартан Фінк». Маст. фільм.
0.00 Трыя Жака Лусье.
0.45 «Казкі старога піяніна». М/ф.
1.45 «Стэндаль». Дак. фільм.

НАСТАЛЬГІЯ

5.00 «Ступені». «Да чаго вядзе дэфіцыт духоўнай ежы». 1989 год.
6.20 М/ф «Воўк і сямёра казлянят на новы лад».
6.35 Маст. фільм «Позняе дзіця».
7.45 «Прэс-экспрэс» ад 3 лістапада 1993 года.
8.00, 14.00, 2.00 «Мінулы час».
9.00, 3.00 «Народжаныя ў СССР».
10.00 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год.
11.00 «Міжнародная панарама». 1978 год.
11.25 «Гэты фантастычны свет». «Абсалютная абарона». 1989 год.
12.10 Тэлефільм «Следства вядуць ЗнаТаКі».
13.45 «Прэс-экспрэс» ад 30 снежня 1993 года.
15.00 «Колба часу».
16.00 «Рок-н-рол ТБ». 1993 год.
16.40, 4.35 Канцэрт замежнай эстрады.
17.00 «КВЗ-87». Фінал: ОГУ — МХТІ. 1-я частка.
18.10 «Анне Вескі ў Маскве». 1992 год.
19.10 «Прэс-экспрэс» ад 18 лютага 1994 года.
20.30 Дак. фільм «Бывай, стары цырк».
20.45 Фільм-спектакль «Незвычайны канцэрт». 1972 год.
22.25 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год.
23.00 Дак. фільм «Немагчымы Бескаў».
0.10 Вакальны цыкл «Сузор'е Гагарына». 1973 год.
0.35 Маст. фільм «Тры вясёлыя змены». 3-я серыя.
1.45 «Прэс-экспрэс» ад 1 верасня 1993 года.
4.00 «Рок-н-рол ТБ». Канцэрт гурта «Ліга блюза» ў тэатры Эстрады. 1992 год.

EUROSPORT

9.30, 16.30, 18.00, 1.30 Скачкі на лыжах з трампліна. Летні Гран-пры.
11.00, 19.45, 1.00 WATTS.
12.00, 20.30, 2.30 All Sports.
13.00, 19.00 Дартс. Адкрыты чэмпіянат Вялікабрытаніі.
13.45 Аўтагонкі. Сусветная серыя Рэно.
15.00 Спідвей. Чэмпіянат Еўропы.
21.00 Баявыя майстэрствы.
22.00 Баявыя майстэрствы. Суперкомбат.

КАМЕДЫЯ

5.00, 9.00, 13.30, 16.30, 21.00, 2.10 Серыял «Прападобны».
6.00 Камедыя «Рэстаран спадара Септыма».
7.25 Меладрама «Спачатку каханне, потым вяселле».
10.00 Баявік «Кілеры».
11.45 Мюзікл «Дарога на Балі».
14.30 Меладрама «Каханне з акцэнтам».
16.15, 23.50, 1.50 Скетчком «Паміж намі».
17.30 Камедыя «К-9: Калядныя прыгоды».
19.15 Камедыя «План гульні».
21.35 Серыял «Нумар адзін спадар Кхан». 1-я серыя.
22.10 Камедыя «Цёрнер і Хуч».
0.15 Камедыя «Махляры».
3.10 Камедыя «Пазнаёмцеся з Уолі Спарксам».

ТБ3

6.00 М/ф.
10.20, 5.05 «Дом дагары нагамі».
11.20 «Хронікі маскоўскага быту».
12.10 «Гісторыі выратавання».
12.40, 1.45 «Тайны нашага кіно «Вам і не снілася».
13.15, 2.15 «Вам і не снілася». Маст. фільм.
15.00 «Юрый Антонаў. Мары спраўджваюцца і не спраўджваюцца». Дак. фільм.
16.30, 0.55 «Свая праўда».
17.30 «Уся наша жыццё — ежа». Дак. фільм.
19.00 «Даўно не бачыліся!».
20.20 «Пацалунак скрозь сцяну». Маст. фільм.
22.00 «Спявак». Маст. фільм.
0.05 «Белы каўнерык». Серыял.
3.45 «Хто за намі сочыць». Дак. фільм.

ТБ1000

5.00 Камедыя «Джэк і Джыл: Каханне на чамаданах».
6.50 Камедыя «Мой маленькі анёл».
8.30 Фільм жахаў «Экстрасэнс».
10.30 Меладрама «Дзённік памяці».
12.45 Фэнтэзі «Тайна Мунакра».
14.40 Меладрама «Настрой індыга».
17.15 Драма «Усё самае лепшае».
19.00 Трылер «Сакавіцкія іды».
20.50 Драма «Месца пад соснамі».
23.15 Драма «Басанож па смаўжах».
1.10 Фантастыка «Вяртанне Супермена».
3.50 Драма «Небяспечны метад».

ТБ1000 РУСКАЕ КІНО

5.20 Драма «Адпачынак у верасні».
8.10 Драма «Юнкеры».
11.10 Камедыя «Вусаты нянь».
12.40 Драма «Падпаручнік Рамашоў».
15.15 Меладрама «Неідэальная жанчына».
17.05 Камедыя «Каханне ў вялікім горадзе 3».
19.20 Меладрама «Будзь са мной».
20.40 Драма «Агні прытону».
22.40 Камедыя «Аднакласнікі. ru: HaCLICKай удачу».
0.25 Меладрама «На ростанях».
2.00 Камедыя «Джэнтльмены, удачы!».
3.40 Камедыя «Лёгкае жыццё».

NATIONAL GEOGRAPHIC

5.00 Мегазаводы.
6.00, 12.00 Скарбашукальнікі.
7.00 Навуковыя недарэчнасці.
8.00 Займальная навука.
9.00 Космас: Прастора і час.
10.00 Гульня ў лічбы.
11.00 Расследаванні авіякатастроф.
12.00 Апакаліпсіс: Другая сусветная вайна.
13.00 Апакаліпсіс: Першая сусветная вайна.
14.00 Дзікая прырода Амазонкі.
15.00 Тайнае жыццё драпежнікаў.
16.00, 19.00 Паядынак непераможных.
20.00, 1.00, 3.00 Неверагодна маленькі свет.
21.00, 4.00 Свет таўстуноў.
22.00 Царква змеяносца.
23.00 Аферысты і турысты.
0.00, 2.00 Забароны.

DISCOVERY

7.00 Як гэта ўстроена?
7.25, 14.35 Хуткія і гучныя.
8.15 Выжыць разам.
9.10, 2.40 Рачныя монстры.
11.00, 6.05 У пагоні за выгадай.
11.50, 21.00 Склады.
12.45, 5.10 Гаражнае золата.
13.40 Махінатары.
15.30 Вулічныя гонкі.
16.25, 19.10 Пяцёрка лепшых.
22.00 Портэр-Рыдж.
23.00 Невытлумачальнае: спецыяльныя матэрыялы.
0.00 Скрозь кратовую нару.
0.55 Паўстанне машын.
1.50 Сібірская рулетка.
4.20 Маланкавыя катастрофы.
4.45 Як гэта зроблена?

НЯДЗЕЛЯ, 28 ВЕРАСНЯ

БЕЛАРУСЬ 1

7.10 Меладрама «Каханне пад прыкрыццём».
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 Арсенал.
9.40, 0.05 Серыял «Сваты 6».
10.50 «Пра ежу!».
11.25 XXL WOMAN TV.
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 «Зона Х». Вынікі тыдня.
13.05 Тайны следства.
13.40 Каробка перадач.
14.15 Давярай і правярай.
14.50, 17.05 Вялікае тэлебачанне.
15.15 Твой горад.
15.30 Вакол планеты.
16.20 Журналісцкае расследаванне.
16.55 Нашы.
17.15 Меладрама «Крывое люстэрка душы».
21.00 Гал

■ Круглы стол

СПАЛЕНЫЯ ВЁСКІ. НАМ І СЁННЯ БАЛІЦЬ

У гэтай няпростай тэме яшчэ шмат «белых плямаў»

Аляксандр Каваленя.

Зінаіда Леванец.

Вячаслаў Селяменеў.

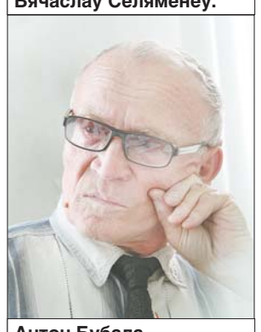
Антон Бубала.

Уладзімір Кузьменка.

Алена Жураўская.

Артур Зельскі.

Наталля Кірылава.

Анатоль Крыварот.

Тэма вайны ніколі не можа быць занядбанай. Бо чалавецтва чамусьці зноў і зноў імкнецца ваяваць. І толькі мудры вучыцца на чужых памылках, каб не нарабіць сваіх. У гэтым сэнсе беларускі народ — адзін з наймудрэйшых. Нездарма ў свеце ўсе ведаюць нас як талерантную нацыю. А самі мы раз-пораз зычым адно аднаму мірнага неба над галавой, доўгіх гадоў жыцця і дадаём: «Абы не было вайны...» Бо спакутаваная наша зямля за сваю гісторыю ўдосталь паспытала крыві. І нават на падсвядомым узроўні тыя, хто нарадзіўся ўжо ў мірны час, кіруючыся нейкім шостым пачуццем, разумеюць, што вайна — гэта дрэнна, і што хочаце рабіце з намі, а ваяваць мы не будзем...

Можа ўзнікнуць пытанне: «А навошта гаварыць пра вайну, калі мы і так адна з самых мірных нацый у свеце?» Аднак адказ ёсць. Бо вайна — гэта не збег абставін і не чыесьці неўтаймаваныя сілы. Гэта прадуманая палітыка пэўных груповак людзей, часцей за ўсё блізкіх да ўлады. У сваіх меркантыльных інтарэсах, імкнучыся ўзвысіцца за кошт іншых, гэтыя людзі пачынаюць «запускаць» у масы хлуслівыя ідэі. Нездарма адзін з ідэолагаў нацызму сказаў, што калі нават самы вялікі падман паўтараць шмат разоў, ён пачынае ўспрымацца як праўда...

Спаленыя беларускія вёскі — гэта не проста ахвяры вайны. Яны вынік мэтанакіраванай палітыкі генацыду фашысцкага камандавання. Гэта здарылася з-за таго, што адзін народ пачаў думаць, што ён лепшы за іншыя, што яго кроў больш чыстая, што яго мова прыгажэйшая. Той народ вырашыў, што можа ўзяць на сябе права суддзі і выносіць некаму смяротны прысуд.

У 1940 годзе быў распрацаваны генеральны план «Ост», звязаны з адной з галоўных мэт германскага кіраўніцтва, — захопам неабходнай для росквіту трэцяга рэйху «жыццёвай прасторы», яе каланізацыяй, вызваленнем «жыццёвай прасторы» ад «лішняга» карэннага насельніцтва... «Дванаццаць запаведзяў паводзін немцаў на ўсходзе і іх стаўленне да рускіх» ад 1 чэрвеня 1941 года, як і іншыя дакументы, вызвалялі фашысцкіх салдат ад адказнасці за злачынствы і ўзводзілі зверствы ў дачыненні да мірнага насельніцтва ў ранг дзяржаўнай палітыкі... Таму тое, што здарылася ў Беларусі 70 год таму — гэта не проста вайна, гэта вынік вялікага падману, якім былі адурманены нямецкія салдаты.

Каб прыгадаць лічбы і факты, пачуць словы сведкаў, афіцыйна занатаваць той жудасны ўрок гісторыі, у Выдавецкім доме «Звязда» прайшоў «круглы стол» пад назвай «Спаленыя вёскі. Нам і сёння баліць». Удзел у ім прынялі жыхарка спаленай вёскі Зінаіда ЛЕВАНЕЦ, краязнавец з Верхнядзвінска, былы малалетні палонны канцэнтрацыйнага лагера Антон БУБАЛА, каардынатар міжнароднага праекта «Павышэнне статусу выратаваных жыхароў спаленых беларускіх вёсак» Наталля КІРЫЛАВА, галоўны архівіст Нацыянальнага архіва Беларусі Вячаслаў СЕЛЯМЕНЕЎ, дырэктар дзяржаўнага мемарыяльнага комплексу «Хатынь» Артур ЗЕЛЬСКІ, акадэмік-сакратар аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў НАН Беларусі Аляксандр КАВАЛЕНЯ, загадчык цэнтра гісторыі постіндустрыяльнага грамадства Інстытута гісторыі НАН Уладзімір КУЗЬМЕНКА, старшы навуковы супрацоўнік аддзела ваеннай гісторыі і міждзяржаўных адносін Інстытута гісторыі НАН Анатоль КРЫВАРОТ, начальнік цэнтра студэнцкай творчасці Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка, адна з кіраўнікоў «Зорных паходаў» Алена ЖУРАЎСКАЯ.

«Гэта адбілася на ўсім маім далейшым лёсе»

Зінаіда Леванец: — Я нарадзілася ў вёсцы Скірмантава Дзяржынскага раёна. На пачатак вайны мне споўнілася 6 гадоў. У нашай сям'і было пяцёра дзяцей, бацька, інвалід грамадзянскай вайны, і маці. Жылі не надта багата, як звычайныя вяскоўцы. Не было ні святла, ні радыё. Пачалася вайна, і жыццё крута змянілася... Вакол нашай вёскі рос лес. Бацькі былі сувязнымі партызанскага атрада. Мама гатавала ежу партызанам, тата дапамагаў ім рамантаваць абутак, бо быў шаўцом...

У 1943 годзе, пры адступленні карнага атрада, калі той прыйшоў ужо ў суседнюю вёску, маці пачала хвалявацца, што старэйшую 16-гадовую сястру забяруць у Германію. Таму маці вырашыла пайсці ў лес. Яна накіравалася туды разам з іншымі аднавяскоўцамі, якія хацелі схаваць сваіх дзяцей. Я ў гэты час засталася дома, але не вытрымала і таксама стала ўцякаць. Бацька хацеў мяне злавіць, але я пабегла за мамай, — такім чынам таксама апынулася ў лесе. А ўвечары мы назіралі, як гарэла наша вёска, бо знаходзіліся прыблізна за два кіламетры ад яе. На пажарышча мы прыйшлі толькі назаўтра. Тую карціну, якая паўстала перад намі, не дай Бог бачыць нікому... Куча накіданых целаў, як чорных паленаў. Выкапалі брацкую магілу — прыйшлі сваякі з суседніх вёсак ці хтосьці яшчэ. Мама пачала шукаць нашых і... знайшла. Яны былі ў цэнтры гэтай кучы. Аказалася, што тата накрыў дзяцей сваім целам. Маці апазнала іх па вопратцы. Іх пахавалі ў брацкай магіле. Паводле слоў маці, у гэтай магіле было прыблізна 186 чалавек. А ўсяго з нашай вёскі падчас вайны загінула 246 чалавек. Карны атрад сышоў, аднак засталіся паліцаі. І яны не хацелі, каб былі сведкі таго злачынства, таму на маму ўстроілі ганенне. Нам давялося пайсці ў партызанскі атрад (наколькі памятаю, імя Сямёнава) у Налібоцкай пушчы. Жылі ў зямлянках цэлую зіму. Пасля, калі ўжо наступала Чырвоная Армія, усе вярнуліся з лесу. Нас прытуліла адна сям'я, маці з дачкой. У гэтай хаце стаяла цудам ацалелая карова, побач быў іх ложак. А мы спалі на печы. Цудам застаўся жывы і мой брат: была яго чарга пасвіць кароў, і разам з дзяўчынкай-пастушкай, крыху старэйшай за яго, яны схаваліся ў жыце. Усю жудасць малым давялося чуць і бачыць — як крычалі і пакутавалі людзі...

Вядома, гэта адбілася на ўсім маім далейшым лёсе. Аднаўляцца было вельмі цяжка. Паколькі мы былі галоднымі, раздзетымі, мама вымушана была мяне, 8-гадовую, і брата, 9-гадовага, аддаць на службу ў Заходнюю Беларусь, у мясціны побач з Ракавам. Там 2 гады я служыла за драбязу, за баланду і адходы, якімі нас кармілі. Уставала ў 4 гадзіны раніцы, клалася прыблізна ў 11 гадзін ночы і зноў у 4 уставала... Далейшае пасляваеннае жыццё таксама было няпростым...

«Мы пачулі словы афіцыйнага прабачэння...»

Наталля Кірылава: — Праект «Павышэнне статусу выратаваных жыхароў спаленых беларускіх вёсак» разлічваўся на тое, каб прыцягнуць увагу грамадскасці да такіх людзей, як Зінаіда Леванец. Прычым увагу не толькі нашай грамадскасці, але і еўрапейскай. Бо ў Беларусі была знішчана беспрэцэдэнтная колькасць вёсак — больш за 9 тысяч спалена цалкам або часткова, і ў Еўропе пра гэта ніхто не ведае.

У свой час я працавала дырэктарам мемарыяльнага комплексу «Хатынь» і зразумела, што мовай толькі архітэктуры і пластыкі маладому пакаленню складана расказаць пра трагедыю, якую перажыў беларускі народ. Важна, каб былі сведчанні людзей, дакументы і фотаздымкі, якія пацвярджаюць рэальнасць трагедыі... Вось чаму намі была створана ў «Хатыні» фотадакументальная экспазіцыя і запушчаны сайт у інтэрнэце, які працуе на 4-х мовах.

Выратаваныя жыхары спаленых вёсак не маюць афіцыйнага статусу ахвяр вайны, не ўдзельнічалі ні ў якіх гуманітарных праграмах, не атрымлівалі выплат, нават не фігуруюць у гістарычнай памяці Германіі як ахвяры нацызму... Мы стварылі ў інтэрнэце электронную базу жыхароў спаленых вёсак. У ёй не толькі перапісаны іх назвы і колькасць знішчаных людзей, але і размешчаны ўспаміны жыхароў спаленых вёсак, фотаздымкі помнікаў, усталяваных на месцы трагедый. І цяпер ідзе вельмі бурная перапіска ў інтэрнэце, звяртаюцца нашчадкі тых людзей, шмат моладзі, якая дзеліцца ўспамінамі сваіх родных — такім чынам звесткі папаўняюцца, вядзецца важная даследчая і выхаваўчая работа.

Многія людзі дагэтуль не мелі магчымасці нават выказацца. Яны не ветэраны, нават не палонныя канцлагераў — таму іх нікуды не запрашалі. Аднак на душы было вельмі цяжка, надзвычай хацелася расказаць пра тое, што яны бачылі і перажылі. У межах нашага праекта было праведзена шмат навукова-практычных канферэнцый, ладзіліся акцыі памяці, сустрэчы пакаленняў у розных раёнах, на якія запрашалі жыхароў спаленых вёсак і давалі магчымасць расказаць пра тое, што яны перажылі. Аднак мы разумелі, што патрэбна праграма і для душы — менавіта таму разам аб'ездзілі літаральна ўсю Беларусь, наведалі самыя прыгожыя гісторыка-культурныя помнікі.

Выратаваныя жыхары спаленых вёсак не маюць афіцыйнага статусу ахвяр вайны, не ўдзельнічалі ні ў якіх гуманітарных праграмах, не атрымлівалі выплат, нават не фігуруюць у гістарычнай памяці Германіі як ахвяры нацызму...

Да нас прыязджалі журналісты з 10-ці найбуйнейшых нямецкіх выданняў, якія азнаёміліся з праектам. Пасля іх публікацый у сваёй прэсе пра жыхароў спаленых беларускіх вёсак даведаліся ў нямецкай арганізацыі «Кантакты», якая займаецца дапамогай ахвярам нацызму. У выніку 550 жыхароў Верхнядзвінскага раёна, як самага пацярпелага ў гады вайны, атрымалі кампенсацыйныя выплаты. Але галоўнае — кожнаму з іх нямецкі бок даслаў лісты са словамі афіцыйнага прабачэння — як знак прызнання адказнасці за злачынствы нацыстаў у гады Вялікай Айчыннай вайны...

«Гэта сотні, тысячы і мільёны людзей, якія пацярпелі»

Аляксандр Каваленя: — Праект «Павышэнне статусу выратаваных жыхароў спаленых беларускіх вёсак» дапамагае развеяць міфы, якія існуюць у гісторыі адносна Вялікай Айчыннай вайны і нават тыражуюцца сёння. Тое, што засведчылі ўдзельнікі даўніх падзей, не падробіш і не падтасуеш.

Тэма вайны — вечная тэма. У нас у яе рэчышчы робіцца вельмі шмат (кажу гэта, ведаючы тое, што адбываецца ў іншых краінах СНД). У нас 8,5 тысячы помнікаў, з іх каля 6-ці тысяч прысвечана Другой сусветнай вайне. Большасць з іх належным чынам даглядаецца — як педагог хачу заўважыць, што выхаванне моладзі адбываецца праз удзел у канкрэтных справах, у тым ліку такіх.

Наша сустрэча набывае асаблівую актуальнасць сёння, калі такія падзеі адбываюцца ва Украіне: пажарышча вайны разгарнулася ў цэнтры славянскага свету. Сёння брат забівае брата, славянін — славяніна. Таму мы павінны не толькі гаварыць пра Вялікую Айчынную вайну, але і прыцягваць да гэтай працы падрастаючае пакаленне. Да таго ж трэба прыйсці да пэўных навуковых высноў: падлічыць, сабраць разам усе звесткі. Сёння многае ўжо страчана з успамінамі людзей, якіх не вярнуць. Аднак тое, што яшчэ захавалася і што можна сабраць, трэба захоўваць, у тым ліку ў школьных музеях — і менавіта на гэтым выхоўваць падрастаючыя пакаленні.

Уладзімір Кузьменка: — Сёння няма ніякай чорнай юбілейнай даты, аднак мы звярнуліся да такой тэмы. Я лічу, гэта вельмі правільна. Варта яшчэ і яшчэ ўзгадваць пра палітыку генацыду. Бо фактычна ўся вясковая мясцовасць Беларусі — гэта спаленыя вёскі і партызанскія зоны. Гэта сотні, тысячы і мільёны людзей, якія пацярпелі. У сувязі з падзеямі ва Украіне трэба зноў вяртацца да генацыду — як гарадскога, так і вясковага; як яўрэяў, так і беларусаў, рускіх, украінцаў. Трэба выносіць на свет палітыку калабарацыяністаў. З-за трагедыі, якую мы сёння назіраем у нашых суседзяў, гісторыя Вялікай Айчыннай вайны набывае асаблівае значэнне. На зверствы асобных падраздзяленняў і людзей, якія жылі ў той час, часам падобны дзеянні некаторых нашых сучаснікаў. Трэба нагадаць, што мэтанакіраваная палітыка генацыду праводзілася ад самага пачатку Вялікай Айчыннай вайны і была закладзена ў генеральны план нямецкага камандавання...

Галоўнае, мы не пасварыліся з «нефармальнымі гісторыкамі»

Аляксандр Каваленя: — У Акадэміі навук за пасляваенны час выдалі каля 11 тысяч публікацый, у тым ліку 146-томную кнігу «Памяць» — аналагаў такой кнігі няма ні ў адной краіне. Таксама трохтомнік партызанскага руху. Сёлета ўпершыню, разам з Расіяй, выдалі кнігу на 900 старонак пра вызваленне Беларусі. Гніламёдаў напісаў раман «Вайна», у якім апісваюцца падзеі, што адбываліся ў Заходняй Беларусі. Варанкова напісала кнігу пра Мінск 1941 — 1944 гадоў. Фактычна мы стварылі канцэпцыю музея Вялікай Айчыннай вайны. Вялікую працу мы праводзім па выданні дакументаў. На дзяржаўным узроўні быў створаны і падрыхтаваны падручнік «Вялікая Айчынная вайна». Да мяне звяртаюцца з інстытутаў Саюзнай дзяржавы як да аднаго з кіраўнікоў праекта, каб зрабіць такі падручнік для краін СНД.

Застаецца шмат праблем, вырашэнне якіх не ад нас залежыць, аднак галоўнае, каб мы ніколі не забывалі пра гэту трагічную тэму. У нас многа і так званых «нефармальных гісторыкаў», аднак надзвычай важна, што, у адрозненне ад іншых краін, мы не пасварыліся.

Анатоль Крыварот: — Лічу, што нам і надалей трэба працаваць па выяўленні новых звестак. Я прааналізаваў некалькі кніг «Памяць» і вось да якіх высноў прыйшоў. У адным толькі Барысаўскім раёне гітлераўскімі акупантамі былі разбураны 82 вёскі, з іх у 71-й былі спалены ўсе двары. 11 вёсак так і не вернуты да жыцця. У вёсцы Валокі знішчана 314 жыхароў, але да гэтага часу прозвішчы 176-ці не ўстаноўлены. Пасёлак Люцецкі, у якім былі знішчаны 134 жыхары, так і не быў адноўлены пасля вайны, а прозвішчы 100 жыхароў не ўстаноўлены. Вёска Разліццё — імёны 43 ахвяр з 200 забітых не ўстаноўлены. У гэтым і ёсць трагедыя. Правільна сказаў Аляксандр Каваленя, што час ужо ўпушчаны. Аднак мы павінны зрабіць усё магчымае, каб запоўніць гэтыя белыя плямы. З дапамогай мясцовых краязнаўцаў, архіўных кніг сельсаветаў, архівістаў, гісторыкаў. Гэта вялізны пласт работы, аднак яго трэба падымаць.

«Было сумна ў новым музеі бачыць старыя звесткі»

Вячаслаў Селяменеў: — Было сумна ў новым музеі Вялікай Айчыннай вайны бачыць статыстыку па спаленых вёсках, падрыхтаваную на падставе выданняў 1984 года. Гэтыя спісы былі перавыдадзены ўжо ў 1995 годзе Інстытутам справаводства і архіўнай справы. І там лічба — 5454 вёскі, спаленыя з жыхарамі або часткай жыхароў. Паводле новых звестак — яшчэ на 200 вёсак больш. А ў музеі па-ранейшаму фігуруе старая лічба. Сёння створана электронная база, у якой ужо налічваецца 8706 вёсак, спаленых цалкам або часткова. Аднак і гэта не поўныя звесткі.

Праблемай з'яўляецца і тое, што значная частка навуковай працы не фінансуецца і вядзецца на грамадскіх пачатках, таму няма магчымасці наведаць усе архівы і прааналізаваць нават тую вялізную інфармацыю, якую мы ўжо маем. Часам сустракаецца і такое, што тыя вёскі, якія ўвекавечаны ў Хатыні, насамрэч спалены не былі. Таму ўсё трэба правяраць. Сёння наспела неабходнасць падрыхтаваць паўнавартасны навуковы праект па спаленых вёсках, сабраць разам усе звесткі, выпрацаваць агульную методыку, усё падлічыць.

Артур Зельскі: — Калі казаць пра музей Вялікай Айчыннай вайны, то, прыходзячы туды са сваім старэйшым сынам, я вельмі хацеў бы бачыць не толькі агульнавядомых герояў, але і імёны сваіх дзядоў. Няхай гэта будзе агульны інтэрактыўны экран, але я хацеў бы там бачыць сваіх. Бо не на чужых прыкладах, а праз сваю ўласную сям'ю выхоўваецца патрыятызм, і гэта мае сапраўдны эфект.

Дарэчы, хачу адзначыць, што мемарыяльны комплекс «Хатынь» сёння найбольш наведваюць сем'і. З гэтага вынікае, што асноўнае патрыятычнае выхаванне адбываецца ў сям'і.

«Іх лісты не будуць апублікаваны і прачытаны»

Антон Бубала: — Сёння ўжо не 9,5 тысячы жыхароў спаленых вёсак жывыя, бо фактычна кожны тыдзень хтосьці з іх памірае... Але ім важныя не грашовыя выплаты, а каб хтосьці іх пачуў, каб яны маглі патлумачыць наступным пакаленням, чаму беларусы пастаянна кажуць: «Абы не было вайны» — настолькі выпакутаваная гэтая фраза. І яны могуць даць адчуць яе глыбінны сэнс сваімі сведчаннямі.

Калі выпускалі кнігу «Хатынскі некропаль», нам трэба было сабраць успаміны ацалелых людзей з тых вёсак, якія ўвекавечаны ў мемарыяле. Мы зрабілі гэта, аднак застаўся спіс тых, хто таксама са спаленых, неадноўленых вёсак, але іх назвы не пазначаны ў Хатыні, таму іх сведчанні не былі выкарыстаныя... Сёння рыхтуецца выданне з успамінамі людзей са спаленых, але адноўленых вёсак, таксама там увекавечаных. Зноў застаецца 150 вёсак, дзе жылі такія ж самыя людзі, аднак іх лісты не будуць апублікаваны і прачытаны, бо іх назваў няма ў мемарыяле. Гэтыя вёскі ўсё-такі не забытыя, аднак трэба спрабаваць і іх неяк увекавечыць.

Аляксандр Каваленя: — Я згодзен, што трэба дакладна высвятляць усе лічбы. Аднак статыстыка не кранае душу чалавека. У грамадстве павінна стварацца думка, што слязінка нават аднаго бязвіннага дзіцяці — гэта ўжо трагедыя. Тады мы будзем людзьмі звацца. Таму трэба мяняць душу і менталітэт. І тое што сёння тыражуецца на тэлебачанні — забойствы, гвалт, шматлікія войны — усё гэта прыніжае кошт чалавечага жыцця. Адбылася дэвальвацыя духоўных каштоўнасцяў. Таму наша сённяшняя сустрэча вельмі актуальная. Трэба, каб трагедыі Асвеі і Верхнядзвінска прайшлі праз сэрцы маладых людзей.

«Шэрае неба, пранізлівая цішыня. Па скуры ішоў мароз»

Алена Жураўская: — За ўсю моладзь я казаць не магу. Аднак у якасці прыкладу хачу расказаць пра студэнтаў педагагічнага ўніверсітэта. Ужо на працягу 50 гадоў у нас існуе праект па грамадзянска-патрыятычным выхаванні моладзі пад назвай «Зорны паход» — па месцах баявой і вайсковай славы беларускага народа. Нашы студэнты разам з выкладчыкамі адпраўляюцца ў розныя раёны Беларусі, знаёмяцца з гісторыяй гэтага краю, па магчымасці сустракаюцца з ветэранамі, слухаюць іх аповеды. У маладых людзей, якія з намі едуць, я ўпэўнена, адбываецца істотная пераацэнка каштоўнасцяў. Яны пачынаюць разумець, што жыццё — гэта тое, за што сапраўды варта трымацца. Калі будзеш годным грамадзянінам, атрымаеш добрую адукацыю, зможам зрабіць усё, каб чарговай вайны не было.

Аляксандр Каваленя: — Дарэчы, я з'яўляюся адным з «прадуктаў» «Зорных паходаў», я стаяў ля іх вытокаў. Падзеі ўспрымаюцца зусім іначай, калі сам ходзіш па месцах баёў, трапляеш у зямлянкі. Я сем гадоў запар хадзіў у «Зорныя паходы». Вельмі добра, што педагагічны ўніверсітэт падтрымлівае гэтую традыцыю. Аднак раней прыйдзеш у вёску — і можаш сустрэць там 15-20 ветэранаў. Цяпер іх адзінкі...

Алена Жураўская: — Хачу дадаць, што нашы маршруты часта праходзяць праз спаленыя вёскі. Летась адзін з «зорных» атрадаў трапіў у Слуцкі раён, і мы наведалі мемарыяльны комплекс, усталяваны на тым месцы, дзе раней знаходзілася вёска Пераходы. Было холадна, бо паходы звычайна ладзяцца зімой. Над галавой навісала шэрае неба, навокал — пранізлівая цішыня. Калі студэнтам расказвалі, што тут стаяла спаленая вёска, што 116 людзей згарэлі жыўцом, што ёсць 24 магілы, па іх скуры ішоў мароз. На тварах маладых людзей было напісана, што яны быццам самі ўсё гэта пражываюць...

Пасля мы адпраўляемся ў школу, праводзім прафарыентацыйную работу, спартыўныя мерапрыемствы, аднак відаць, што ў галовах моладзі працягваецца працэс пераасэнсавання. Яны іначай пачынаюць успрымаць мірнае неба над галавой і разумеюць, што гэта не проста словы. У кожнай беларускай сям'і ёсць або сведкі той вайны (дзяды, прадзеды), або проста штосьці перадаецца адно аднаму, таму моладзь ведае і памятае гэту трагедыю. Я бачу, што калі ім стварыць адпаведныя ўмовы, мы падрыхтуем добрых настаўнікаў, сапраўдных патрыётаў.

На жаль, не так шмат застаецца людзей, з якімі можна пагутарыць, ветэранаў. Таму мы таксама вядзём свае запісы. Няхай яны не маюць вялікага маштабу, мы іх не публікуем, аднак у кожным атрадзе ёсць летапіс падзей таго раёна, у які яны трапляюць. Мы ўсё гэта збіраем, а пасля ўжо нашы выпускнікі могуць выкарыстоўваць гэта на сваіх уроках.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

P.S. *Калі падсумаваць тое, што гаварылася на «круглым стале», можна вылучыць асноўныя напрамкі далейшай працы. Пакуль жывыя сведкі вайны, ацалелыя жыхары спаленых вёсак, ім, самае галоўнае, трэба даць магчымасць выказацца, данесці да сучасных людзей трагедыю, якую ім давялося перажыць. Неабходна грунтоўнае навуковае даследаванне па тэме спаленых вёсак, бо ёсць шмат разрозненай інфармацыі, атрыманай рознымі людзьмі, аднак разам яна пакуль так і не была сабрана. Існуе патрэба ў абнаўленні звестак у дзяржаўным мемарыяльным комплексе «Хатынь» і новым музеі Вялікай Айчыннай вайны (важна, каб у «Хатынь» нарэшце пачаў заязджаць рэйсавы аўтобус!). Шмат спаленых вёсак дагэтуль не ўвекавечаны, не ўсе імёны іх жыхароў устаноўлены, таму варта працягваць пошук звестак і мемарыялізацыю.*

■ Неасабісты суб'ектыў

УРОКІ АД УРОЧЫШЧАЎ

Унікальныя назвы на мяжы знікнення. Калі не выратуем іх мы — нашчадкам не будзе чаго ратаваць

Грыбоў у гэтым цёплым вільготным верасні — хоць касой касі. Маці кажа, у вёсцы нясуць адусюль: і з-за Першага мосціка, і з Падзяровак, і з Гораў, і з Галабурдаў. І нават у Бортніках, дзе паўсюль халодныя крыніцы, сёлета таксама падасінавікі ды чашчэвікі параслі. А сусед з Яцаўкі штук пад дзвесце баравікоў прынёс...

На выхадныя абавязкова паеду туды. Не дзеля грыбоў: іх ужо — і сушаных, і кансерваваных — дай Божа здароўя за зіму з'есці. Дзеля сонечных промняў у бярозавых галінках, дзеля водару стомленай травы, дзеля дзіцячай шалёнай радасці, якую адчуваеш кожны раз, калі між дрэў заўважыш крамяны капялюш баравіка ці цэлую сям'ю рудаватых апенек... Яшчэ не ведаю, куды менавіта пайду: на Круглаўку, на Гарэлае балота, а можа, на Палосы. Але дакладна ведаю іншае: без гэтых родных назваў, якія з першых дзён жыцця былі і застаюцца неад'емнай яго часткай, уражанні і адчуванні будуць зусім не тыя — быццам і не мае, а падгледжаныя ў нейкай чужой біяграфіі.

Я пра іх, мясцовыя назвы ўрочышчаў, перад тым, як сесці пісаць, гаварыла са сваімі калегамі, якія нарадзіліся ў розных кутках нашай краіны. Атрымалася тое, што і патрабавалася даказаць: у кожнага ў памяці гэтыя назвы свае — часам дзіўныя, часам смешныя, але галоўнае — адмысловыя, якіх няма больш нідзе. Сапраўдная скарбонка роднай мовы, з якой разам з цікавымі словамі выглядваюць і гісторыя, і геаграфія, і людзі, якія ўжо даўно аджылі свой век на гэтай зямлі, але ж калісьці пакінулі на ёй свой след. А яшчэ гэта скарбонка нікім асабліва не адкрытая і не вывучаная. Бо (даруйце мне, шаноўныя мовазнаўцы, калі памыляюся), колькі гадоў сур'ёзна, хоць і хутчэй на аматарскім узроўні займаючыся вывучэннем тапонімаў, я нідзе не сустрэла хоць якога-кольвек даследавання пра назвы ўрочышчаў. Няма іх і ў кнігах «Памяць», што выдаваліся па раёнах, не даводзілася сустракаць і на самых падрабязных картах. Вёскі, нават самыя маленькія, нават тыя, на былых вуліцах якіх ужо падрастаюць маладыя хвойкі, а пад праваленымі дахамі лісы выводзяць дзіцянят, пакінулі свае імёны ў дакументах, архівах, на старых картах ды планах. Рэчкі і балоты, нават перасохлыя ды высушаныя, таксама дзесьці на тых жа картах зафіксаваныя. А вось назвы ўрочышчаў (паняцце гэта, паводле тлумачальнага слоўніка, азначае мясціну, якая нечым адрозніваецца ад навакольля: напрыклад, лясок сярод поля ці, наадварот, паляна ў лясным гушчары) застаюцца толькі ў памяці месцічаў. Пакуль гэтыя месцічы хочуць іх помніць. Пакуль жывуць там або пакуль ім ёсць да каго туды прыязджаць.

Назвы на мяжы вымірання. Назвы, шмат з якіх ужо дакладна незваротна страчаныя. Страціла мова, страцілі ўсе мы. Кавалачкі малой радзімы, з якіх і складаецца Айчына вялікая, з якіх, можа, і пачынаецца тая славутая нацыянальная ідэя, аб вытоках і сутнасці якой ужо каторы год натхнёна спрачаемся. Назвы, якія яшчэ можна выратаваць ад забыцця...

Не здзіўляйцеся, але да ўсіх гэтых, часам, можа, нават празмерна пафасных, але абсалютна шчырых думак і разважанняў мяне падштурхнулі людзі, ад тапанімікі і мовазнаўства вельмі далёкія — леснікі... Дакладней, спецыялісты аднаго асобна ўзятага лясніцтва на Гомельшчыне — Чыркавіцкага, што ў падпарадкаванні Светлагорскага лясгаса. Тамтэйшыя рупліўцы на чале з ляснічым Мікалаем Гадлеўскім стварылі ўнікальную карту тэрыторыі, за якую адказваюць. На ёй — вёскі, рэкі, балоты і — урочышчы. Карта, зведсткі для якой збіралі два гады, размаўляючы са старажыламі, перапраўляючы сведчанні, атрымалася сапраўды адмысловая. Намаляваная (ад рукі, але вельмі прафесійна!) на вялізным ватмане, аздобленая выявамі звяроў, якія ў той ці іншай мясціне часта сустракаюцца. Але галоўнае — на ёй запісаны і ўжо дакладна не знікнуць нікуды ні Ульянін Дуб, ні Мядзведжая Галава, ні Бадулаева Валока, ні Воўчыя Ямы, ні Бабровая Даліна, ні Барбусаў Алес, ні Конская Старана, ні Красная Карма, ні Клемены Лес, ні Быстрыца, ні Карпаты... Ні яшчэ дзясятка з паўтара назваў урочышчаў. Карта вісіць у кабінеце ляснічага, а яе копія — на двары, дзе нярэдка бываюць і турысты, і паляўнічыя. Карыстаецца нязменнай папулярнасцю ўсіх наведвальнікаў, гавораць у лясніцтве. Яно і не дзіва: спыніўшыся проста дзеля таго, каб пацікавіцца, што ж там намалявана, ужо не можаш ад яе адарвацца, з ашаломленай усмешкай чытаючы ўсё новыя дзіўныя назвы і спрабуючы адгадаць, што ж было ў тым месцы, на якім яны з'явіліся.

А вы ўявіце, якая найцікавейшая і найбагацейшая палітра родных назваў атрымалася б, калі б вось так — па ўсёй краіне! Безумоўна, справа гэта не з лёгкіх — сабраць зведсткі пра мясціны, ад якіх засталіся адны найменні, дый то нярэдка толькі ва ўспамінах старых ужо людзей. Але ж цікавая: колькі гісторый ды баек будзе пачута, колькі новых штрыхоў і адценняў з'явіцца ў летапісе той ці іншай мясцовасці! Колькі слоў — забытых, а то і ўвогуле ніколі не чутых, у скарбонку мовы будзе пакладзена. Галоўнае — пачаць, з любоўю і зацікаўленасцю. Род заняткаў тут абсалютна няважны — прыклад Чыркавіцкага лясніцтва таму яскравае сведчанне. Думаю, вялікі плён быў бы тут ад школьнікаў, якіх, несумненна, трэба ў такой даследчыцкай працы зацікавіць, не ператварыць гэта ў чарговую «абавязалаўку».

Каму і дзеля чаго гэта патрэбна? Нам усім. Каб жыць сваім жыццём, а не ўрыўкамі чужой біяграфіі.

Алена ЛЯЎКОВІЧ

■ Медыяпрастора

ПАДАРУНАК АД РАДЫЁ «МІР»

У гонар Дня горада і пачатку вяшчання радыё «Мір» у Гомелі ўся «мірная» каманда рыхтуе для гамяльчан вялікі падарунак — дыскатэку ад любімага радыё!

Брэст	106.6 FM
Віцебск	101.8 FM
Мінск	107.1 FM
Гродна	104.2 FM
Магілёў	107.8 FM
Бабруйск	103.6 FM
Баранавічы	98.4 FM
Салігорск	104.3 FM
Пінск	103.2 FM

20 верасня каманда радыё «Мір» адправіцца ў Гомель, каб павіншаваць жыхароў з Днём горада. У 20:00 на пляцоўцы каля Лядовага палаца пачнецца святочная дыскатэка. Вядучымі мерапрыемства стануць вядомыя дыджэі — Каця Пытлева і Каця Іўліева. Разам з камандай «Міра» прыедуць і вядомыя артысты — Вольга Барабаншчыкава, Віталь Варанко, гурт Topless і Ларыса Грыбалёва.

Гэта будзе незабыўнае свята з розыгрышамі, падарункамі і сюрпрызамі. Прыходзьце! Будзе па-сапраўднаму крута!

Радыё «Мір» — сустрэнем свята разам!

КНІГА — ЦІКАВЫ ПРАДМЕТ ДЛЯ РАЗМОВЫ

Міжнародны дабрачынны фонд дапамогі дзецям «Шанц», інтэрнэт-крама «Куфэрак дзіцячых кніг» і літаратурны клуб «Куфэрак» запускаюць дабрачынны праект «Чалавек чытае».

Праект уяўляе сабой шэсць сустрэч з вядомымі таленавітымі людзьмі, якія рэалізавалі сябе ў любімай справе. Асноўная тэма кожнай — кнігі, любімыя і нелюбімыя, роля кніг у жыцці і кар'еры госця. Першы госць праекта — Тамара Лісіцкая. Месца сустрэчы 23 верасня — карчма Старавіленская (вул. Старавіленская, 2).

Уваходным білетам для наведвальнікаў стане квітанцыя аб пералічэнні імі сродкаў на дабрачынны рахунак фонду дапамогі дзецям «Шанц». Усе рэквізіты можна знайсці на сайце фонду http://www.chance.by. Аплата ажыццяўляецца любым зручным спосабам і ў любым памеры, якія здаюцца прымальнымі для ўдзельніка дабрачыннай акцыі.

Надзея НІКАЛАЕВА.

■ Сезон

ГУСІ ЧАКАЦЬ НЕ БУДУЦЬ

З трэцяй суботы верасня, якая сёлета прыпадае на 20-е чысло, і па другую нядзелю снежня (14-е чысло) у краіне будзе адкрыта паляванне на гусей — белалобага і гуменніка, шэрага, а таксама на канадскую казарку.

— Здабываць можна птушку любога полу і ўзросту, — нагадаў **старшы дзяржаўны інспектар Мінскай абласной інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету Вадзім ВАРАБЕЙ.** — Дазваляецца паляванне ў светлы час сутак зброевым спосабам з засады, з падыходу, з пад'езду з маламерных суднаў. У апошнім выпадку — без рухавіка або з непрацуючым рухавіком. Выкарыстоўваць дазваляецца гладкаствольную паляўнічую зброю і патроны са шротам. Можна выкарыстоўваць усе пароды паляўнічых сабак, акрамя ганчакоў і выжлаў. Ахвотныя могуць паляваць і бяззброевым спосабам — з выкарыстаннем лоўчых птушак.

Сяргей РАСОЛЬКА

■

■ Крымінал, здарэнні

ПАДТРЫМКА... БЕСГАСПАДАРЧАСЦІ

Факты неэфектыўнага выкарыстання бюджэтных сродкаў выяўлены Камітэтам дзяржкантролю Гродзенскай вобласці ў ходзе аналізу выканання дзяржаўнай комплекснай праграмы развіцця бульбаводства, агародніцтва і пладаводства.

У 2005 годзе на ўмацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы СВК «Жукоўшчына» Дзятлаўскага раёна выдзелілі зваротную бюджэтную пазыку на набыццё камбінаванага агрэгата для сяўбы насення агароднінных культур коштам 25 мільёнаў рублёў. Аднак ужо тры гады кааператыў гэтую тэхніку не эксплуатуе з-за адсутнасці насеннепровадаў.

У тым жа 2005 годзе дзяржава фінансава падтрымала і племзавод «Рось» Ваўкавыскага раёна, які за грошы абласнога бюджэту набыў у германскай фірмы машынакамплект мабільнай дажджавальнай устаноўкі коштам 11550 еўра. А яшчэ 2800 еўра затрацілі на пакупку трактарнага помпавага агрэгата. Якая ж аддача? Гэтае абсталяванне па прычыне яго некамплектнасці (адсутнічаюць воданапорныя паліваючыя рукавы) прадпрыемствам не выкарыстоўваецца. Акрамя таго, выяўлены парушэнні працэдуры дзяржаўных закупак.

Матэрыялы праверак Камітэт дзяржкантролю перадаў у праваахоўныя органы для прававой ацэнкі дзеянняў службовых асоб.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

КАДЭТ ДАПАМОГ ЗАТРЫМАЦЬ ЗЛАЧЫНЦУ

У выхадны дзень выхаванец Мінскага гарадскога кадэцкага вучылішча №1 імя М.В.Фрунзэ разам з прыяцелем ішоў у краму, калі ўбачыў на вуліцы мужчыну, які бег з сумкай, а яго з крыкамі «Дапамажыце, злодзей!» пераследаваў хлопец.

Кадэт кінуўся на дапамогу і разам з тым самым хлопцам яны дагналі зламысніка, які, уцякаючы, кінуў сумку і пералез праз агароджу дзіцячага садка. Тут маладыя людзі і ўтрымлівалі зладзюжку да прыбыцця міліцыянераў.

Як высветлілася, хлопец, што бег за мужчынам, убачыў у акно, як той пры дапамозе інструмента спрабуе перакусіць трос веласіпеднага замка, якім двухколавы транспарт быў прыкаваны да агароджы. Вядома, гаспадар веласіпеда кінуўся абаранаць сваю маёмасць. У кінутай невядомым сумцы, як паведамілі ў Цэнтральным РУУС г.Мінска, былі знойдзены рэжучы інструмент, пальчаткі і скотч.

Юнаму кадэту за дапамогу ў затрыманні 38-гадовага раней судзімага мінчаніна было ўручана падзячнае пісьмо ад раённага ўпраўлення ўнутраных спраў, спартыўны інвентар і канцылярскія прылады.

Сяргей РАСОЛЬКА.

БРАСТАЎЧАНЕ ВЯРТАЮЦЦА З ЗАРАБОТКАЎ З ФАЛЬШЫВЫМІ ГРАШЫМА

Як паведамілі ў прэс-службе Брэсцкай абласной УУС, пачасціліся выпадкі, калі людзі прыязджаюць з заработкаў у Расіі або іншых краінах і прад'яўляюць у банк для абмену фальшывыя замежныя грошы. Днямі гэта здарылася з 53-гадовым пінчанінам. Непрацуючы жыхар райцэнтра хацеў памяняць купюру вартасцю 5000 рублёў Цэнтральнага Банка Расіі. Але касір засумнявалася ў сапраўднасці грошай. Праверка паказала, што купюра выраблена спосабам кропельна-струменнага друку. Грамадзянін патлумачыў, што купюру атрымаў у Расійскай Федэрацыі і не падазраваў, што яна фальшывая.

Паводле інфармацыі міліцыі, сёлета на тэрыторыю вобласці было ўвезена 30 падробных купюр з Расіі, 7 — з Украіны, 6 — з Польшчы. Таму праваахоўнікі папярэджваюць людзей, якія часта бываюць альбо працуюць у суседніх краінах: атрымліваць ці абменьваць грошы за мяжой трэба ў афіцыйных установах. Тады ўдасца пазбегнуць непрыемнасцяў на радзіме.

Яна СВЕТАВА.

ЗАГАРЭЛІСЯ ЛЕТНІЯ ДОМІКІ ДЛЯ ЦЯЛЯТ...

У Жлобінскім раёне на пажары загінула 26 цялят, яшчэ 105 былі эвакуіраваны.

«Палыхнула» ў вёсцы Малевічы а палове шостай вечара: заняліся летнія домікі для ўтрымання цялят на адкрытым паветры, што належалі сельскагаспадарчаму ўнітарнаму прадпрыемству «Папаратнае». На момант пажару ў іх знаходзілася 131 цяля ўзростам ад месяца да трох. Работнікі прадпрыемства да прыезду выратавальнікаў эвакуіравалі і размясцілі ў суседнім цялятніку 105 жывёл. Летнія домікі для цялят размяшчаліся на адкрытай пляцоўцы прыкладна па 50 штук у адным радзе, яны не былі падключаны да электрычнасці. Паводле інфармацыі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, у выніку пажару першы рад домікаў быў знішчаны, у другім пашкоджана яшчэ каля дзесяці, 26 цялят загінулі. Прычына пажару высвятляецца.

ТРАПІЛІ Ў «ПАЛОН» ДА ЛІФТА

Ранкам сталічных выратавальнікаў патурбавалі жыльцы 16-павярховага жылога дома па вуліцы В. Харужай: у адным з пад'ездаў у ліфце аказаліся зачыненымі дзве жанчыны, да таго ж у кабіне назіралася задымленне.

Як стала вядома пазней, на тэхнічным паверсе адбылося загаранне электраправодкі. Ліфт знаходзіўся на ўзроўні другога паверха. Работнікі МНС перадалі дзвюм жанчынам 1968 і 1941 гадоў нараджэння спецыяльныя маскі для дыхання, пасля чаго паднялі кабіну да трэцяга паверха і адчынілі дзверы. Пасля агляду ўрачамі брыгады хуткай медыцынскай дапамогі жанчын адпусцілі: у шпіталізацыі яны патрэбы не мелі.

Сяргей РАСОЛЬКА

■

■ Падрабязнасці

«ПРЫВІТАННЕ» З 90-х

Злачынная група жорстка збіла і абрабавала бізнесмена ў Чавускім раёне

Пра гэта паведаміў карэспандэнту БЕЛТА намеснік начальніка крымінальнага вышуку крымінальнай міліцыі УУС Магілёўскага аблвыканкама Алег ЧАРНОЎ.

29 жніўня гэтага года ў дзяжурную часць УУС Магілёўскага аблвыканкама паступіла паведамленне аб разбойным нападзе на жыхара вёскі Хацкавічы Чавускага раёна. На месцы здарэння супрацоўнікі праваахоўных органаў і Следчага камітэта высветлілі, што за домам пацярпелага злачынцы вялі назіранне. У ноч з 28 на 29 жніўня мужчына выехаў з дома на машыне і на трэцім кіламетры дарогі трапіў у засаду. Шлях быў перагароджаны так званай гірляндай — вяроўкай, на якой віселі пластмасавыя бутэлькі, абгорнутыя фольгай. Такая перашкода ў начны час добра адбівае святло фар аўтамабіля, пазбаўляючы кіроўцу магчымасці як след бачыць дарогу. Калі мужчына спыніўся і паспрабаваў зняць гірлянду, на яго напалі.

Выкарыстоўваючы біту і траўматычную зброю, злачынцы нанеслі яму цяжкія цялесныя пашкоджанні: у пацярпелага быў зафіксаваны пералом сківіцы і пранікальныя раненні ног. Затым мужчыну звязалі і засунулі ў яго ж аўтамабіль. Далей злачынцы накіраваліся да дома пацярпелага і праніклі туды, выкарыстоўваючы ключы гаспадара. Выкраўшы значную суму грошай — долары і расійскія рублі на Br167 млн — схаваліся, пакінуўшы мужчыну звязаным у доме, дзе яго знайшлі сваякі.

Па гарачых слядах на чацвёртыя суткі ўдалося вылічыць тых, хто нападаў, і затрымаць іх. Спецыялісты УУС і Следчага камітэта правялі больш за 10 вобыскаў, дзякуючы якім былі знойдзены маскі, траўматычны і пнеўматычны пісталеты, скотч, абутак, якія выкарыстоўваліся падчас здзяйснення злачынства. Была канфіскавана практычна ўся сума выкрадзеных грошай, якія пасля былі вернуты ўладальніку.

Падазраваныя, узрост якіх ад 23 да 30 гадоў, знаходзяцца ў следчым ізалятары. Адзін з іх ужо быў асуджаны за крадзеж, астатнія ні разу не прыцягваліся да крымінальнай адказнасці. «Выпадак, які адбыўся ў Чавускім раёне, — адзінкавы, аналагічных не фіксавалася, — адзначыў Алег Чарноў. — Супрацоўнікі органаў правапарадку спрацавалі хутка і якасна, выключыўшы здзяйсненне паўторных нападаў. Чарноў дадаў, што пацярпелы быў зарэгістраваны ў якасці індывідуальнага прадпрымальніка, займаўся гадаваннем жывёлы і продажам яе ў Расійскую Федэрацыю. Бізнес быў добра пастаўлены, заробкі адпаведныя. У ноч нападу мужчына якраз вёз чарговую партыю мяса для рэалізацыі ў Смаленску.

Следчае ўпраўленне завяло крымінальныя справы за разбой з прымяненнем гвалту, угону і выкрадання чалавека.

Вольга ЕМЯЛЬЯНАВА

■

■ Бяспека на дарозе

ДАСТАЛІ З САЛОНА ПЯЦЬ ЧАЛАВЕК

Пра аварыю на вуліцы Зарэчнай у Гродне выратавальнікам ранкам паведаміў відавочца здарэння: маюцца пацярпелыя, якіх заблакіравала ў аўтамабілі.

На месцы высветлілася, што «Аўдзі А4» перакулілася ў кювет. Выратавальнікі дасталі з салона пяць чалавек — кіроўцу і чатырох пасажыраў. Яны былі шпіталізаваны з траўмамі рознай ступені цяжару.

СУТЫКНУЛІСЯ ДВА ТАКСІ І ЯШЧЭ ЛЕГКАВІК

У Мінску выратавальнікі дэблакіравалі кіроўцу таксі, які сутыкнуўся з маршруткай і яшчэ адным легкавым аўтамабілем.

Здарэнне адбылося на вуліцы Маскоўскай а палове пятай вечара. Работнікаў МНС выклікалі відавочцы дарожна-транспартнага здарэння. На месцы высветлілася, што сутыкнуліся легкавы аўтамабіль таксі «Аўдзі А6», аўтамабіль «Хендай Сантафе» і маршрутнае таксі «Мерседэс Спрынтар». Да прыбыцця выратавальнікаў салон таксі самастойна пакінула 28-гадовая жанчына з сынам 2014 года нараджэння. Іх шпіталізавалі з чэрапна-мазгавымі траўмамі лёгкай ступені. У салоне маршрутнага таксі знаходзіліся пяць пасажыраў, яны не пацярпелі. Работнікі МНС пры дапамозе гідраўлічнага інструмента дэблакіравалі кіроўцу аўтамабіля таксі «Аўдзі А6». Ён атрымаў траўмы рознай ступені цяжару.

КІРОЎЦУ ЗАБІЛА ТОКАМ

У дарожна-транспартным здарэнні ў Мінскім раёне загінуў 23-гадовы кіроўца грузавіка.

Як паведамілі ў Мінскім абласным упраўленні МНС, вадзіцель самазвала «МАЗ» ехаў па кукурузным полі паблізу вёскі Клюі і збіў жалезабетонную апору лініі электраперадач. У выніку наезду на провад адбылося загаранне двух пакрышак аўтамабіля з левага боку.

Сяргей РАСОЛЬКА

■

Уважаемые акционеры открытого акционерного общества
«Дорожно-строительный трест № 1, г. Витебск»
29 сентября 2014 года в 15.00
СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
открытого акционерного общества
«Дорожно-строительный трест № 1, г. Витебск».
Собрание пройдет по адресу Общества:
г. Витебск, ул. Суворова, 16, актовый зал.

Повестка дня собрания:
1. О признании и утверждении результатов проведения закрытой подписки.
2. Об увеличении уставного фонда Общества.
3. О принятии и утверждении решения о дополнительном выпуске акций Общества.
5. О внесении изменений в устав Общества.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Витебск, ул. Суворова,16 (наблюдательный совет), с 22 по 26 сентября 2014 г. (время работы с 8.30 до 17.30), либо 29 сентября 2014 года по месту проведения собрания тел. 37 45 66.
Регистрация участников собрания с 14.00 до 14.45 по месту проведения собрания.
Реестр владельцев ценных бумаг и список лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров, составлен по состоянию на 19 сентября 2014 г.
Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.
Наблюдательный совет.
УНП 300000398

Утерянный филиалом Белгосстраха по г. Минску бланк полиса по обязательному страхованию гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории Республики Беларусь серии ВР № 3709986 **считать недействительным.**
УНП 100122726

Куплю любое авто. 8 029 6510099 Велком, 8 029 7918210 МТС

В связи с поступлением заявления о признании безвестно отсутствующим КАЗАЕВА Ахматжона Азизовича, 13 ноября 1962 года рождения, уроженца с. Кизил-Кишлак, Ошской области, Киргизии, последнее известное место жительства и регистрации которого г. Ош, ул. Курмаджан Датка, д. 297, кв. 37, выехавшего в 2006 году из Киргизии в Китай, общавшегося до 2009 года по телефону с родственниками, местонахождение которого до настоящего времени неизвестно, **суд Волковысского района** обращается с просьбой ко всем гражданам и юридическим лицам, располагающим сведениями о местонахождении Казаева Ахматжона Азизовича, сообщить их суду в течение двух месяцев с момента публикации объявления.

Центр Промышленной Оценки
• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона) по поручению Производственного унитарного предприятия «Гомельский завод металлоконструкций» ОАО «Гомельоблстрой» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже объектов недвижимого имущества в составе:

ЛОТ № 1 – Оборудование, расположенное по адресу: Гомельская область, Гомельский район, п. Кореневка, ул. Зелёная, д. 4, в составе: Пресс вибрационный М-32-002 (инв. № 20385); Пресс-форма ФВ-01х (инв. № 20386); Пресс-форма ФВ-02х (инв. № 20387); Пресс-форма ФВ-03х (инв. № 20388); Бункер для песка (2 шт.); Ёмкость для хранения цемента; Смеситель песчано-цементной массы СМ 500; Ограждение смесителя СМ-500; Накопитель приёмник КМ1-02.00.000; Подъёмник-снижатель КМ1.04.00.000, Рольганг КМ1-06.00.000; Транспортёр передаточный КМ1.08.00.000.
Начальная цена – 822 840 000 бел. руб. с НДС.
ЛОТ № 2 – Оборудование, расположенное по адресу: Гомельская область, Буда-Кошелёвский район, Узовский с/с, н.п. Уза, в составе: Смесительная установка «Тельтомат» (Инв. № 00005129); Дымовая труба (Инв. № 000051465). **Начальная цена – 244 616 400 бел. руб. с НДС.**

Задаток в размере 10% от начальной цены перечисляется: резидентами РБ на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265028; в ЦБУ № 507 г. Минска ОАО «Белинвестбанк», БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки».
Договор купли-продажи должен быть подписан в течение **5 (пяти)** рабочих дней после проведения аукциона. Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона, либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и порядке оплаты за объект, такая оплата должна быть произведена в течение **10 (десяти)** банковских дней после проведения аукциона.
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, а также определения лица, выигравшего аукцион, оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.cpo.by.**
Аукцион состоится **21.10.2014 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **17.10.2014 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703.**
Тел.: +375 17 280-36-37; 8029-183-69-71.
www.cpo.by. E-mail: auction@cpo.by

РУП «Институт недвижимости и оценки»
► **ОЦЕНКА ИМУЩЕСТВА** (недвижимость, транспорт, оборудование, бизнес, интеллектуальная собственность)
►**ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕДЕНИЕ АУКЦИОНОВ**

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «Дорстройиндустрия»

Лот № 1	Участок «Загуздье»	Витебская обл., Городокский р-н, Вировлянский с/с, д. Вировля, участок «Загуздье»	Начальная цена с НДС, бел. руб.	Задаток с НДС, бел. руб.	Шаг аукциона, %
			77 910 991	7 791 099	5

ОПИСАНИЕ
1. **Здание мастерской, инв. № 201/С-837**. Этажей – 2. Площадь – 587 м². Г.п. – 1994. 2. **Насосная, инв. № 201/С-10545**. Этажей – 1. Площадь – 47,5 м². Г.п. – 1994. 3. **Склад, инв. № 201/С-10544**. Этажей – 1. Площадь – 435,6 м². Г.п. – 1994. 4.**Здание административно-хозяйственное инв. № 201/С-10540**. Этажей – 2. Площадь – 513 м². Г.п. – 1994. 5. **Здание котельной с металлической трубой, инв. № 201/С-824**. Этажей – 1. Площадь – 154 м². Г.п. – 1994. 6. **Весовая, инв. № 201/С-10542**. Этажей – 1. Г.п. – 1994. Площадь – 128,4 м². 7. **Корпус грохочения с галереей, инв. № 201/С-838**. Этажей – 1. Площадь – 1048 м². Г.п. – 1994. 8.**Трансформаторная, инв. № 201/С-10543**. Этажей – 1. Площадь – 52,3 м². Г.п. – 1994. 9. **Корпус третичного дробления, инв. № 201/С-10541**. Этажей – 1. Площадь – 192 м². Г.п. – 1994. 10. **Корпус вторичного дробления с тремя галереями инв. № 201/С-836**. Этажей – 1. Площадь – 784 м². Г.п. – 1994. 11. **Корпус первичного дробления с галереей, инв. № 201/С-839**. Этажей – 1. Площадь – 427 м². Г.п. – 1994. 12. **Очистные сооружения, инв. № 201/С-11125**. Ввод в эксплуатацию – 1994. Площадь – 52 м². 13. **Артскважина бесфильтровая, инв. № 201/С-11133**. Ввод в эксплуатацию – 1994. Площадь – 3,1 м². Глубина скважины – 86 м. 14. **Ограждение металлическое, инв. № 201/С-11134**. Ввод в эксплуатацию – 1994. Площадь – 66,3 м². 15. **Водонапорная башня, инв. № 201/С-11127**. Ввод в эксплуатацию – 1994. Площадь – 1,5 м². Высота башни – 11,5 м. 16. **Емкость металлическая для дизельного топлива, инв. № 201/С-11120**. Ввод в эксплуатацию – 1988. Площадь – 5 м². Объем – 16 м³. 17. **Емкость металлическая для дизельного топлива, инв. № 201/С-11122**. Ввод в эксплуатацию – 1988. Площадь – 5 м². Объем – 16 м³. 18. **Емкость металлическая для дизельного топлива инв. № 201/С-11119**. Ввод эксплуатацию – 1986. Площадь – 5 м². Объем – 16 м³. 19. **Емкость металлическая для дизельного топлива, инв. № 201/С-11121**. Ввод в эксплуатацию – 1986. Площадь – 5 м². Объем – 16 м³. 20. **Емкость металлическая для бензина, инв. № 201/С-11123**. Ввод в эксплуатацию – 1988. Площадь – 4,5 м². Объем – 14 м³. 21. **Емкость металлическая для бензина, инв. № 201/С-11124**. Ввод в эксплуатацию – 1988. Площадь – 4,5 м². Объем – 14 м³. 22. **Противопожарный резервуар железобетонный, инв. № 201/С-11126**. Ввод в эксплуатацию – 1994. Площадь – 60 м². Объем – 150 м³. 23. **Сети электроснабжения, инв. № 201/С-11131**. Год прокладки – 1994. Площадь – 35 м². 24. **Слаботочные сети, инв. № 201/С-11132**. Ввод в эксплуатацию – 1994. Площадь – 85 м². 25. **Водопроводная сеть, инв. № 201/С-11130**. Ввод в эксплуатацию – 1994. Площадь – 420 м². 26. **Канализационные сети, инв. № 201/С-11129**. Ввод в эксплуатацию – 1994. Площадь – 258 м². 27. **Тепловая сеть, инв. № 201/С-11128**. Ввод в эксплуатацию – 1994. Площадь – 22 м². 28. **Трансформатор ТМГ 400 10/04,** инв. № 9438.

ЗЕМЕЛЬНЫЙ УЧАСТОК
Земельный участок площадью 10,6612 га с кадастровым номером 221888011010000001. Целевое назначение – земельный участок для размещения объектов промышленности. Право постоянного пользования. Ограничения (обременения) прав в использовании земель, находящихся в охранных зонах линий электропередачи напряжением свыше 1000 В, площадь 0,2483 га. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Лот № 2	Производственная база «Омневичи»	Брестская обл., Барановичский р-н, Почаповский с/с, 1, 2, 3, 4, 6, 7, 2,2 км северо-восточнее д. Застаринье	Начальная цена с НДС, бел. руб.	Задаток с НДС, бел. руб.	Шаг аукциона, %
			590 561 024	59 056 610	5

ОПИСАНИЕ
1. **Производственно-бытовой корпус, инв. № 110/С-89031.** Этажей – 2 (подземных – 1). Площадь – 974,4 м². Г.п. – 1975. 2. **Склад для хранения инвентаря, инв. № 110/С-89027**. Этажей – 1. Площадь – 92,4 м². Г.п. – 1976. 3. **Склад материалов, инв. № 110/С-89025.** Этажей – 1. Площадь – 273 м². Г.п. – 1978. 4. **Электрощитовая, инв. № 110/С-89023.** Этажей – 2. Площадь – 43 м². Г.п. – 1976. 5. **Заправочная ГСМ, инв. № 110/С-89021**. Этажей – 1. Площадь – 7 м². Г.п. – 1976. 6. **Помещение сторожки, инв. № 110/С-96848**. Этажей – 1. Площадь – 16,1 м². 7. **Эстакада для осмотра и ремонта автотранспорта, инв. № 110/С-97555.** Площадь – 81,2 м². Ввод в эксплуатацию – 1986. 8. **Труба дымовая, инв. № 110/С-94198.** Высота – 28 м. 9. **Пожарный резервуар, инв. № 110/С-94200**. Объем – 16 м³. Ввод в эксплуатацию – 1976 г. 10. **Линия электропередачи, инв. № 110/С-94197**. Протяженность – 1 800 м. Ввод в эксплуатацию – 1976 г. 11. **Линия электропередачи, инв. № 110/С-94377**. Протяженность – 10 247 м. Ввод в эксплуатацию – 1979. 12. **Канализационная сеть, инв. № 110/С-94226**. Протяженность – 259,2 м. 13. **Оборудование трансформаторной подстанции,** инв. № 0074. 14. **Кран-балка** грузоподъемностью 5 т, инв. № 0162.

ЗЕМЕЛЬНЫЙ УЧАСТОК
Земельный участок площадью 5,0290 га с кадастровым номером 120400000001000221. Целевое назначение – земельный участок для обслуживания производственной базы. Право постоянного пользования. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

УСЛОВИЯ
Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Лот № 1 и (или) Лот № 2 по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) - Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Лот №1 и (или) Лот № 2 в течение 10 (десяти) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.
Условия оплаты приобретенного на аукционе Лот № 1 и (или) Лот № 2 согласовываются Победителем аукциона (Претендентом на покупку) и Продавцом при заключении договора купли-продажи.
Победитель аукциона (Претендент на покупку) оплачивает Организатору аукциона вознаграждение в размере 10% (десять процентов) от цены продажи Лота № 1 и (или) 3% (три процента) от цены продажи Лота № 2 в течение 3 (трех) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.
На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.

Аукцион состоится 27.10.2014 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4.

Для участия в аукционе приглашаются граждане, юр. лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы, подавшие заявление на участие в аукционе (по форме, установленной Организатором аукциона); предоставившие заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, заявление об ознакомлении с документами, продаваемым Объектом (Объектами) (по форме, установленной Организатором аукциона) и заключившие с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (по форме, установленной Организатором аукциона), а также прилагаются следующие документы: юр. лица – доверенность, выданную представителю юр. лица, копии учредительных документов, свидетельства о гос. регистрации и извещения о присвоении УНП; индивидуальные предприниматели – копию свидетельства о гос.регистрации и извещения о присвоении УНП; физ. лица – паспорт, представители физ. лиц – паспорт и доверенность, удостоверенную нотариально; организациям и физ. лицам (нерезидентам РБ) – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык; представители юр. и физ. лиц (нерезиденты РБ) – легализованная в установленном порядке доверенность. При подаче документов заявитель (представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юр.лица – документ, подтверждающий полномочия. Подача документов по почте не допускается. Сведения об участниках не подлежат разглашению.
Задаток перечисляется на р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБУ № 703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества ОАО «Дорстройиндустрия» (Лот №__), **проводимом 27 октября 2014 г.**
Участник, желающий участвовать в аукционе в отношении нескольких лотов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из лотов.
Задаток, уплаченный участником, ставшим Победителем (Претендентом на покупку), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объекта (Объектов). Задаток, уплаченный участниками, не ставшими Победителем аукциона, Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона (назначенной даты его проведения в случае признания аукциона несостоявшимся) или с момента регистрации Организатором аукциона отказа участника от участия в аукционе.
Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 16.30 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 2. Окончание приема заявлений 23.10.2014 в 12.00.
Заключительная регистрация участников 27.10.2014 с 10.30 до 11.00 по месту проведения аукциона.
Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом (Объектами). Контактное лицо для осмотра Объекта (Объектов): Канашов Анатолий Васильевич 8 (029) 715-28-46.
Организатор аукциона или Продавец вправе снять лот (лоты) с торгов до объявления его проданным без объяснения причин снятия.

☎ **Организатор: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: 5538325@mail.ru**

Уважаемые акционеры
ОАО «Пищевой комбинат «Веселово»
29 сентября 2014 г. в 15.00
состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Пищевой комбинат «Веселово» по адресу: Минская область, Борисовский район, д. Веселово, ул. Заводская, 24 (актовый зал).

Повестка дня:
1. Об участии Общества в объединении юридических лиц.

Список участников собрания будет сформирован по состоянию реестра на 19 сентября 2014 г.
Регистрация участников собрания будет проводиться с 14.00 до 14.45 по месту проведения собрания. С материалами собрания можно ознакомиться по адресу: Минская область, Борисовский район, д. Веселово, ул. Заводская, 24.
Для регистрации участникам собрания при себе необходимо иметь паспорт (для представителя акционера — паспорт и доверенность).
Справки по телефону (80177) 93-34-10.
УНП 690277551

УП «ИНСТИТУТ «БЕЛПРОМСТРОЙПРОЕКТ»
ПРИГЛАШАЕТ ПРИНЯТЬ УЧАСТИЕ В ПЕРЕГОВОРАХ
по выбору субподрядной организации для разработки разделов строительного проекта: «Релейная защита и автоматика» и «Система сбора и обработки информации» по объекту: «Хозяйственный корпус с гаражом по пр. Дзержинского, 69/1 в г. Минске».
Ориентировочные сроки выполнения работ – 25 календарных дней.
Ориентировочная стоимость работ – по результатам переговоров.
Срок предоставления предложений – 29.09.2014 до 11.00.
Меркурьева Ирина Анатольевна, тел. (017) 200-28-28.
УНП 100049147

Государственное авиационное аварийно-спасательное учреждение «АВИАЦИЯ» МЧС Республики Беларусь
ПРОВОДИТ ПРОЦЕДУРУ ПЕРЕГОВОРОВ ПО ЗАКУПКЕ УСЛУГ НА РАЗРАБОТКУ ПРОЕКТА
объекта «Административное здание на территории аэродрома Липки в Минском районе» 2 очередь, инженерные сети.
Информация о проведении процедуры размещена на сайте www.icetrade.by 17.09.2014.
Контактные телефоны: 385-13-86, факс 287-59-55.
УНП 190438733

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ПУТЕМ ПРОВЕДЕНИЯ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ

aquabel
ЗАО «Выставочный центр Аквабел» Минский район проводит аукцион по продаже следующего имущества:

№ лота	Наименование объекта	Год выпуска	Адрес объекта	Начальная стоимость объекта, бел. руб. с НДС	Размер задатка, бел. руб.
1.	Бульдозер-погрузчик ДЗ-133 на базе трактора Беларус-82.1, б/у	2006	д. Курганы, Минский р-н	30 000 000	3 000 000
2.	Трактор Беларус-1221, б/у	2004	д. Курганы, Минский р-н	50 000 000	5 000 000
3.	Трактор Беларус-1221, б/у	2006	д. Курганы, Минский р-н	40 000 000	4 000 000
4.	Трактор Беларус-1221, б/у	2006	д. Курганы, Минский р-н	50 000 000	5 000 000
5.	Трактор Беларус-1221, б/у	2006	д. Курганы, Минский р-н	50 000 000	5 000 000
6.	Трактор Беларус-82.1, б/у	2006	д. Курганы, Минский р-н	40 000 000	4 000 000
7.	Трактор Беларус-82.1, б/у	2006	д. Курганы, Минский р-н	70 000 000	7 000 000
8.	Трактор Беларус-82.1, б/у	2006	д. Курганы, Минский р-н	70 000 000	7 000 000

Условия проведения аукциона:
Организатором аукциона и продавцом является Закрытое акционерное общество «Выставочный центр «АКВАБЕЛ» Минский район, адрес: Минский район, пересечение Логойского тракта и Минской кольцевой автодороги, Административное здание, комната 302.
Торги состоятся 30.09.2014 года в 10.00 по адресу: Минский район, пересечение Логойского тракта и Минской кольцевой автодороги, административный блок ГВП, 2-й этаж, к. 202.
Шаг аукциона – **5%** начальной стоимости объекта.
К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица любой формы собственности, а также иностранные инвесторы (иностранные государства, объединения, международные организации, иностранные юридические и физические лица, а также граждане Республики Беларусь, имеющие постоянное место жительства за границей).
Для участия в аукционе необходимо представить следующие документы:
заявление на участие в аукционе и об ознакомлении с объектом;
заверенную банком копию платежного поручения, подтверждающего внесения задатка в белорусских рублях;
юридическими лицами – резидентами Республики Беларусь – доверенность представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), заверенные копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации;
представителями физических лиц – резидентов Республики Беларусь – нотариально заверенную доверенность;
юридическими лицами – нерезидентами Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;
юридическими и физическими лицами – нерезидентами Республики Беларусь – документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык;
представителями юридических и физических лиц – нерезидентов Республики Беларусь – легализованную в установленном порядке доверенность.
Задаток перечисляется по безналичному расчету в белорусских рублях на расчетный счет ЗАО «Выставочный центр «АКВАБЕЛ» Минский район» № 3012204960010 в ф-ле Минская городская дирекция ОАО «Белагропромбанк» г. Минск, код 153001963, УНН 600438617.
Задаток возвращается всем участникам аукциона, кроме участников аукциона, выигравших торги,

■ Простыя рэчы

КМЕН, КРОП, КАЛЯНДРА

Як вядома, жанчыны кахаюць вушамі. Бывала, ідзеш з красуняй па тратуары, машыны гудуць, трамваі грымяць жалезам, а твае шапатлівыя словы грамчэйшыя за любы харал. Возьмеш яе подручкі, нахілішся да галавы ды прашэпчаш праз свежа завітыя кудзеркі: «Перапёлачка ты мая даўгацыбенькая…» Глядзіш, праз пару крокаў яна ўжо і сапраўды ўпоравень з табой становіцца — ці то на дыбачкі ўзнялася, ці то цудадзейна падрасла ў адно імгненне…

Мужчынам таксама слых дапамагае — калі не пакахаць, дык палюбіць. Я вось, напрыклад, куды больш палюбіў кроп, калі аднойчы пачуў па радыё, што ён — надта ўпадабаная славянамі прыправа. А мне, прызнацца, карціць пачуваць сябе не толькі беларусам, але мець і больш-менш выразную самаідэнтыфікацыю ў славянскім свеце, а то мы чужынімся, як браты, якія аніяк не могуць падзяліць бацькаву спадчыну.

Інфармацыйнае агенцтва Reuters аднойчы наракала: мала таго, што расіяне шчодра дабаўляюць кроп у свае нацыянальныя стравы, дык яны яшчэ не менш шчодра падсыпаюць яго ў… грэцкі салат, італьянскую піцу і нават у мексіканскія бурыта. Ага, будзеце ведаць наш славянскі смак, госцейкі!

Чаму кроп? Можа, таму, што з ім не трэба валаводзіцца — расце і расце сабе самасейкаю, ці таму, што яго можна дабаўляць у страву шчодрай рукой: не перадасі — не перац. Шырыню душы нават у дробязях не хочацца заціскаць.

Помню, у нашым гародчыку з барышнога (так на Лепельшчыне называюць грады гуркоў, морквы, капусты, фасолі…) кроп рассяваўся і на дзяляначку бульбы, якая кусцілася побач. Падчас праполкі маці разам з асотам вырывала і калівы кропу. А што рабіць, калі яго процьма і ўжо дуддзём пайшоў. І дзе ты набярэшся столькі гуркоў ды грыбоў для салення, пры якім зверху жмутом кладуць тое дуддзё. Хоць сёння мне вельмі шкада тых страчаных каліў кропу — як маладога часу. Можна было б семя выспеліць…

Як прыправу я больш люблю якраз семя, сыплю яго шчодра ў юшку, вараную капусту, боршч… І так прывык да ўжывання кропу, што міжволі пачаў думаць, у якія стравы яшчэ можна дабавіць яго семя. І прыдумаў — пачаў падсыпаць у грэчневую кашу. Нішто сабе — смачна.

Калі бяру з паліцы слоік з насеннем кропу, дык зноў і зноў пытаюся ў жонкі: «А запас яшчэ вялікі, ёсць адкуль падсыпаць?..»

Але галоўнай вартасцю гэтага семя, як мне здаецца, з'яўляецца тое, што на ім цудоўна настойваць гарэлку. Некаторыя лічаць, што такая гарэліца больш для аматараў. А хто ж тыя аматары, як не мы, славяне? Хіба што яшчэ ірландцы, якіх Бог зрабіў п'яніцамі, каб не заваявалі ўвесь свет.

Тут да месца згадаць вось гэтую рускую показку.

Двое сябрукоў замаўляюць у рэстаране бутэльку гарэлкі. Афіцыянт прыносіць і чакае, якую наведнікі замовяць закуску. Тыя маўчаць. Паўза так задоўжылася, што афіцыянт, не вытрымаўшы, пытаецца:

— *А что вы будете кушать?*

— *Вот её, родимую, и будем кушать!* — адказалі ўсмешлівыя сябрукі.

Лепш за іншых для гэтага ім падышла б якраз гарэліца, настоеная на кропе, — як ні круці, а ўсё ж трошкі з закуссю, у адным «флаконе».

Чарачку гарэлкі спрактыкаваныя кухары, як вядома, напрыканцы варкі дабаўляюць у юшку: маўляў, калі ў рыбнай страве ёсць гарэлка — гэта юшка, калі няма — рыбны суп. А калі ўзяць гарэліцу з кропам, дык магічнае кулінарнае дапасаванне магічнага напою спалучаецца з незаменнай прыправай. Усё магічна.

Кроп, як і нас з вамі — тымі, хто прамяняў родную вёску і калгас на гарадское жыццё — можна таксама назваць «адыходнікам». З сям'і парасонавых (а ў нашым полі зроку, як пазначана ў загалоўку, яшчэ кмен і каляндра) толькі кмен застаўся верным задзірваненаму лугу з дзікім разнатраўем. А брат кроп ды сястра каляндра — родныя ці стрыечныя, не ведаю — туляцца ў добра абладжаных катухах дачных гародчыкаў. Распанелі: дождж ім — з лейкі, падсілкаванне, фосфарнае, калійнае — з пакеціка, ды яшчэ лекамі, не раўнуючы, як калісьці капусту дустам, таксама абсыпяць ці падліюць іх пад карэньчык…

А кмену толькі і застаецца, што без спадзявання на якую-кольвечы дапамогу ламіцца да цёплых промняў праз густы суплёт сцяблоў і лісцяў. А праб'ешся, дык і не згледзішся, як разане каса пад самы карэньчык — тады будзеш ляжаць рагаціннем наверсе ўсяго разнатраўя, на самым гарбылі пракоса. Добра, калі ўжо саспелы — сцябліны збярэ ў снапок гаспадыня касца. Але такія выпадкі супадзення спеласці, касьбы, сонечнага надвор'я і сужэнскай лучнасці здараліся нячаста. Звычайна жанчыны вылучалі вольную хвіліну, добрую пару і выпраўляліся рваць кмен на загадзя аблюбаваных лугавінах. А то і, вяртаючыся з поля ўвечары, заверне каторая ў прыгледжаную мясцінку, нарве снапок — і падпаху.

Мая мама была, можна сказаць, самай рупнай збіральніцай кмену ў нашай вёсцы. Таму што любіла калі не жменяй, дык лыжкай сыпаць яго ў саганок з пастаўленай на агонь бульбай, у накрышаную для квашання капусту…

А колькі мне наадсыпала ўзяць з сабой у горад! Яшчэ і сёння, здаецца, запасы не скончыліся, хоць яна ўжо і сама пару гадоў як стала «гарадской»: прыгнула нямогласць — пераехала да мяне. А колькі добрых людзей надзяліла са сваёй кужэльнай торбачкі!..

Калі я бываю на роднай сялібе, да мяне абавязкова падыходзіць прыязная і ветлая ўкраінка Таццяна з суседняй хаты, якую яна са сваім Петраком мае як дачны прытулак (муж у свой час звыштэрмінова служыў тут у войску, дык і засталіся). Пачынае распытваць:

— Ну, як там баба Ірына маецца? Ці не прыедзе яна трошкі ў вёсцы пажыць?

— Наўрад ці, — кажу, — саслабела. Гады ціснуць долу.

— Дык прывітанне перадавайце. Яна ж мяне ў свой час так кменам адорвала, так адорвала… А дзе яна яго збірала, дзе ён тут расце, не ведаеце?

— А вунь там, за былым нашым гародам, пад Глінаўкай… — паказваю я рукой.

А сам тым часам думаю сабе: «Дык, можа, і ў кмене не менш, чым у кропе, сілы, што паядноўвае густы славян?»

А семя каляндры — дробненькі-дробненькі гарошак — больш прыправа для дужых, мужных мужчын, тых, хто не баіцца ні цяжкай працы, ні ратнай справы. Гэта прыправа для чорнага, жытняга, важкага, як плённа пражытыя гады, хлеба, для шчыльна напіханых каўбас, кіндзюкоў, добра вылежанай, падсіверанай, маціцовай на зробленым вострым лязом зрэзе паляндвіцы…

Пару гадоў таму я вырашыў з дапамогай млынка для зярнят кавы паяднаць усіх славян свету — заходніх, усходніх, паўднёвых. Засыпаў той млынок напалам семем кропу і каляндры, дабавіў нюшок кмену, бо калі яго перадаць — загарчыць прыправа. Ды і пах у змолатага кмену рэзкаваты — ведама ж, з засеянага ветрам луга расліна, а не з гародчыка. Панюхаў я водар — і без мяса смачна. Але з мясам, вядома, смачней, а з поўным келіхам — яшчэ і весялей…

Толькі прашу вас, не перапівайце, а то жонкі сварыцца будуць — і беларускі, і расіянкі, і ўкраінкі, і палячкі, хто б ні быў у нас, зухаватых мальцаў, у гэтай пачэснай і трошкі самаахвярнай ролі.

Сяргей РУБЛЕЎСКІ

■ У кадры

ХТО З БЕЛАРУСАЎ ШТУРМУЕ ШОУ «ГОЛАС»?

Трэці сезон расійскага праекта «Голас» упершыню паказвае і айчыннае ТБ. За адборам удзельнікаў на сляпых праслухоўваннях, а таксама за іх далейшым лёсам на праекце можна назіраць па пятніцах у эфіры тэлеканала АНТ.

Па выніках адбору, які пачаўся яшчэ вясной, у праекце ўдзельнічаюць 200 чалавек. Сярод выбраных аказаліся і беларусы Віталь Варанко, Марта Жданюк і Наталля Балдзіна, не выключана, што магчыма з'яўленне і іншых нашых артыстаў.

А вось **Рыгор Лавыш** з Гродна ўжо вытрымаў экзамен «сляпога праслухоўвання» і прайшоў у другі тур. Выкананнем песні «Пра каханне» гурта «Чыж і К°» хлопец прымусіў павярнуцца да сябе ўсіх траіх суддзяў — Леаніда Агуціна, Аляксандра Градскага і Пелагею, якую і абраў сваёй настаўніцай у шоу. Рыгор, дарэчы, — саліст эстрадна-сімфанічнага аркестра Гродзенскай абласной філармоніі пад кіраўніцтвам Барыса Мягкова.

Калі казаць пра астатніх канкурсантаў з Беларусі, якія на гэты раз будуць прэзентаваць свае вакальныя здольнасці, то:

Марта Ямайка — былая ўдзельніца гурта «Ямайка», вядомая па ўдзеле ў першым шоу «Акадэмія талентаў». Музыкай захапляецца з дзяцінства, быў перыяд, калі дзяўчына вяла дзіцячую праграму «Мультыклуб».

Віталь Варанко — баяніствіртуоз, спявак, якога сёння прадзюсіруе Уладзімір Кубышкін, у прадстаўленні, мабыць, не мае патрэбы. Ён ужо спрабаваў свае сілы на польскім «Голасе», што, дарэчы, у свой час прыемнай навіной абляцела многія выданні. Выйграў конкурс «Заспявай.by», штурмаваў нацыянальны адбор на «Еўрабачанне».

Наталля Балдзіна (выступае як Наталля Баяра) вядомая па супрацоўніцтве з нямецкай групай Scorpions у 2012 годзе. Яшчэ падчас навучання ў кансерваторыі Наталля працавала ў Нацыянальным аркестры пад кіраўніцтвам М. Фінберга, у 2008-м працавала з многімі джазавымі музыкантамі, такімі як Андрэй Славінскі, Уладзімір Бялоў, Аляксей Зайцаў і шэраг іншых. З 2011 года — салістка эстрадна-сімфанічнага Yanis Orchestra.

Расійская версія сусветна вядомага музычнага шоу «The Voice» дала магчымасць паказаць сябе многім артыстам. Летась у праекце, дарэчы, перамог беларус Сяргей Ваўчкоў, свае сілы спрабавалі Пётр Ялфімаў, Дзядзя Ваня, Патрыцыя Курганава і іншыя нашы артысты. Тут шукаюць таленты, якія здольныя, на думку настаўнікаў, зрабіць свой уклад у развіццё музычнай культуры.

Алена ДРАПКО

Сырнае свята ў Гродне

Тэатралізаванай імпрэзай «Скажы сябрам «Cheese» распачнецца а 12 гадзіне ў суботу, 20 верасня, фестываль сыру ў парку імя Жылібера горада над Нёманам.

Сярод удзельнікаў — сыравары з Гродна, Ашмян, Дзятлава, Шчучына, Навагрудка, Камянецкага раёна, Бярозы. А лепшыя прадукты будуць вызначацца шляхам народнай дэгустацыі. Акрамя таго, адбудуцца сырны аўкцыён, шэраг гульняў, конкурсы кулінарнага майстэрства (у тым ліку на лепшую скульптуру з сыру), выстава майстроў-рамеснікаў.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

НАРОДЖАНЫЯ 19 верасня

Народжаныя 19 верасня да дробязяў прадумваюць свой побыт, здольныя арганізаваць усё вакол сябе ў адзінае цэлае. Яны зачараваныя прыгажосцю навакольнага асяроддзя, іх вопратка бездакорная, яны педантычна прытрымліваюцца густу свайго грамадскага кола. Зрэдку іх лічаць павярхоўнымі асобамі, улічваючы імкненне ў любых сітуацыях выглядаць як са старонкі моднага часопіса. З гэтай прычыны яны часта застаюцца адзінокімі, што прымушае іх жорстка пакутаваць. За яркім знешнім выглядам часта хаваецца глыбока пачуццёвая натура.

ЕХАЎ КАЗАЧНІК БАЙ

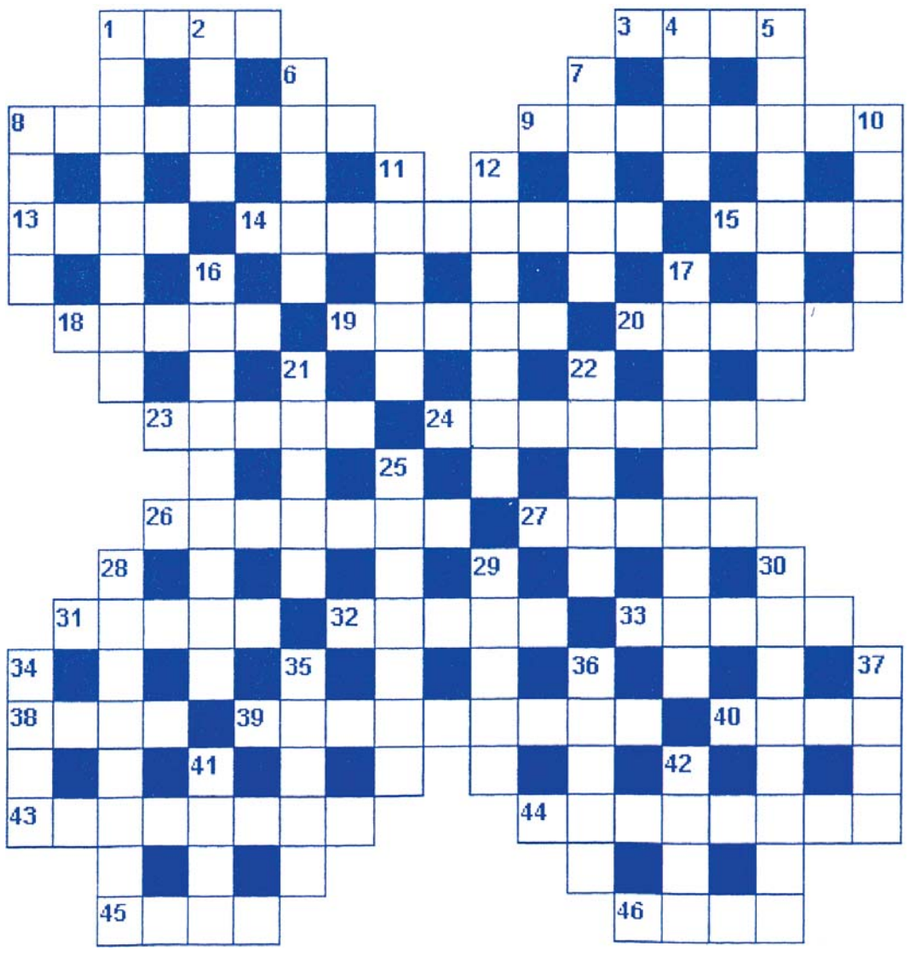

Па гарызанталі: 1. «Каменная кветка» П. Бажова як апавядальны твор. **3.** Драпежная начная птушка — тыповы фальклорны персанаж. **8.** Старажытны горад, які збіраўся зруйнаваць фанабэрысты прыстаў у казцы А. Чэхава «Самападман». **9.** Фільм-казка А. Роу. **13.** Анімацыйная кінастужка А. Булай «Пустэльнік і ...». **14.** Зімовая пара, калі было звычаем згадваць на вясковых вячорках неверагодныя фантастычныя гісторыі. **15.** Тое дапамагло кемліваму Янку зарабіць у багацея ажно талерку золата («Пан і казачнік»). **18.** Вясковы грамацей, якога ў беларускай народнай казцы мужыкі нанялі скласці пану калектыўнае прашэнне.**19.** Бедства, якое напаткала лясных насельнікаў плывучага вострава ў сюжэце Э. Шыма «Прыгоды Зайца». **20.** Найпрасцейшая сэнсавая адзінка міфа, казкі. **23.** Матэрыя для палаца марскога цара — персанажа андэрсенаўскай «Русалачкі». **24.** Адзін з дванаццаці месяцаў, згаданых у славянскай казцы С. Маршака. **26.** Вайсковая асоба, якую ў аповесці-казцы М. Салтыкова-Шчадрына ўзяўся пракарміць кемлівы мужык. **27.** Від мастацтва, што раскрывае фальклорны сюжэт у танцавальна-музычных вобразах. **31.** Казка кароткага зместу. **32.** Беларускі паэт, аўтар адной з першых публікацый беларускага фальклору ў XIX ст. **33.** Краіна, дзе разгортваюцца падзеі казкі Г.-Х. Андэрсена «Салавей». **38.** Персанаж, які ў фантастычным сюжэце чарцей перахітрыў. **39.** Дапамога, якую ў народнай казцы «Аддай тое, што дома не пакінуў» папрасіў у свайго дзядка паляўнічы. **40.** Магічная сіла, вядзьмарства. **43.** Аўтарскі рукапіс. **44.** Беларускі паэт, аўтар «Казкі пра дзятла і дразда». **45.** Птушка, на крылах якой адправіўся ў Афрыку доктар Айбаліт. **46.** Беларускі класік, аўтар вершаванага зборніка «Ехаў казачнік Бай».

Па вертыкалі: 1. Вартаўнік Блакітнай Вежы ў казцы Р. Баравіковай пра цуда-мастака. **2.** Міністр каралеўства крывых люстэрак у сюжэце В. Губарава. **4.** Частка свету, дзе ў г. Багдадзе разгортваецца інтрыга казкі В. Гаўфа «Каліф-бусел». **5.** Кароткая характарыстыка твора. **6.** Прадмет хатняга ўжытку, надзелены ў народных уяўленнях дзіўнымі якасцямі. 7. Беларускі паэт, пяру якога належаць кнігі «Чытанка-маляванка», «Казкі», удастоеныя Ганаровага міжнароднага дыплома. 8. Расплата, што напаткала паганца Прожара, захопніка стольнага горада Кіева ў народнай казцы «Ільюша, Іванаў сын». **10.** Ашуканец, жулік. **11.** Заключная частка сюжэта. **12.** Музычны інструмент, пра які неверагодную гісторыю прыдумала С. Магілёўская. **16.** Фантастычная народная казка «Ох і залатая ...». **17.** Пісьменніца, аўтарка «Калінавай рукавічкі». **21.** Аснова вершаванага рытму. **22.** Чароўнае збудаванне з марцыпану, якое здзівіла маленькую падарожніцу млечнага царства мары ў вядомай казцы Гофмана. **25.** Персанаж казкі А. Талстога аб прыгодах Бураціна. **28.** Свацця з пушкінскай казкі пра цара Салтана. **29.** Хатнія рэчы, што кіняліся наўцёкі ад нядбайнай гаспадыні ў «Фядорыным горы» К. Чукоўскага. **30.** Незвычайны цар з народнай казкі «Сіняя світа налева пашыта». **34.** Рыжахвостая ашуканка — персанаж вершаванага сюжэта У. Карызны. **35.** Жанр апавядальнага твора М. Носава аб неверагодных прыгодах Нязнайкі ў Сонечным горадзе. **36.** Папярэдняя, у агульных рысах нататка аўтарскай задумы. **37.** Пачастунак, што падрыхтаваў дзед для бабы ў рускай казцы «Лісічка-сястрычка і воўк». **41.** Мастацтва, якое дало другое жыццё лепшым казачным сюжэтам. **42.** Кола жыццёвых з'яў, падзей, асэнсаваных у творы.

Склаў Іосіф КАРПЫЗА, *г. Ляхавічы.*

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ:

Па гарызанталі: 1. Сказ. 3. Сава. 8. Кафдарен. 9. «Кікімара». 13. Ружа. 14. Пілінгуйка. 15. Мана. 18. Пісар. 19. Пажар. 20. Матлыў. 23. Кавун. 24. Сакавік. 26. Генерал. 27. Балет. 31. Байка. 32. Начот. 33. Кітай. 38. Іван. 39. Пагартунак. 40. Чарці. 43. Аўтограф. 44. Кіпрэнка. 45. Арол. 46. Танк.

Па вертыкалі: 1. Стражнік. 2. Абзац. 4. Аіг. 5. Анатацыя. 6. Венік. 7. Бітва. 8. Кара. 10. Арал. 11. Фінер. 12. Бярэвен. 16. Тавакерка. 17. Вацінеіні. 21. Памер. 22. Замак. 25. Карабас. 28. Бабарыха. 29. Посуд. 30. Чарадзінік. 34. Піса. 35. Рамен. 36. Накід. 37. Рыба. 41. Кіно. 42. Тэма.

Даты | Падзеі | Людзі

866 год — нарадзіўся Леў VI Мудры, візантыйскі імператар. Рэдка якому кіраўніку ўдаецца ўвайсці ў гісторыю пад мянушкай Мудры. Візантыйскі імператар Леў VI атрымаў яе за напісанне трактатаў, вершаў і прамоў. Ён быў аўтарам 11-ці евангельскіх сціхіраў, трактата аб ваеннай справе «Тактыка Льва», а таксама збору законаў на грэчаскай мове пад назвай «Базілікі». Са старажытнарускіх крыніц дайшла да нас знакамітая гісторыя пра тое, як «Вещий Олег» пры аблозе Канстанцінопаля атрымаў ад Льва велізарны водкуп. Разумны кіраўнік хутка ацаніў маштабы бяды, а рускі князь у знак пераможнага паходу павесіў на варотах горада свой шчыт. Сёння вобраз мудрага імператара захаваны ў мазаіцы, якую можна ўбачыць пры ўваходзе ў храм святой Сафіі сучаснага Стамбула.

1797 год — нарадзіўся Януарый Іванавіч Сухадольскі, беларускі жывапісец-баталіст. Аўтар рамантычных карцін на гістарычную тэму «Бітва пад Рашынам», «Бітва пад Самасьерай», «Пераход арміі Напалеона цераз Бярэзіну». Стварыў серыю батальных кампазіцый на тэму руска-персідскай і руска-турэцкай войнаў, у якіх удзельнічаў і сам. Памёр у 1875 годзе.

1907 год — пачалася біяграфія верталёта. У гэты дзень вінтакрылы гелікоптар Gyroplane, распрацаваны і пабудаваны братамі Луі і Жакам Брэгэ, упершыню адарваўся ад зямлі і на рэжыме завісання пратрымаўся ў паветры крыху больш як хвіліну; пры гэтым канструкцыю апарата падтрымлівалі з усіх бакоў чатыры чалавекі, падштурхоўваючы няўстойлівую машыну ўгору. Гэты палёт (як і наступны першы свабодны палёт, ажыццёўлены 13 лістапада іншым французам — Полем Карню — на двухвінтавым лятальным апараце) адкрыў шлях да практычнага выкарыстання лятальнага апарата вертыкальнага ўзлёту і пасадкі.

Было сказана

Лявонцій КАРПОВІЧ, пісьменнік-палеміст, педагог, царкоўны дзеяч:

«Да выканання працы — не адпачывайце, да атрымання перамогі — не трыумфуйце».

СЁННЯ

Месяц

Апошняя квадра 16 верасня. Месяц у сузор'і Рака.

Імяніны

Пр. *Дзмітрыя, Івана, Канстанціна, Кірылы, Міхаіла, Усевалада.* ***К.*** *Канстанцыі, Эміліі, Леапольда, Тодара, Януара.*

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	6.49	19.16	12.27
Віцебск	6.38	19.06	12.28
Магілёў	6.39	19.06	12.27
Гомель	6.36	19.02	12.26
Гродна	7.05	19.32	12.27
Брэст	7.06	19.32	12.26

Фота Анатоля КІСЕЛЧУКА.

ЗАЎТРА

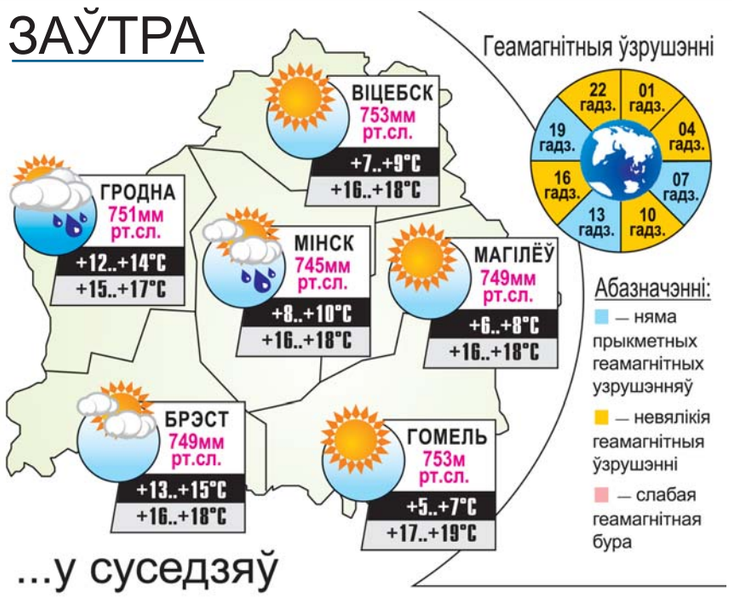

…у суседзяў

ВАРШАВА +18..+20°С	КІЕЎ +18..+20°С	РЫГА +17..+19°С
ВІЛЬНЮС +15..+17°С	МАСКВА +17..+19°С	С.-ПЕЦЯРБУРГ +16..+18°С

УСМІХНЕМСЯ

Калі мне ноччу неабходна сесці за руль, я на вячэру наядаюся часнаку — калі ДАІшнікі спыняць, гэта будуць іх праблемы.

— Дарагі, я цяпер на дыеце, таму прыгатавала на вячэру маркоўныя катлеты!

— Ну добра, зрабі тады на заўтра адбіўныя з кропу...

У дзіцяці ў школе першы бацькоўскі сход, сказалі ўзяць пашпарт. Крэдыт, мабыць, адразу афармляць будзем...

— Сёння прачытаў вашу кнігу...

— Апошнюю?

— Спадзяюся...

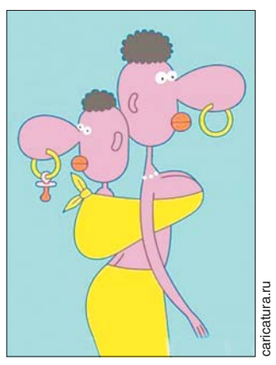

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; e-mail: info@zvyazda.minsk.by, (для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значкам, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.330. Індэкс 63850. Зак. № 3799.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 18 верасня 2014 года.